

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo sigurnosti

Босна и Херцеговина

Министарство безбедности

Sektor za imigraciju

MIGRACIJSKI PROFIL

BOSNE I HERCEGOVINE

za 2016. godinu

Površina: 51.209 km²

Ukupna duljina granice: 1.604 km

Ukupan broj graničnih prijelaza: 83

Sarajevo, travanj 2017. godine

Sadržaj

Sažetak	4
I UVOD	8
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka	8
2. Dostupnost i kvaliteta podataka	9
3. Razina usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 862/2007	10
4. Obavljene konzultacije	11
II MIGRACIJSKI PROFIL BIH	12
1. Vize	12
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH	12
1.2. Vize izdate na granici	14
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice	17
2.1. Odbijanje ulaska u BiH	18
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice	21
3. Privremeni i stalni boravak stranaca	25
3.1. Privremeni boravak	25
3.2. Stalni boravak	31
4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima	34
4.1. Otkaz boravka	35
4.2. Rješenja o protjerivanju	36
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor	37
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH	38
5. Vraćanje neregularnih migranata	39
5.1. Dobrovoljno vraćanje bosanskohercegovačkih državljana u BiH uz pomoć IOM-a	39
5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)	42
5.3. Vraćanje po sporazumima o readmisiji	46
5.3.1. Prihvaćanje i predaja po sporazumima o readmisiji	46
5.3.2. Prihvaćanje po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom	47
5.4. Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH	49
6. Međunarodna zaštita (azil)	50
7. Izdate radne dozvole strancima	57
8. Stjecanje državljanstva BiH	61

9. Emigracija iz BiH	63
9.1. Opća procjena migracijskih tokova	63
9.2. Broj emigrantata	66
9.3. Status emigrantata	67
9.4. Novčane dozname	70
10. Imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir	73
A N E K S I.....	81

Sažetak

Migracijski profil Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Migracijski profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe za uspostavom mehanizma za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sustava obrade migracijskih statistika, kao i sustava pravovremenog i kvalitetnog izvješćivanja o migracijskim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj osigurati Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracijske trendove u BiH.

Izradom Migracijskog profila BiH koji se godišnje ažurira ispunjena je obveza iz ***Mape puta za liberalizaciju viznog režima***, koja je od strane Europske komisije prezentirana vlastima BiH u lipnju 2008. godine, a odnosi se na „Upravljanje migracijom“ - „*Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracijskih tokova, definiranje migracijskog profila BiH koji bi se redovito ažurirao, koji bi uključivao podatke o ilegalnoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracijskom stanju i tokovima.“*“

Sveobuhvatno ispunjavanje uvjeta iz Mape puta, uključujući i izradu Migracijskog profila, u konačnici je **15.12.2010. godine** rezultiralo stjecanjem bezviznog režima za državljane Bosne i Hercegovine.

Prvi Migracijski profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracijskih tokova i definiranje migracijskog profila Bosne i Hercegovine“ koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacijskog okvira za prikupljanje migracijskih statistika u BiH, te pregled europskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracijskih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracijskih tokova i godišnje ažuriranje Migracijskog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizirani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definirane tablice obvezuju, sukladno svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka s parametrima potrebnim za izradu migracijskog profila i praćenje migracijskih tokova BiH. Ovom odlukom definirane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obveza institucija Bosne i Hercegovine, u okviru svoje nadležnosti, prikupiti statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i te podatke dostaviti Ministarstvu sigurnosti do 31. siječnja za prethodnu godinu. Institucije koje su sukladno navedenoj Odluci dostavile statističke podatke za izradu Migracijskog profila BiH za 2016. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova - Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljeništvo, Ministarstvo civilnih poslova - Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Ministarstvo sigurnosti - Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti - Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi istih. Godišnja izvješća pojedinih institucija i agencija su poslužila kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracijskih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za temeljne migracijske tokove u razdoblju od posljednjih 10 godina tj. od 2007. do 2016. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migracijska kretanja za razdoblje 2015. i 2016. godine. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracijski profil BiH za 2016. godinu.

Migracijski profil BiH za 2016. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima, vraćanje neregularnih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, stjecanje državljanstva BiH, emigracija iz BiH, te imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

Uočeni trendovi migracijskih tokova:

1. Vize

1.1 Vize koje izdaju Diplomatsko-konzularna predstavnštva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavnštva BiH u 2016. godini su izdali 22.862 vize, što predstavlja povećanje od 34,72% u odnosu na 2015. godinu kada je izdato 16.970 viza, a promatrano po godinama od 2007. do 2009. godine uočava se stalni trend pada broja izdatih viza, da bi od 2010. godine otpočeo stalni rast broja izdatih viza i kulminaciju dostigao u 2016. godini.

1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH je u 2016. godini izdato 66 viza što je za 45% manje nego u 2015. godini kada je na granici izdato 120 viza, a promatrano po godinama uočava se od 2007. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH, osim u 2015. godini.

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2016. godini je iznosio 2.243 i smanjen je za 7,77% u odnosu na 2015. godinu kada su odbijena 2.432 ulaska.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2016. godini iznosio je 218 (141 ilegalni ulazak i 77 ilegalnih izlazaka iz BiH) i povećan je za 21,79% u odnosu na 2015. godinu kada je iznosio 179 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH odobreno je 11.519 privremenih boravaka u 2016. godini što je za 8,82% manje nego u 2015. godini kada je odobreno 12.633 privremenih boravaka. Promatrano po godinama od 2007. godine uočava se stalni trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH, osim u 2011. i 2016. godini kada je došlo do blagog pada.

3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH odobreno je 799 stalnih boravaka u 2016. godini što je neznatno smanjenje od 1,11% u odnosu na 2015. godinu kada je odobreno 808 stalnih boravaka.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2016. godini je iznosio 508, što je smanjenje od 24% u odnosu na 2015. godinu kada je otkazano 670 bezviznih ili privremenih boravaka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2016. godini zabilježeno je također smanjenje od 17,46% gdje su otkazana 52 stalna boravka, za razliku od 2015. godine kada je taj broj iznosio 63.

4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2016. godini je 418, što je povećanje od 42,18% u odnosu na 2015. godinu kada su donešena ukupno 294 rješenja o protjerivanju. Također, u 2016. godini je izdato 31 rješenje o otkazu bezviznog ili privremenog boravka s mjerom protjerivanja.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracijski centar

Ukupno je 311 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracijski centar u 2016. godini što je značajno povećanje od 61,14% u odnosu na 2015. godinu kada je taj broj iznosio 193.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tijekom 2016. godine, doneseno je 18 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, a u 2015. godini taj broj je iznosio 5.

5. Vraćanje neregularnih migranata

5.1. Dobrovoljno vraćanje državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a u 2016. godini dobrovoljno je vraćeno 148 bosanskohercegovačkih državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno je vraćen na ovaj način od 2007. do 2016. godine 1.021 bosanskohercegovački državljanin.

5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrjetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima

Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u posljednjih pet godina nije organizirao nijedno dobrovoljno vraćanje stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje podrjetla, a ukupno je na ovaj način od 2007. godine vraćen 841 strani državljanin iz BiH.

Služba za poslove sa strancima u 2016. godini izvršila je dobrovoljno vraćanje iz BiH za ukupno 246 stranaca, dok je u 2015. godini taj broj iznosio 179. Od 2012. do 2016. godine Služba za poslove sa strancima je vratila ukupno 913 stranih državljanina iz BiH.

5.3. Prihvaćanje po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji u 2016. godini prihvaćeno je 1.939 bosanskohercegovačkih državljanina. Po osnovu redovitih zahtjeva za readmisiju odobreno je prihvaćanje za 878 bosanskohercegovačkih državljanina, a za 1.061 osobu je najava izvršena po članku 6. Sporazuma između BiH i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole i to: 711 putem Sektora za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH i 350 izravno na Graničnu policiju BiH.

Po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom u 2016. godini prihvaćeno je 105 državljanina trećih zemalja, što je značajno povećanje u odnosu na prethodnu godinu kada je taj broj iznosio 42 strana državljanina.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Azil u BiH je zatražilo je 79 osoba u 2016. godini, dok je 2015. godine taj broj iznosio 46. Ukupno od 2007. do 2016. godine azil u BiH je zatražilo 1.180 osoba.

7. Izdate radne dozvole strancima

Radnih dozvola za strance u 2016. godini je izdato 2.628, što predstavlja povećanje od 6,61% u odnosu na 2015. godinu kada je taj broj iznosio 2.465 radnih dozvola.

8. Stjecanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH u 2016. godini su dobile 682 osobe što predstavlja povećanje od 6,40% u odnosu na 2015. godinu, a najviše državljanstava BiH stekli su državljeni Srbije i Hrvatske (98,53%).

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (MLJPI), prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijama i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, procjenjuje da ukupan broj osoba koje vode podrijetlo iz Bosne i Hercegovine, što uključuje potomke bosanskohercegovačkih iseljenika rođene u zemlji domaćina, iznosi najmanje 2 milijuna.

I UVOD

Izrada Migracijskog profila Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Migracijski profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na „Upravljanje migracijom“ definirana kao jedan od uvjeta potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Temeljna svrha izrade Migracijskog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podatka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti razvijati i primjenjivati svoju migracijsku politiku.

U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracijskih tokova i godišnje ažuriranje Migracijskog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizirani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definirane tablice obvezuju, sukladno svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka s parametrima potrebnim za izradu migracijskog profila i praćenje migracijskih tokova BiH.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog Ministarstva sigurnosti 24.09.2009. godine donijelo Odluku o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti ("Službeni glasnik BiH" broj 83/09). Ovom odlukom definirane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obveza institucija Bosne i Hercegovine, u okviru svoje nadležnosti, prikupiti statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i te podatke dostaviti Ministarstvu sigurnosti do 31. siječnja za prethodnu godinu. Dostavljene statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti Sektor za imigraciju prikuplja, obrađuje i analizira u svrhu praćenja migracijskih tokova i redovitog godišnjeg ažuriranja Migracijskog profila BiH koji uključuje podatke o legalnoj i ilegalnoj migraciji.

Izrada Migracijskog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracijsku statistiku, obrađuje podatke i kreira izvješća za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracijskih tokova, te izrade specijalističkih analiza i izvješća u oblasti imigracija, te definiranja migracijske politike sukladno standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine.

1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti ("Službeni glasnik BiH" broj 83/09).

Kao izvor podataka definirane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKP-ima BiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, poduzete mjere prema strancima u BiH i

readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljno vraćanje uz podršku IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast stjecanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljeništvo – oblast emigracije bosanskohercegovačkih državljana i iseljeništvo i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljane u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka navedenom Odlukom definirane su ukupno 34 tablice namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu u BiH. Tablice obuhvaćaju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, spolnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama vezanim za kretanje i boravak stranaca i azil u BiH za 2016. godinu. Također, u cilju uspostavljanja sveobuhvatnog mehanizma praćenja migracionih tokova i izrade Migracijskog profila BiH, po istoj metodologiji kreirane su i tablice koje se odnose na stjecanje državljanstva BiH, na državljane BiH u smislu njihove emigracije, dobrovoljnog vraćanja i izdatih radnih dozvola za strane državljane u BiH. Tablice su dizajnirane sukladno europskim i međunarodnim standardima, naročito sukladno *Uredbi (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima*, kojom se državama članicama nalaže harmonizirano izvješćivanje o migracijskim tokovima i međunarodnoj zaštiti, te sukladno modelima migracijskih profila UN-a i IOM-a.

Sukladno navedenoj uredbi tablice su dostavljene postupajućim tijelima u oblasti migracije i međunarodne zaštite u BiH i razvrstane su po: državljanstvu, državi rođenja, spolu i dobnim skupinama.

Nakon dostavljenih popunjениh tablica od institucija, organizacija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnja izvješća pojedinih institucija i organizacija su poslužila kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracijskih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za temeljne migracijske tokove u razdoblju od posljednjih 10 godina tj. od 2007. do 2016. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migracijska kretanja za razdoblje 2015. i 2016. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracijski profil BiH za 2016. godinu.

Podatci o površini Bosne i Hercegovine i ukupnoj duljini državne granice preuzeti su iz Strategije integriranog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2015-2018. godine. Izvor za podatak o ukupnom broju graničnih prijelaza u BiH je *Odluka o određivanju graničnih prijelaza u BiH* broj 52/12 koju je Vijeće ministara BiH donijelo 03.05.2012. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 39/12) i Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o graničnim prijelazima sklopljen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

2. Dostupnost i kvaliteta podataka

Analizom dostavljenih podataka, došlo se do nekoliko zaključaka vezanih za dostupnost i kvalitetu podataka. Većina institucija, organizacija i agencija je uspjela dostaviti temeljne podatke do zadatog roka.

Analiza je pokazala da većina postupajućih tijela vodi operativne i detaljne evidencije o strancima i postupcima vezanim za strance u BiH, ali i da ove evidencije nisu u potpunosti prilagođene statističkom praćenju tokova i stanja migracije i međunarodne zaštite i statističkom izvješćivanju, kako to nalaže europski standard. Iz ovih razloga, navedena tijela nisu bili u mogućnosti, na jednostavan i brz način, dobiti podatke iz svojih evidencija i uključiti ih u dostavljene tablice, već su većinom bili u situaciji računati podatke i unositi ih u dostavljene tablice, ali sa još uvijek nedovoljnom automatizacijom. Većina postupajućih tijela, mada ne u svim slučajevima, bila su u mogućnosti dostaviti podatke razvrstane prema državi podrijetla (ili rođenja), te dobi i spolu.

Podaci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Agencija za rad i zapošljavanje BiH i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju usklađeni su s Odlukom o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti ("Službeni glasnik BiH" broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova proslijedilo je podatke o stjecanju državljanstva, koje su sukladno ranije spomenutoj Odluci dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

Zbog nepostojanja mehanizma za prikupljanje podataka o iseljeništvu iz BiH, ove podatke nije moguće razvrstati po dobi i spolu. Podaci prikupljeni putem diplomatsko-konzularnih predstavnštava BiH kao i organizacija i udruge iseljenika BiH u tim zemljama predstavljaju samo procjene s obzirom da se u istim ne vodi nikakva evidencija o državljanima BiH koji žive u inozemstvu. Što se tiče poglavlja vezanog za „Emigraciju iz BiH“, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH analizu stanja iseljeništva jednim dijelom temelji na ovim procjenama, ali i zvaničnim podatcima nadležnih institucija zemalja prijama o građanima BiH.

I pored određenih nedostataka u kompletnosti dostavljenih podataka kvaliteta dostavljenih podataka je zadovoljavajuća. Dostavljeni podatci prema zadatim tablicama i podatci iz godišnjih izvješća o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH, te analiza Sektora za iseljeništvu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, omogućili su zadovoljavajuću analizu migracijskih tokova i izradu Migracijskog profila BiH za 2016. godinu. **On predstavlja do sada urađeni deveti Migracijski profil BiH na godišnjoj razini.**

3. Razina usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 862/2007

Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima poslužila je kao okvir za definiranje europskog standarda u smislu prikupljanja statističkih podataka o migraciji i međunarodnoj zaštiti. Države članice EU su, prema ovoj Uredbi, koja propisuje da je prva referentna godina za prikupljanje podataka 2008. godina, dužne Eurostat-u dostavljati podatke predviđene

Uredbom. Uredba daje temeljne definicije pojmove i postupaka migracije i međunarodne zaštite. Međutim, za prvu referentnu godinu Uredba predviđa mogućnost dostavljanja podataka prema definicijama predviđenim zakonodavstvima država članica, uz obavještavanje Eurostat-a o eventualnim razlikama u odnosu na definicije Uredbe.

4. Obavljene konzultacije

Nacrt Migracijskog profila BiH dostavljen je svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su sudjelovale u njegovoj izradi dostavljanjem relevantnih podataka, u cilju dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija. Nakon pribavljanja navedenih mišljenja, primjedbi i sugestija urađen je Prijedlog Migracijskog profila BiH za 2016. godinu, te je isti dostavljen ministru Ministarstva sigurnosti radi odobravanja i slanja Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Dana 12. travnja 2017. godine Vijeće ministara BiH je na 98. sjednici usvojilo Migracijski profil BiH za 2016. godinu.

II MIGRACIJSKI PROFIL BIH

1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućuje ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uvjete. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH, ukoliko nije državljanin zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaje Ministarstvo vanjskih poslova preko diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH (u daljem tekstu: DKP BiH). U izuzetnim slučajevima, propisanim Zakonom o strancima (u daljem tekstu: Zakon) vizu može izdati na granici Granična policija BiH.

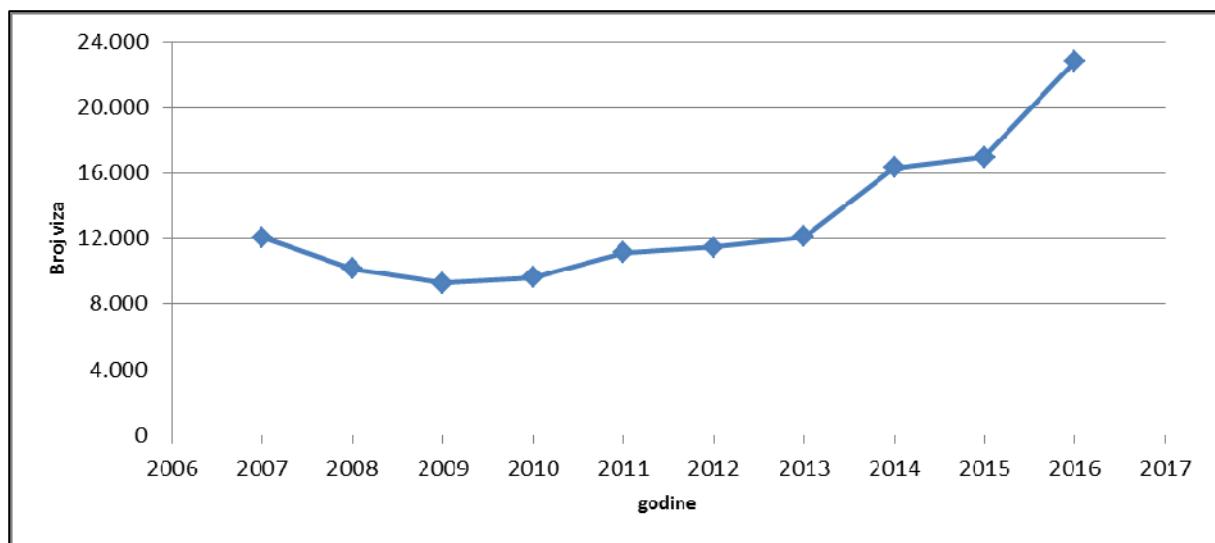
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH

Prema informacijama dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH dajemo tablični i grafički pregled broja izdatih viza po godinama s kratkom analizom uočenog trenda.

Tablica 1. Ukupan broj izdatih viza od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vize	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862

Grafički prikaz izdatih viza od 2007. do 2016. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u prezentiranom razdoblju u DKP-ima BiH evidentan je kontinuitet opadajućeg trenda od 2007. do 2009. godine što je rezultat uvođenja

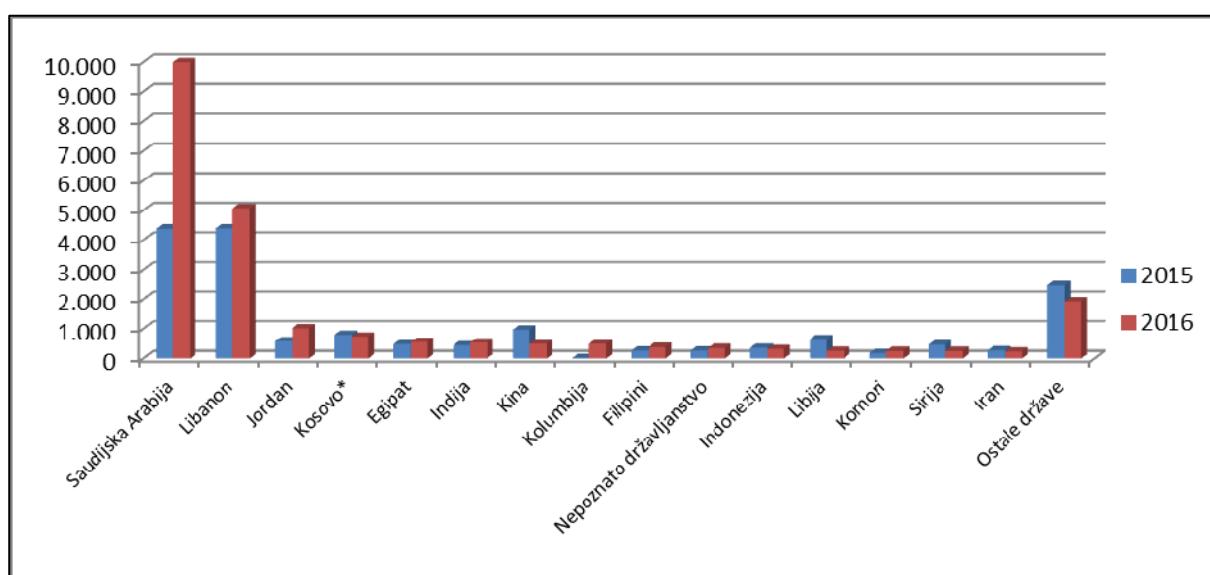
naljepnica za vize. Značajan pad u broju izdatih viza u razdoblju 2008. godine u odnosu na 2007. godinu je posljedica ulaska u Europsku uniju Rumunjske i Bugarske (01.01.2007.), a državljeni navedenih zemalja oslobođeni su pribavljanja viza za ulazak u BiH Odlukom Vijeća ministara BiH¹, koja je stupila na snagu 28.06.2007. godine. Kontinuirani pad broja izdatih viza u DKP-ima je nastavljen i u 2009. godini što je rezultat donošenja Odluke Vijeća ministara BiH o vizama² koja je stupila na snagu 24.12.2008. godine. Nakon 2009. godine dolazi do kontinuiranog rasta broja izdatih viza. Što se tiče 2016. godine uočen je značajan porast u broju izdatih viza (34,72%) u odnosu na 2015. godinu.

U cilju definiranja aktualne problematike u oblasti viza prezentiramo usporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2015. i 2016. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara.

Tablica 2. Ukupan broj izdatih viza u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2015	2016	%
1.	Saudijska Arabija	4.386	10.023	128,52%
2.	Libanon	4.390	5.066	15,40%
3.	Jordan	577	1.011	75,22%
4.	Kosovo*	793	734	-7,44%
5.	Egipat	478	557	16,53%
6.	Indija	438	537	22,60%
7.	Kina	971	497	-48,82%
8.	Kolumbija	14	488	3.385,71%
9.	Filipini	264	382	44,70%
10.	Nepoznato državljanstvo	266	350	31,58%
11.	Indonezija	359	316	-11,98%
12.	Libija	647	250	-61,36%
13.	Komori	178	246	38,20%
14.	Sirija	465	246	-47,10%
15.	Iran	276	231	-16,30%
16.	Ostale zemlje	2.468	1.928	-21,88%
	Ukupno	16.970	22.862	34,72%

Grafički prikaz izdatih viza u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

¹ Odluka o dopunama odluke o određivanju zemalja čiji su državljeni izuzeti od viznog režima prilikom ulaska, izlaska ili prelaska preko teritorija BiH („Sl. glasnik BiH“, broj 8/08).

² Odluka o vizama („Sl. glasnik BiH“, broj 100/08).

³ Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKP-ima BiH u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH, uočava se smanjenje broja izdatih viza za državljanе Libije, Kine i Sirijske Arapske Republike. Značajno povećanje broja izdatih viza u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu uočeno je kod državljanа Kolumbije, Saudijske Arabije, Jordana i Libanona. Veliki broj izdatih viza za državljanе Saudijske Arabije je iz razloga turističkih aktivnosti i pojačane aktivnosti na organiziranju biznis konferencija. Također, veliki broj izdatih viza za državljanе Libanona prouzrokovani je sve većim interesom državljanа te zemlje za vjerskim turizmom i posjetom Međugorju. Znatan broj izdatih viza za državljanе Kine je po osnovu rada u BiH. Prema podatcima dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH broj zaprimljenih zahtjeva u 2016. godini je bio 23.173. U prošloj godini su pozitivno riješena 22.862 zahtjeva ili 98,66%.

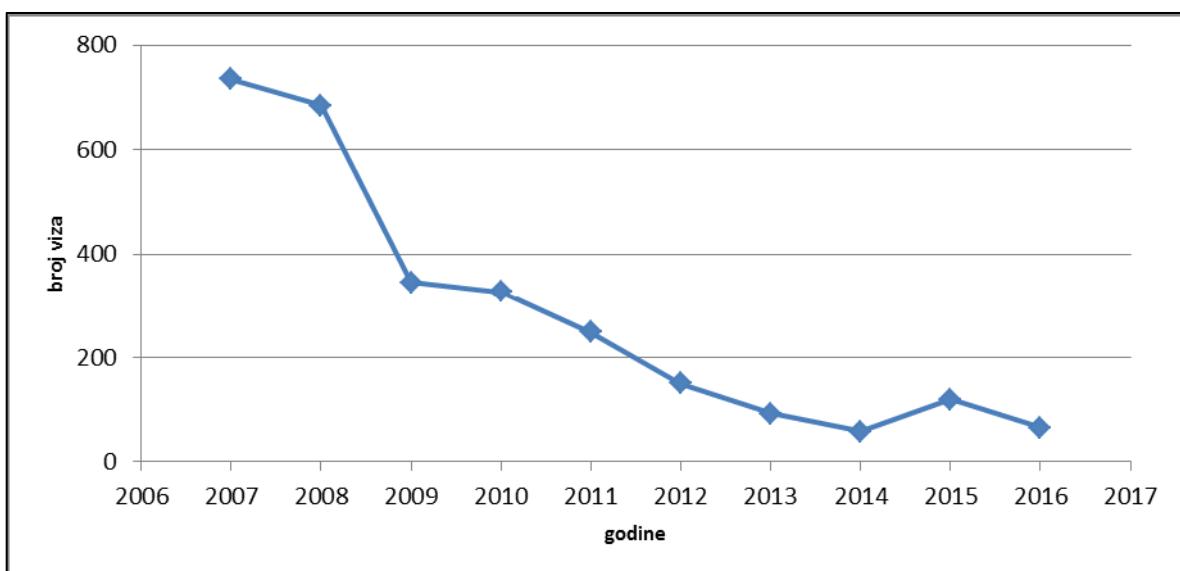
1.2. Vize izdate na granici

Zakon o strancima, dozvoljava Graničnoj policiji BiH izdavanje vize na granici ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi. Granična policija BiH može izdati vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A).

Tablica 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vize	735	684	345	327	248	150	93	58	120	66

Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2007. do 2016. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza na granici u prezentiranom razdoblju, od 2007. godine izrazit je opadajući trend i može se zaključiti da se realizira postavljeni cilj smanjenja broja izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji

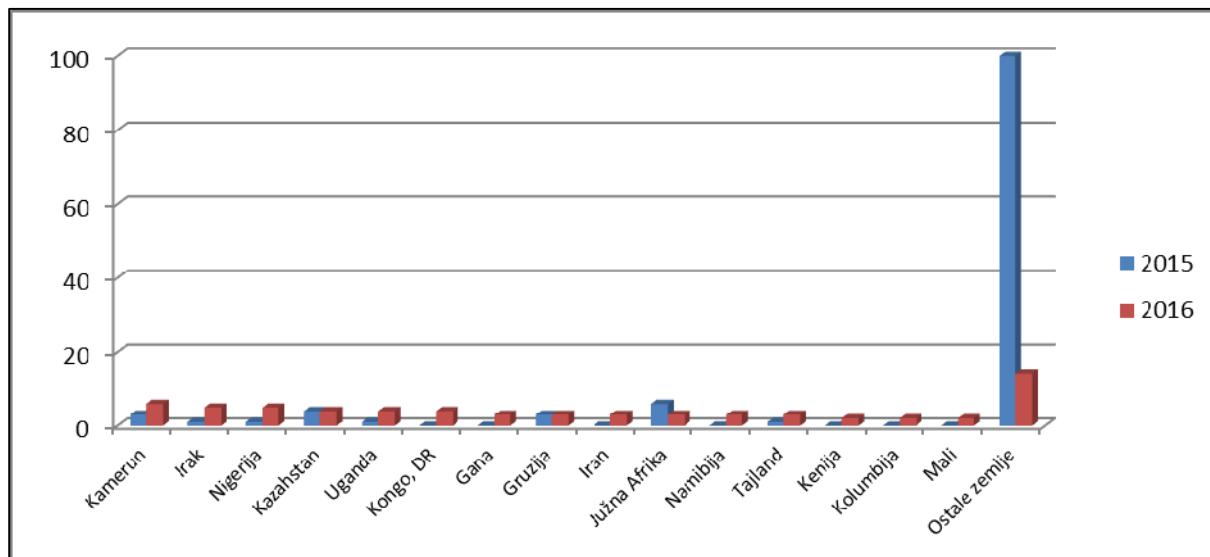
rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u iznimnim Zakonom definiranim slučajevima i dosljedne primjene istog od strane Granične policije BiH.

U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici prezentiramo usporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2015. i 2016. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

Tablica 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2015	2016	%
1.	Kamerun	3	6	100,00%
2.	Irak	1	5	400,00%
3.	Nigerija	1	5	400,00%
4.	Kazahstan	4	4	0,00%
5.	Uganda	1	4	300,00%
6.	Kongo, DR	-	4	-
7.	Gana	-	3	-
8.	Gruzija	3	3	0,00%
9.	Iran	-	3	-
10.	Južna Afrika	6	3	-50,00%
11.	Namibija	-	3	-
12.	Tajland	1	3	200,00%
13.	Kenija	-	2	-
14.	Kolumbija	-	2	-
15.	Mali	-	2	-
16.	Ostale zemlje	100	14	-86,00%
		Ukupno	120	66
				-45,00%

Grafički prikaz izdatih viza u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

U 2015. godini došlo je do značajnog povećanja izdatih viza na granici (106,98%) i taj broj je iznosio 120 viza i sve su bile Vize C i izdate su od strane JGP Aerodrom Sarajevo. U posljednjih 10 godina zabilježen je stalni opadajući trend do 2014. godine, da bi u 2015. godini došlo do gore navedenog porasta u odnosu na 2014. godinu. U 2016. godini je ponovo došlo do značajnog smanjenja broja izdatih viza na granici u odnosu na 2015. godinu za 45% i taj broj je iznosio 66 viza. S obzirom na opće postavljeni zahtjev i načelo smanjenja broja viza koje se izdaju na graničnim prijelazima, BiH može izvestiti o konstantnom smanjenju broja izdatih viza na granici od 2007. godine do 2014. godine. Prema Godišnjem

izvješću o radu Granične policije BiH za 2016. godinu⁴ 62 vize su izdate na međunarodnom graničnom prijelazu Aerodrom Sarajevo, tri na međunarodnom graničnom prijelazu Aerodrom Banja Luka i jedna viza je izdata od strane JGP Zvornik. U 2015. godini izvršeno je poništavanje 7 viza i to kod 4 državljana Dominikanske Republike, jednog državljana Indije i dva državljana Jordana, dok su u 2016. godini poništene 3 vize za državljane Šri Lanke.

U smislu najčešćih država podrijetla stranaca kojima se izdaje viza na granici BiH, 2016. godina je pokazala da je najveći broj viza izdat stranim državljanima koji su došli iz Kameruna, Iraka, Nigerije, Kazahstana i Ugande, te da je zabilježen i značajan pad izdatih viza na granici za državljane Armenije i Alžira.

Što se tiče spolne strukture, statistički podatci za 2016. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (67%) nego ženama (33%), te da se u slučaju oba spola radi najvećim dijelom o osobama dobi od 36 do 59 godina (59%), kao što se vidi i u tabelicama i grafikonima koji slijede.

Tablica 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i spolu razvrstan po državljanstvima za 2015. g.

	Armenija	Alžir	Peru	Bahrein	Južna Afrika	Ostale države (od ukupno 34)	Ukupno
0-17	0	4	0	1	0	2	7
18-35	0	1	1	4	0	4	10
36-59	1	2	0	1	0	2	6
60+	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno ženske osobe	1	7	1	6	0	8	23
0-17	0	5	0	1	0	3	9
18-35	16	1	4	0	2	11	34
36-59	9	5	4	0	4	26	48
60+	0	1	0	0	0	5	6
Ukupno muške osobe	25	12	8	1	6	45	97
Sveukupno po državljan.	26	19	9	7	6	53	120

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2015. godinu po starosnoj i spolnoj strukturi

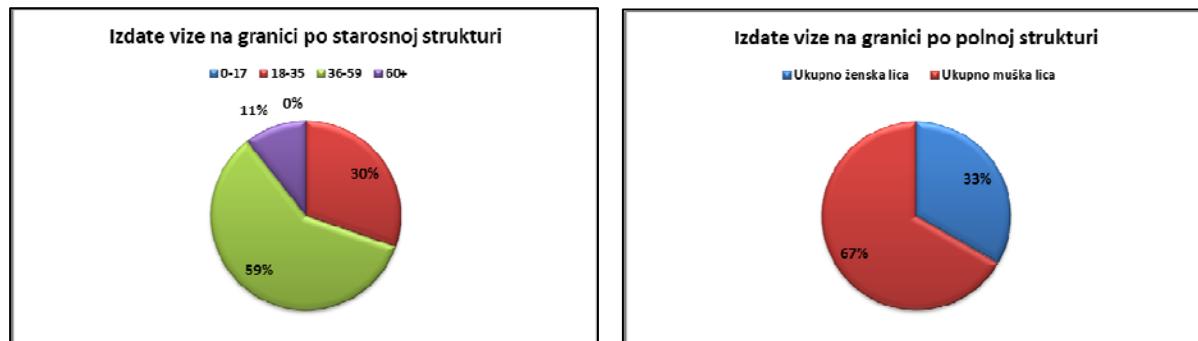

⁴ Granična policija BiH „Izvješće o radu Granične policije BiH za 2016. godinu.“ Sarajevo, siječanj 2017. godine, str.20.

Tablica 6. Struktura izdatih viza na granici po dobi i spolu razvrstan po državljanstvima za 2016. g.

	Kamerun	Irak	Nigerija	Kazahstan	Uganda	Ostale države (od ukupno 28)	Ukupno
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	1	0	0	0	0	7	8
36-59	3	0	0	1	0	9	13
60+	0	0	0	0	0	1	1
Ukupno ženskih osoba	4	0	0	1	0	17	22
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	0	2	1	1	3	5	12
36-59	2	3	4	2	1	14	26
60+	0	0	0	0	0	6	6
Ukupno muških osoba	2	5	5	3	4	25	44
Sveukupno po državljan.	6	5	5	4	4	42	66

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2016. godinu po starosnoj i spolnoj strukturi

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju sukladno Zakonu realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i osobama bez državljanstva koji pokušavaju legalno preći državnu granicu BiH i ući u BiH, a da pri tome ne ispunjavaju Zakonom propisane uvjete za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim osobama, a sukladno odredbama propisanim Zakonom donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili osoba bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH, a navedene osobe mogu biti državljeni BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

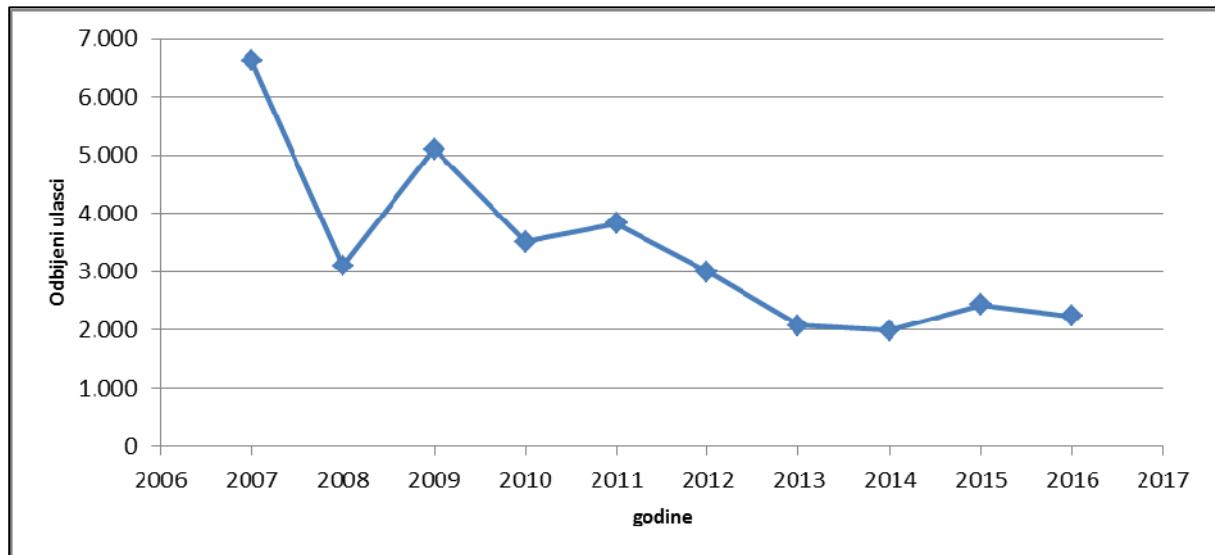
2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Strancu koji ne ispunjava opće uvjete za ulazak u Bosnu i Hercegovinu na temelju članka 19. i 20. Zakona o strancima, niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka o ulasku pod posebnim uvjetima, može biti odbijen ulazak u BiH.

Tablica 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Odbijeni ulasci	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243

Grafički prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2007. do 2016. godine

Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentiranom razdoblju uočava se da je od 2009. godine konstantan opadajući trend ovih parametara. Tijekom 2008. godine, broj odbijenih ulazaka u BiH je više nego prepolovljen u odnosu na 2007. godinu. U razdoblju od 2011. do 2014. godine dolazi do stalnog smanjenja broja odbijenih ulazaka na granici, da bi u 2015. i 2016. godini došlo do blagog povećanja broja odbijenih ulazaka. U 2016. godini broj odbijenih ulazaka je manji za 7,77% u odnosu na 2015. godinu i iznosio je 2.243 odbijena ulaska.

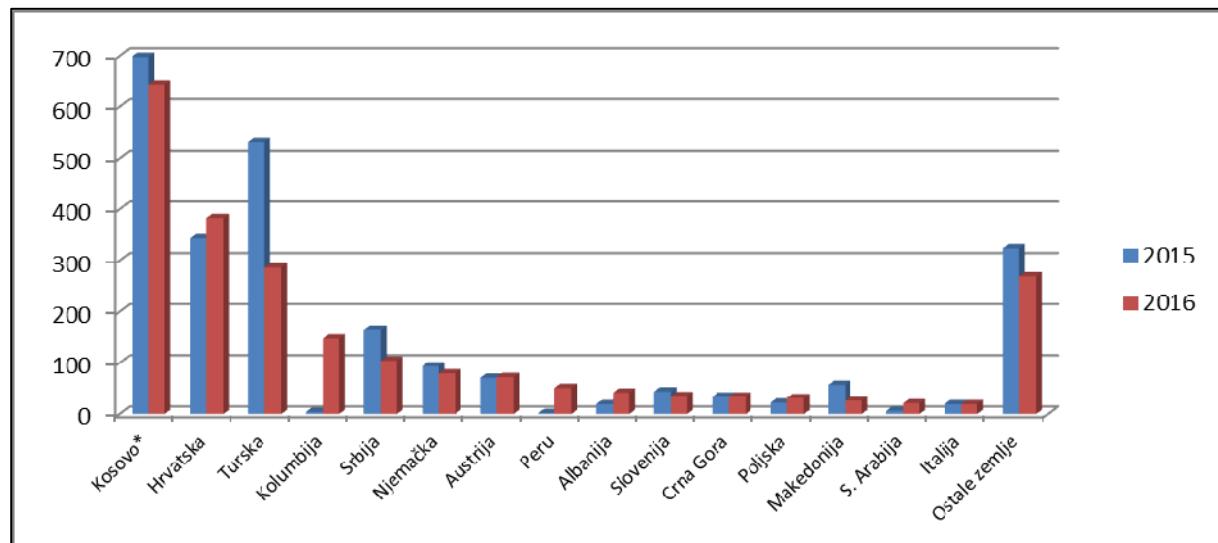
U cilju definiranja aktualnog stanja u ovoj oblasti prezentiramo usporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka tijekom 2015. i 2016. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja o odbijanju ulaska u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara.

Tablica 8. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2015	2016	%
1.	Kosovo*	698	644	-7,74%
2.	Hrvatska	343	383	11,66%
3.	Turska	531	286	-46,14%
4.	Kolumbija	4	147	3575,00%
5.	Srbija	165	104	-36,97%
6.	Njemačka	93	79	-15,05%
7.	Austrija	71	72	1,41%
8.	Peru	2	51	2450,00%
Ukupno		2.432	2.243	-7,77%

R.br.	Država	2015	2016	%
9.	Albanija	19	42	121,05%
10.	Slovenija	44	35	-20,45%
11.	Crna Gora	34	34	0,00%
12.	Poljska	22	31	40,91%
13.	Makedonija	57	26	-54,39%
14.	S. Arabija	6	21	250,00%
15.	Italija	19	19	0,00%
16.	Ostale zemlje	324	269	-16,97%
Ukupno		2.432	2.243	-7,77%

Grafički prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

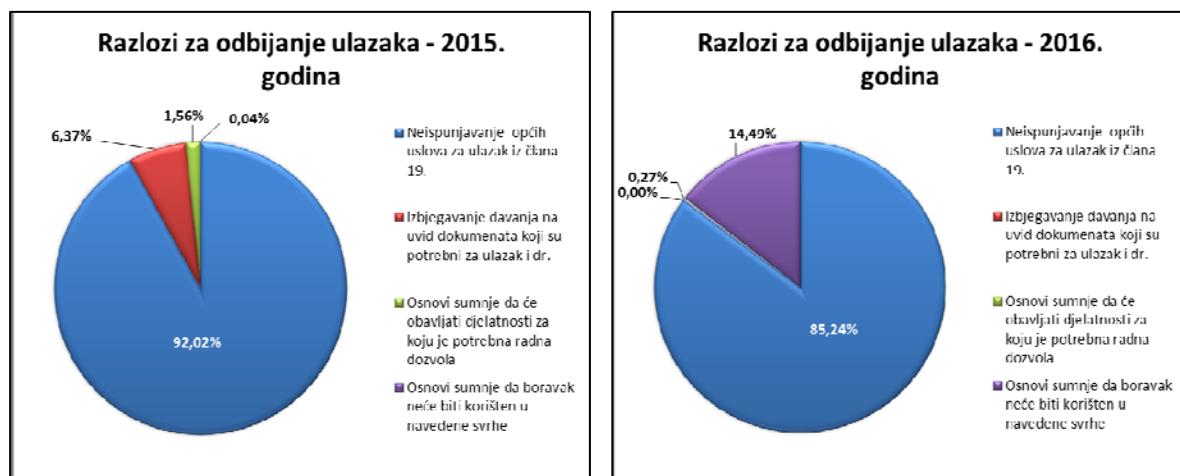
Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2016. godini odnosi se na Kosovo* (644), Hrvatsku (383), Tursku (286), Kolumbiju (147) i Srbiju (104), što iznosi 69,73% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH. U pogledu državljanstva osoba kojima je odbijen ulazak u BiH vidljivo je iz Izvješća o radu Granične policije BiH da se: nositeljima putne isprave s oznakom R. Kosovo* ulaz odbija uglavnom zbog neposjedovanja važeće putne isprave i zbog neposjedovanja vize, državljanima Hrvatske i Srbije zbog neposjedovanja važeće putne isprave, državljanima Turske zbog nemogućnosti dokazivanja svrhe namjeravanog boravka i neposjedovanja dovoljno sredstava za izdržavanje i državljanima Kolumbije zbog neposjedovanja vize.

Neophodno je napomenuti da u 2016. godini dolazi da pada broja odbijenih ulazaka koji se odnosi na državljane Moldavije (94%), Kazahstana (53%), Makedonije (54%), Turske (46%) i

Srbije (37%). U istom razdoblju dolazi i do značajnog porasta broja odbijenih ulazaka za državljane Kolumbije i Perua. Tijekom 2016. godine odbijen je ulazak u BiH za 2.243 stranca, od toga na kopnenoj granici BiH 1.829 a na međunarodnim aerodromima 414 odbijena ulaska. Razlozi za odbijanje ulaska stranim državljanima u BiH bili su: neposjedovanje važeće putne isprave (54,53%); neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorija BiH ili odobrenja boravka propisano Zakonom (25,50%); nemogućnost dokazivanja ili pružanja informacija o svrsi namjeravanog boravka (11,86%); neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu (3,57%); prijetnja sigurnosti BiH, javnom poretku, javnom redu i miru, javnom zdravlju u BiH ili međunarodnim odnosima (1,52%); izrečene mjere protjerivanja, otkaza boravka ili zabrana ulaska na teritorij BiH (1,07%) te ostali razlozi (1,95%).⁵

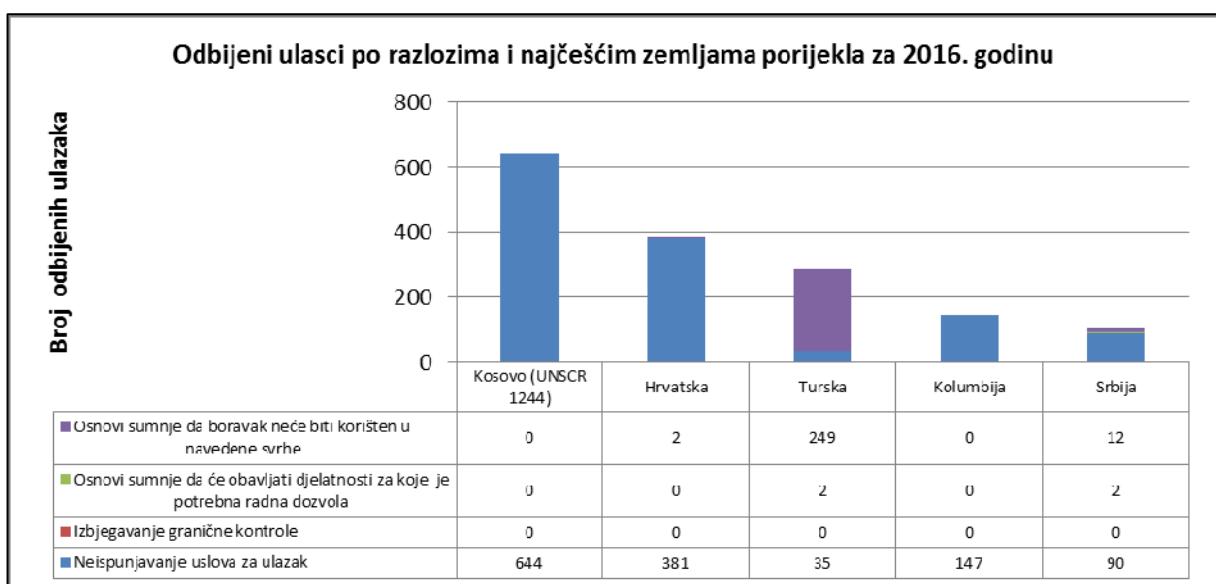
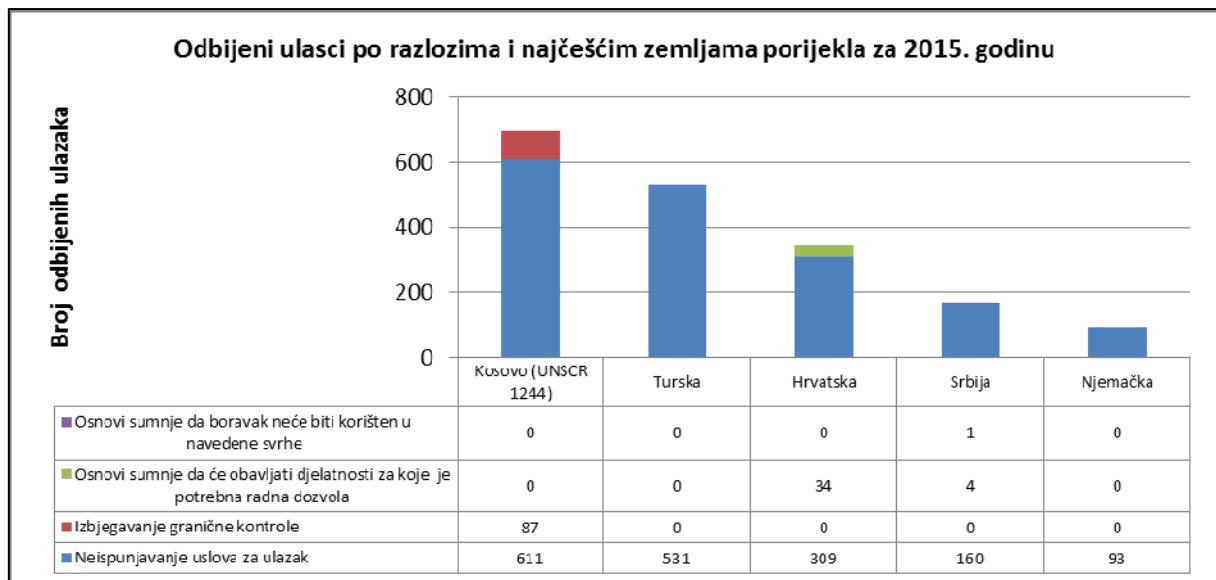
Većina odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prijelazima je zbog neposjedovanja važeće putne isprave i neposjedovanje vize.

Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2015. i 2016. godini

Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2015. i 2016. godinu

⁵ Granična policija BiH „Izvješće o radu Granične policije BiH za 2016. godinu.“ Sarajevo, siječanj 2017. godine, str.12.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prijelazu ili izvan graničnog prijelaza, a navedene osobe mogu biti državljeni BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

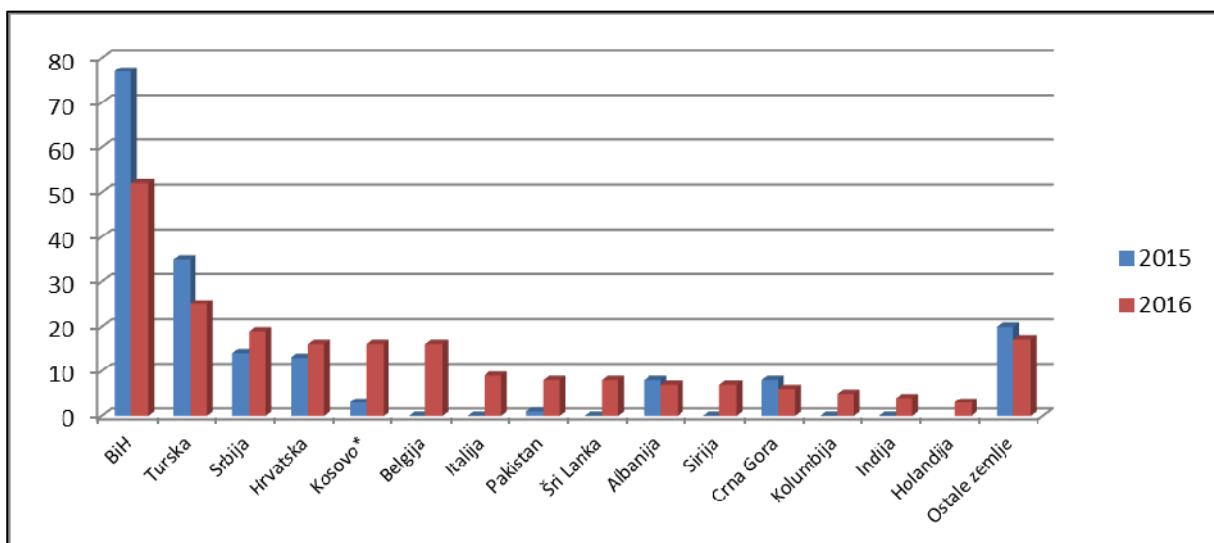
Tijekom 2015. godine, ukupno je 179 osoba otkriveno u pokušaju ilegalnog prelaska granice BiH. Tijekom 2016. godine, zabilježen je porast od 21,79% i iznosio je 218 osoba.

Tablica 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2015. i 2016. godini razvrstani po državljanstvima

R.br.	Država	2015	2016	%
1.	BiH	77	52	-32,47%
2.	Turska	35	25	-28,57%
3.	Srbija	14	19	35,71%
4.	Hrvatska	13	16	23,08%
5.	Kosovo*	3	16	433,33%
6.	Belgija	-	16	-
7.	Italija	-	9	-
8.	Pakistan	1	8	700,00%
Ukupno				
		179	218	21,79%

R.br.	Država	2015	2016	%
9.	Šri Lanka	-	8	-
10.	Albanija	8	7	-12,50%
11.	Sirija	-	7	-
12.	Crna Gora	8	6	-25,00%
13.	Kolumbija	-	5	-
14.	Indija	-	4	-
15.	Nizozemska		3	-
16.	Ostale zemlje	20	17	-15,00%
Ukupno				
		179	218	21,79%

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

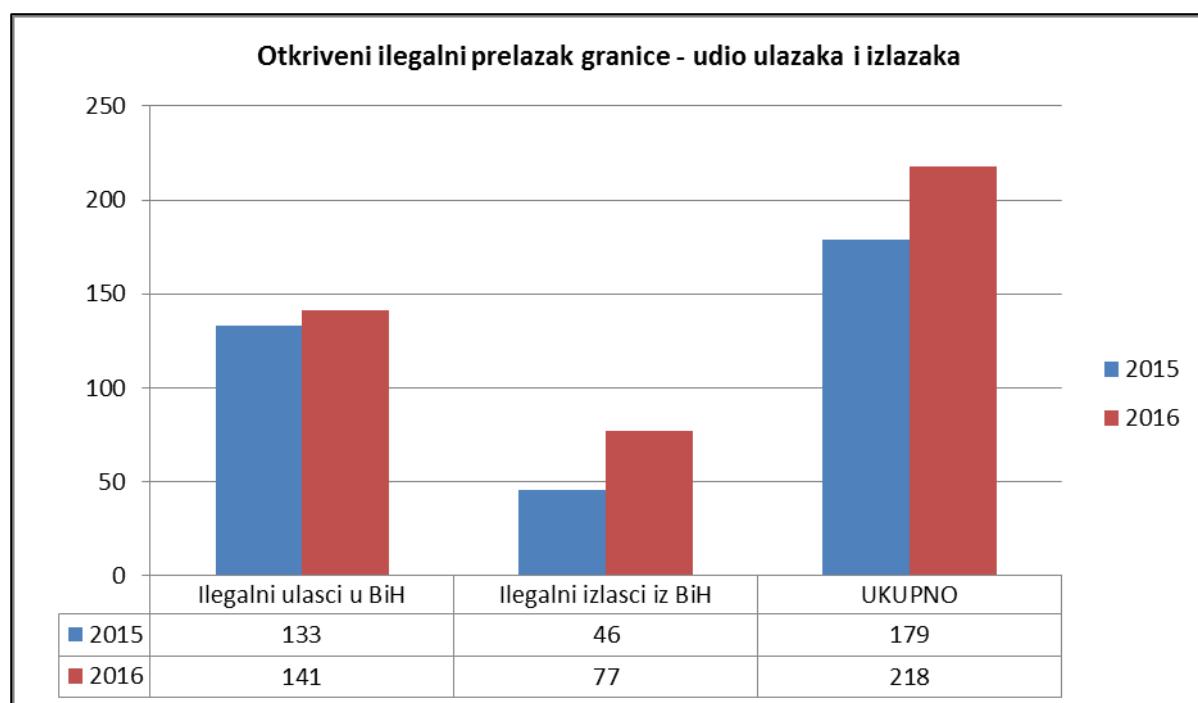

Prema raspoloživim podatcima, najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka se odnosilo na državljane BiH. Što se tiče stranaca, najveći broj je državljana Turske, Srbije, Hrvatske i Kosova*. Analizirajući raspoložive podatke uočeno je da se 24% ukupno otkrivenih nezakonitih prelazaka u 2016. godini odnosi na državljanu BiH što je prilično manji procenat u odnosu na 2015. godinu kada je iznosio 43%. Također, uočen je i značajan pad otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice državljanu Turske (29%). Prema podatcima iz Izvješća o radu Granične policije BiH „na graničnim prijelazima u 2016. godini (ukupno ulaz i izlaz) registrirano je 45 (na ulazu 17 + na izlazu 28) osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prijelaza (granični pojas) 173 (na ulazu 124 + na izlazu 49) osobe“,⁶ dok je tijekom 2015. godine "na graničnim prijelazima (ukupno ulaz i izlaz) registrirane su 43 (na ulazu 36 + na izlazu 7) osobe u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog

⁶ Granična policija BiH „Izvješće o radu Granične policije BiH za 2016. godinu“ Sarajevo, siječanj 2017. godine, str. 16.

prijelaza (granični pojas) 136 (na ulazu 97 + na izlazu 39) osoba“.⁷ Navedeni podatci ukazuju na tendenciju većeg broja ilegalnih prelazaka državne granice izvan graničnih prijelaza.

Grafički prikaz ilegalnih ulazaka i izlazaka u ilegalnim prelascima državne granice

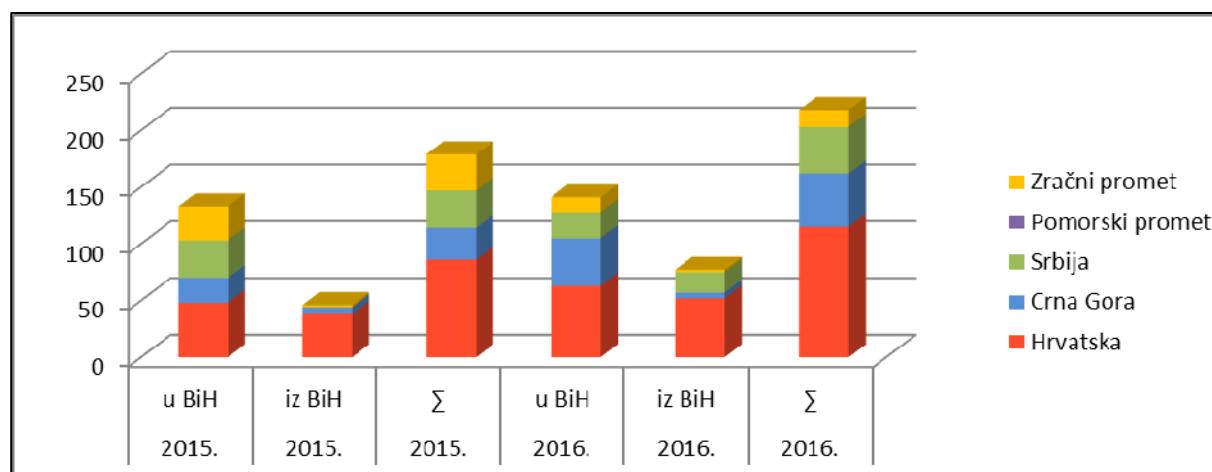
U 2015. godini, ilegalni izlasci su činili 25,79% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelazaku državne granice (179), dok je ovaj postotak u 2016. godini iznosio 35,32% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (218). Što se tiče kopnene granice, informacije Granične policije BiH govore da se veći broj ilegalnih prelazaka (ulazaka i izlazaka) registrira izvan samih graničnih prijelaza.

⁷ Granična policija BiH „Izvješće o radu Granične policije BiH za 2015. godinu“ Sarajevo, siječanj 2016. godine, str. 13.

Tablica 10. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2015. i 2016. godini razvrstani po vrsti granice

Država	2015. u BiH	2015. iz BiH	2015. Σ	2016. u BiH	2016. iz BiH	2016. Σ	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	48	38	86	63	52	115	31,25	36,84	33,72
Crna Gora	22	6	28	42	5	47	90,91	-16,67	67,86
Srbija	33	0	33	23	18	41	-30,30	-	24,24
Pomorski prom.	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Zračni promet	30	2	32	13	2	15	-56,67	0,00	-53,13
Ukupno	133	46	179	141	77	218	6,02	67,39	21,79

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2015. i 2016. godini razvrstan po vrsti granice

Analizirajući raspoložive podatke o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama evidentno je da su na kopnenoj granici u 2016. godini otkrivene 203 osobe, što je povećanje za 38% u odnosu na 2015. godinu kad je na istoj granici otkriveno 147 nezakonitih prelazaka. Također, uočava se znatno smanjen broj nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 53,13%, tako da je u 2016. godini otkriveno 15 osoba u nezakonitom prelasku granice, a u 2015. godini taj broj je iznosio 32 osobe.

Za analizu je karakteristično navesti da je zabilježeno značajno povećanje ilegalnih prelazaka državne granice sa Crnom Gorom (67,86%), Hrvatskom (33,72%) i Srbijom (24,24%). Od 47 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Crnom Gorom, 89% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 11% na ilegalne izlaska iz BiH. Od 115 osoba otkrivenih

prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Hrvatskom, 55% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 45% na ilegalne izlaska iz BiH. Od 41 osobe otkrivene prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom, 56% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 44% na ilegalne izlaska iz BiH. Prema podatcima Granične policije BiH najviše ilegalnih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi 68% svih osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska preko državne granice što ukazuje da se ilegalni migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

Prezentirani pokazatelji, kao i komparativna analiza istih ukazuje na dobre rezultate u ovoj oblasti u prethodne dvije godine, te se može zaključiti da je ovakvo stanje rezultat provedenih aktivnosti Granične policije BiH na suprostavljanju ilegalnim migracijama.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKP-u BiH ili nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe za poslove sa strancima, osobno ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produljenju privremenog boravka po istom osnovu ili stalnom boravku. Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke. O zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka po bilo kojem osnovu odlučuje nadležna organizacijska jedinica Službe za poslove sa strancima u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen izravno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe za poslove sa strancima. Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavještenje o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka. Kada je privremeni boravak odobren po osnovu rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka.

3.1. Privremeni boravak

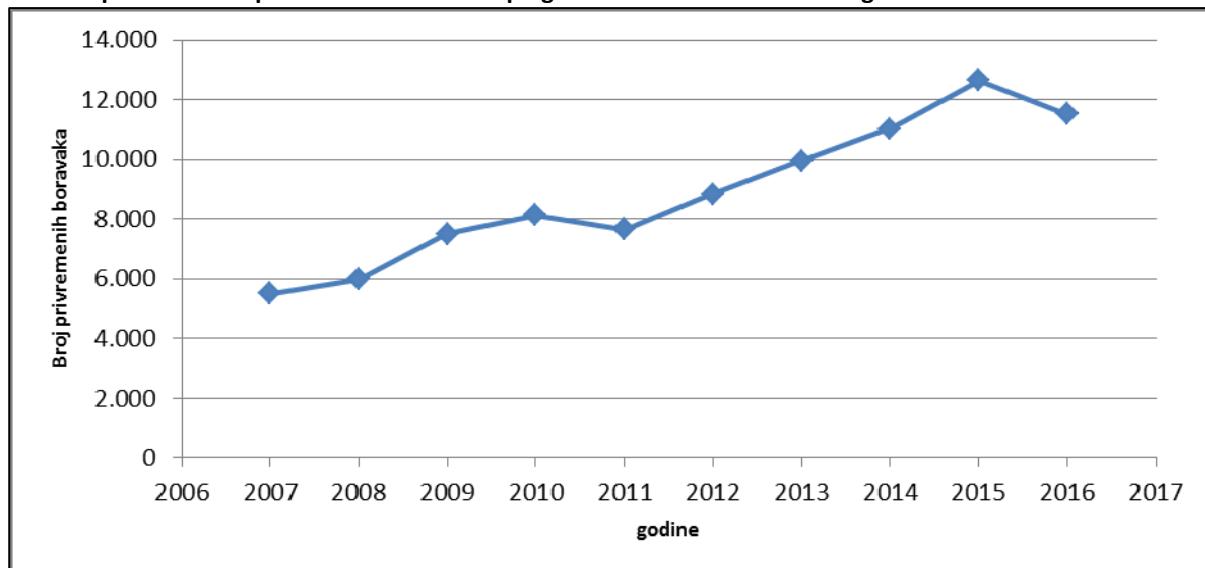
Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremensko razdoblje od najviše jedne godine, s tim da rok važenja putovnice mora biti dulji najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

Sukladno Zakonu o strancima koji je stupio na snagu u studenome 2015. godine privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH po osnovu: spajanja obitelji, obrazovanja, humanitarnih razloga, rada s radnom dozvolom, rada bez radne dozvole, ili drugih opravdanih razloga. Odobrenje privremenog boravka može se iznimno izdati i po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca s BiH. Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz članka 58. (Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga) stavak (2) točka a) Zakona o strancima odobrava se na razdoblje najdulje do šest mjeseci.

Tablica 11. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Priv. boravak	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519

Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2007. do 2016. godine

Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljeni centralizirani institucionalni okvir doveli su do uređivanja stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Od 2007. do 2010. godine uočava se kontinuirani rast s ujednačenim intenzitetom što dovodi do zaključka da je oblast kretanja i boravka stranaca stavljena pod kontrolu nadležnih tijela u ovom razdoblju. Iako je u 2011. godini došlo do blagog pada izdatih dozvola za privremeni boravak za 5,78%, od tada se uočava ponovni trend povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak tako da je u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu taj porast iznosio 14,62%. U 2016. godini dolazi do smanjenja broja izdatih dozvola za privremeni boravak za 8,82% u odnosu na prethodnu godinu što je posljedica „u najvećem broju zbog prestanka odobrenog/produljenog boravka stranih državljanima koji su radili na izgradnji TE Stanari i auto-puta na dionici Tarčin – Sarajevo“.⁸

Problematika rješavanja statusnih pitanja stranih državljanu do 01.10.2006. godine je bila u nadležnosti Odjela za strance pri MUP-ovima kantona, MUP-u Republike Srpske, te Policije Brčko Distrikta, gdje je bio evidentan različit pristup rješavanju ove problematike. Započinjanjem rada Službe za poslove sa strancima, kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, napravljen je značajan iskorak na efikasnijem upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini, kroz jedinstveno postupanje svih organizacijskih jedinica Službe prilikom rješavanja problematike predviđene Zakonom o strancima, a posebno korištenjem operativnih kapaciteta Službe na suzbijanju ilegalnih migracija.

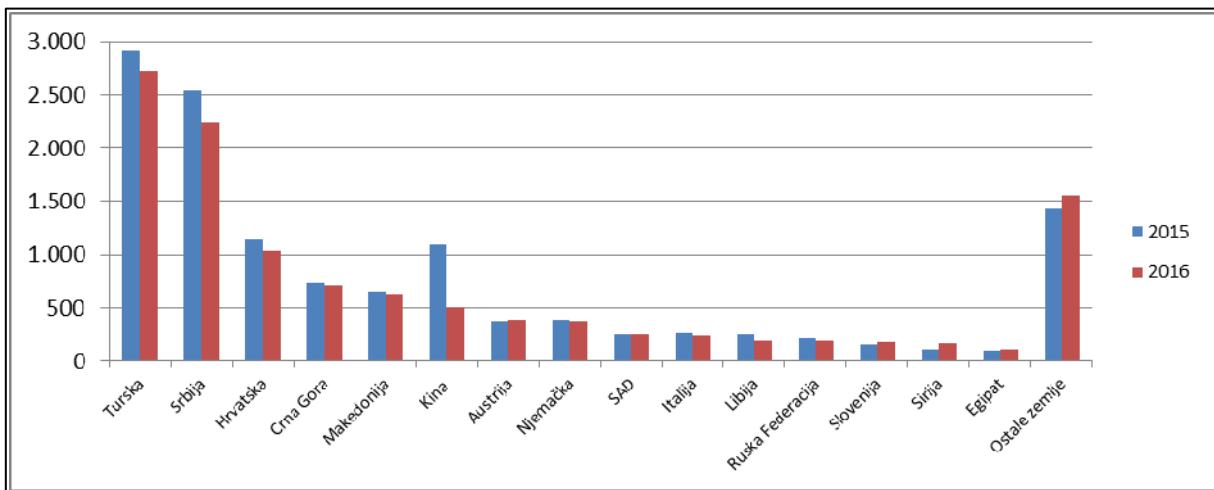
U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja privremenog boravka prezentiramo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produljena boravišna dozvola) za privremeni boravak tijekom 2015. i 2016. godine.

Tablica 12. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

⁸ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2016. godinu“. Sarajevo, siječanj 2017. godine

R.br.	Država	2015	2016	%
1.	Turska	2.919	2.727	-6,58%
2.	Srbija	2.544	2.239	-11,99%
3.	Hrvatska	1.142	1.038	-9,11%
4.	Crna Gora	736	718	-2,45%
5.	Makedonija	658	629	-4,41%
6.	Kina	1.097	503	-54,15%
7.	Austrija	376	388	3,19%
8.	Njemačka	391	381	-2,56%
9.	SAD	252	255	1,19%
10.	Italija	263	244	-7,22%
11.	Libija	248	191	-22,98%
12.	Ruska Feder.	212	187	-11,79%
13.	Slovenija	153	177	15,69%
14.	Sirija	116	166	43,10%
15.	Egipat	96	116	20,83%
16.	Ostale zemlje	1.430	1.560	9,09%
Ukupno		12.633	11.519	-8,82%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

Analiza zbirnih parametara pokazuje da je u 2016. godini došlo do smanjenja boravišnih dozvola za privremeni boravak za 8,82% u odnosu na 2015. godinu.

Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2016. godini najveći broj se odnosi na državljanke Turske (2.727), Srbije (2.239), Hrvatske (1.038), Crne Gore (718), Makedonije (629) i Kine (503), što čini 68% od ukupnog broja izdatih dozvola.

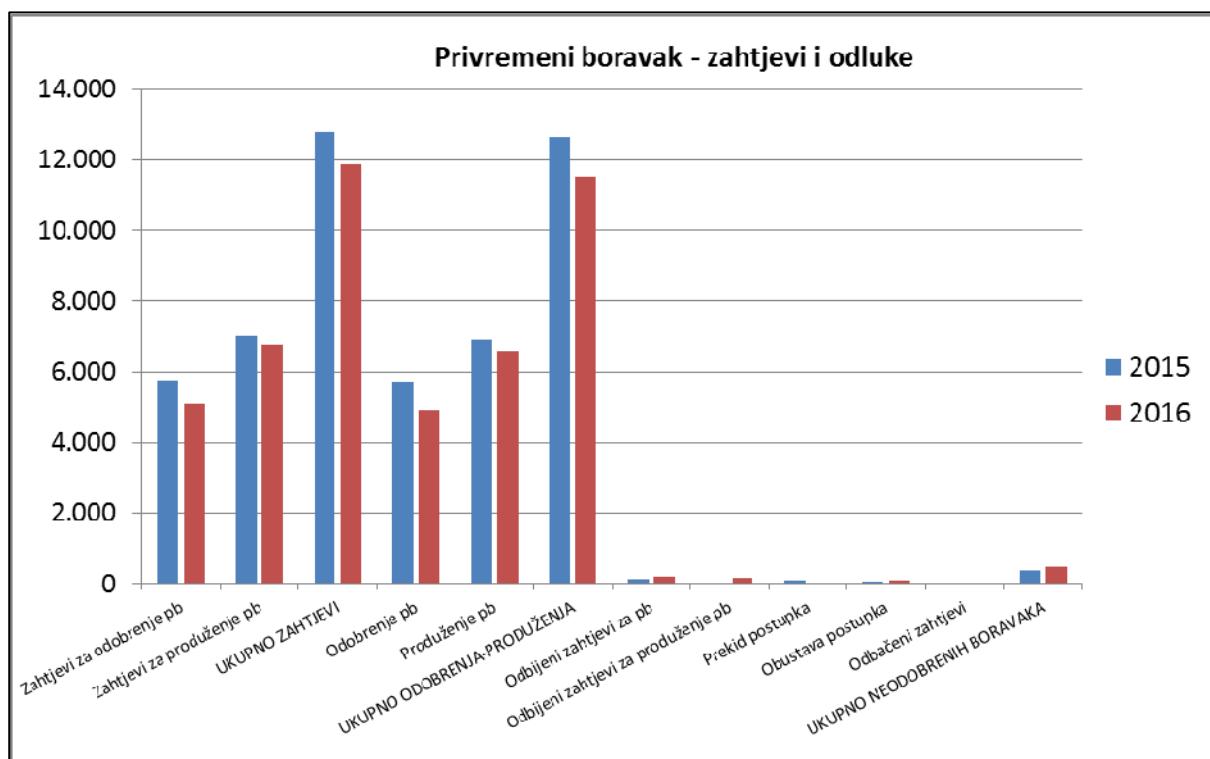
Analiza uporednih parametara prema postotcima ukazuje da je došlo do značajnog smanjenja privremenih boravaka za državljanke Kine. Također je došlo i do smanjenja izdavanja dozvola za privremeni boravak kod svih vodećih zemalja podrijetla, te do povećanja izdavanja dozvola za državljanke Sirije, Egipta i Slovenije.

Primjećuje se kontinuitet u šest najčešćih država podrijetla strancima kojima je odobren ili produljen privremeni boravak u BiH, a ove zemlje su: Turska, Srbija, Hrvatska, Crna Gora,

Makedonija i Kina. Ovih šest država podrijetla obuhvaća 70% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH tijekom 2015. i 2016. godine.

U 2016. godini ukupno je podneseno 5.086 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 6.791 zahtjeva za produljenje privremenog boravka, što ukupno iznosi 11.877 zahtjeva, a što je smanjenje od 7,14% u odnosu na 2015. godinu kada je ukupno podneseno 12.790 zahtjeva i to: 5.755 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 7.035 zahtjeva za produljenje privremenog boravka.

Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2015. i 2016. godini (odobrenje novog i produljenje)

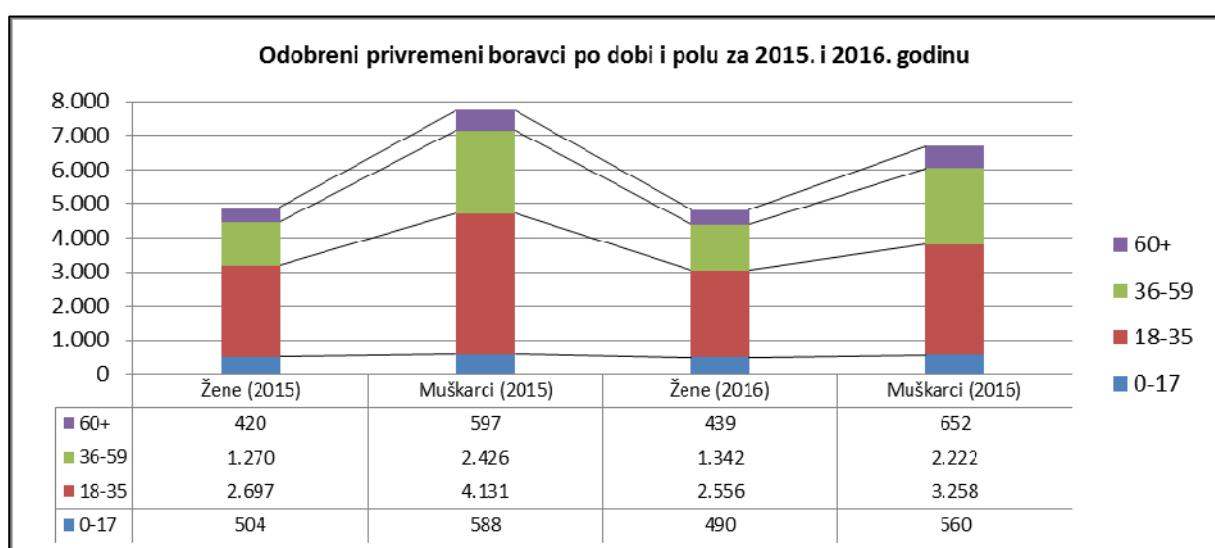

Rješavajući po zahtjevima za odobrenje - produljenje privremenog boravka u 2016. godini ukupno je odobreno-produljeno 11.519 privremenih boravaka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 4.934 i produljen privremeni boravak u 6.585 slučajeva, a što je smanjenje od 8,82 % u odnosu na 2015. godinu, kada je ukupno odobreno-produljeno

12.633 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 5.721 i produljen privremeni boravak u 6.912 slučajeva.

Prema ovim pokazateljima stopa odobrenja-produljenja privremenih boravaka, u usporedbi s podnesenim zahtjevima iznosi 96,98% u 2016. godini.

U cilju definiranja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2016. godini prezentiramo spolnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena i to: u starosnoj dobi od 0 do 17 godina (muškaraca 560, a žena 490), u starosnoj dobi od 18 do 35 godina (muškaraca 3.258, a žena 2.556), zatim u starosnoj dobi od 36 do 59 godina (muškaraca 2.222, a žena 1.342), te u starosnoj dobi preko 60 godina (muškaraca 652, a žena 439). Promatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 6.692 ili 58,10% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 4.827 ili 41,90% su privremeni boravci izdati ženama.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima u 2016. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovu: spajanja obitelji u koju kategoriju ulaze i brak s državljaninom BiH kao i izvanbračna zajednica stranca s državljaninom BiH (4.058), obrazovanja (3.550), rada po osnovu izdate radne dozvole (2.409) i rada bez radne dozvole (924), što ukupno predstavlja skoro 95% svih privremenih boravaka. U cilju definiranja aktualnih kretanja legalnih imigracija na temelju odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2015. i 2016. godinu, s posebnim akcentom na 2016. godinu, razvrstan po osnovima, kao i sudjelovanje pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

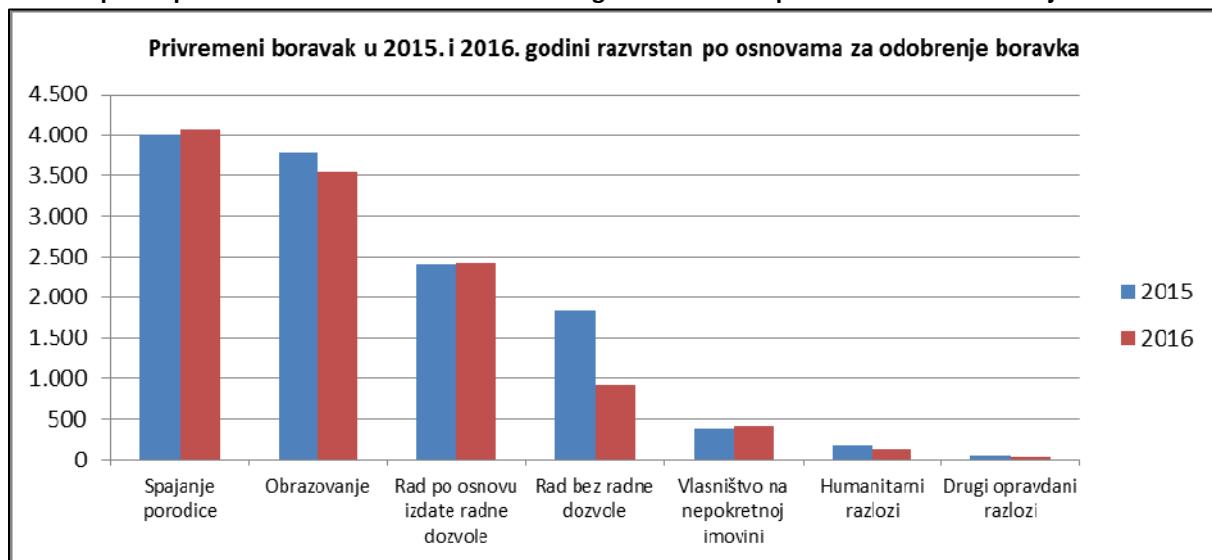
Tablica 13. Privremeni boravak u 2015. i 2016. godini razvrstan po osnovima za odobrenje boravka

Osnovi boravka	2015	% u Σ 2015	2016	% u Σ 2016	% 2016/2015
Spajanje obitelji	3.994	31,61%	4.058	35,23%	1,60%
Obrazovanje	3.782	29,94%	3.550	30,82%	-6,13%

Rad po osnovu izdate radne dozvole	2.405	19,04%	2.409	20,91%	0,16%
Rad bez radne dozvole	1.831	14,49%	924	8,02%	-49,54%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	395	3,13%	412	3,58%	4,30%
Humanitarni razlozi	169	1,34%	126	1,09%	-25,44%
Drugi opravdani razlozi	57	0,45%	40	0,35%	-29,82%
Ukupno	12.633	100,00%	11.519	100,00%	-8,82%

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2016. godini strancima je odobren po osnovu: vlasništva na nepokretnoj imovini (412), po osnovu humanitarnih razloga u koju kategoriju spada i liječenje (126) i po osnovu drugih opravdanih razloga (40).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2015. i 2016. godini razvrstan po osnovima za odobrenje boravka

S obzirom da se od 2007. godine uočava konstantan rast broja izdatih dozvola za privremeni boravak, osim u 2011. i 2016. godini gdje je došlo do blagog pada, može se zaključiti da BiH postaje sve više zemlja odredišta stranih državljanima. Značajno je napomenuti da je u 2016. godini došlo do smanjenja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po sljedećim osnovima: rad bez radne dozvole, obrazovanje, humanitarni razlozi i drugi opravdani razlozi. Odobreni privremeni boravci u BiH po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, iako u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH u 2016. godini iznosi samo 3,58% veoma je značajan pokazatelj, pogotovo ako se uzmu u obzir pravne odredbe koje definiraju da se navedeni osnov privremenog boravka može odobriti kad stranac pored ispunjavanja općih uvjeta za odobrenje boravka treba ispuniti i posebne uvjete kao što su: dokaz o vlasništvu nepokretnog imovina, dokaz o posjedovanju efektivne veze sa BiH, te dokaz da u nepokretnoj imovini ima osiguran odgovarajući stambeni prostor za boravak. Da BiH postaje sve više zemlja odredišta stranih državljanima ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovu spajanja obitelji koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2016. godini iznosi 35,23%.

Statistički podaci iz 2016. godine pokazuju da državljeni susjednih država u BiH ostvaruju privremeni boravak najčešćim dijelom po osnovu spajanja obitelji, obrazovanja i izdate radne dozvole.

Tablica 14. Osnovi za odobrenje privremenih boravaka u 2016. godini po državama

OSNOV BORAVKA	Turska	Srbija	Hrvatska	Crna Gora	Makedonija	Ostale države	UKUPNO
Spajanje obitelji	314	873	549	467	295	1.560	4.058
Obrazovanje	2.082	448	210	157	25	628	3.550
Rad po osnovu izdate radne dozvole	298	702	190	69	39	1.111	2.409
Rad bez radne dozvole	25	141	38	-	256	464	924
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	-	64	44	22	10	272	412
Humanitarni razlozi	3	9	6	3	1	104	126
Drugi opravdani razlozi	5	2	1	-	3	29	40
UKUPNO	2.727	2.239	1.038	718	629	4.168	11.519

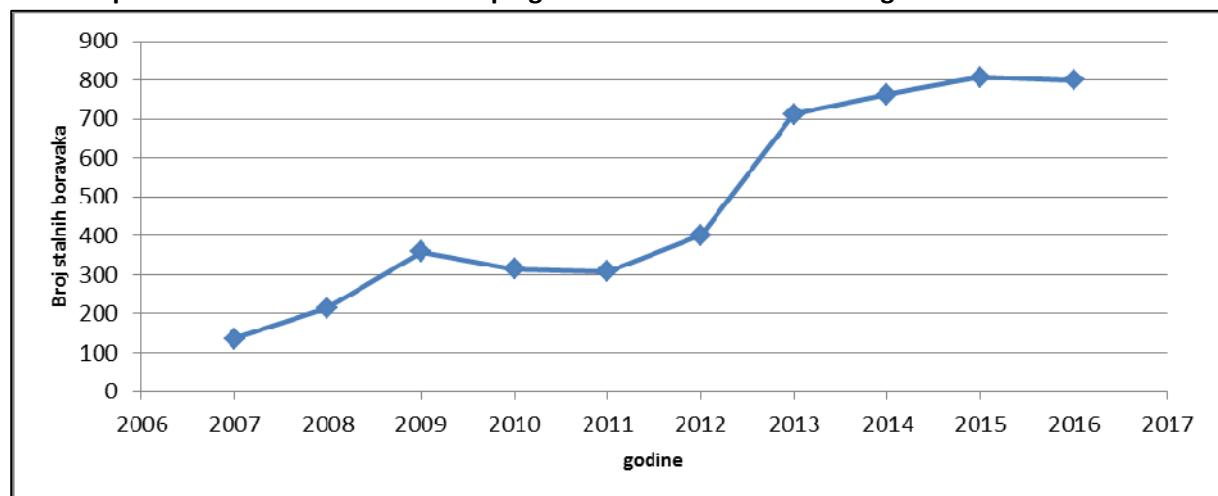
Obrazovanje je naročito čest osnov boravka za državljanе Turske i Srbije. Za državljanе Turske, obrazovanje u BiH je najčešći osnov boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovu spajanja obitelji i po osnovu izdate radne dozvole. Državljeni Srbije, Hrvatske, Crne Gore i Makedonije najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovu spajanja obitelji.

3.2. Stalni boravak

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uvjetima: da na temelju odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, da raspolaze dovoljnim i redovitim sredstvima za izdržavanje, da ima osiguran odgovarajući smještaj i da ima osigurano zdravstveno osiguranje.

Tablica 15. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stalni boravak	136	215	359	315	308	401	713	763	808	799

Grafički prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2007. do 2016. godine

Vidljivo je da se kod dozvola za stalni boravak od 2007. do 2009. godine uočava kontinuirani rast s ujednačenim intenzitetom. Od 2009. godine uočava se trend blagog pada odobrenja stalnih boravaka stranaca u BiH i isti se nastavlja i u 2011. godini, s tim da se od 2011. godine do 2016. godine uočava značajan rast broja stalnih boravaka. U 2016. godini dolazi do neznatnog pada u odnosu na prethodnu godinu od 1,11%.

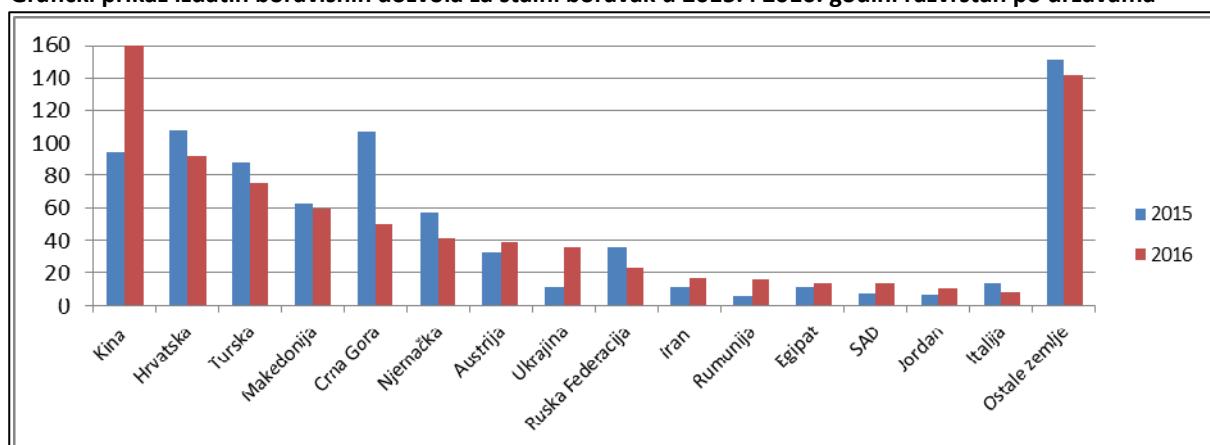
U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka prezentiramo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak tijekom 2015. i 2016. godine. U 2016. godini je podneseno 887 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, a isti je odobren za 799 osoba.

Tablica 16. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2015	2016	%
1.	Kina	94	161	71,28%
2.	Hrvatska	108	92	-14,81%
9.	Ruska Federac.	36	23	-36,11%
10.	Iran	12	17	41,67%

3.	Turska	88	75	-14,77%
4.	Makedonija	63	59	-6,35%
5.	Crna Gora	107	50	-53,27%
6.	Njemačka	57	41	-28,07%
7.	Austrija	33	39	18,18%
8.	Ukrajina	12	36	200,00%
11.	Rumunjska	6	16	166,67%
12.	Egipat	12	14	16,67%
13.	SAD	8	14	75,00%
14.	Jordan	7	11	57,14%
15.	Italija	14	9	-35,71%
16.	Ostale zemlje	151	142	-5,96%
Ukupno		808	799	-1,11%

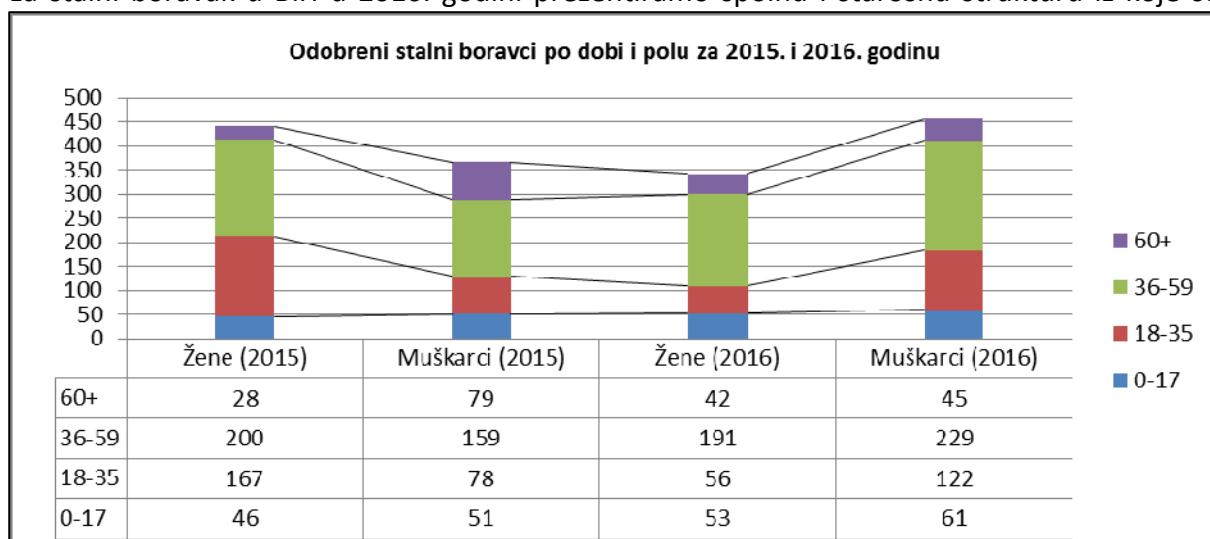
Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

Najčešće zemlje podrijetla stranaca koji su dobili stalni boravak u BiH u 2015. i 2016. godini su bile Kina, Hrvatska, Turska, Crna Gora i Makedonija.

Analizom odobrenih stalnih boravaka evidentno je da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom postotku, dok u odobrenjima/produljenjima privremenog boravka zauzimaju najveći postotak. Naime, Sporazum o dvojnom državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uvjete za prijam u državljanstvo BiH, nego uvjete za odobrenje stalnog boravka, te je iz tog razloga postotak odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije izuzetno mali.

U cilju definiranja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2016. godini prezentiramo spolnu i starosnu strukturu iz koje se

uočava da je u svim starosnom kategorijama bilo manje žena nego muškaraca: u starosnoj dobi 0 do 17 godina (žena 53, a muškaraca 61), u starosnoj dobi od 18 do 35 godina (žena 56, a muškaraca 122), u starosnoj dobi od 36 do 59 godina (žena 191, a muškaraca 229) i u starosnoj dobi iznad 60 godina (žena 42, a muškaraca 45). Promatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravka u 2016. godini, 342 ili 42,80% su stalni boravci izdati ženama, a 457 ili 57,20% su stalni boravci izdati muškarcima.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

Prema Izvješću Službe za poslove sa strancima BiH za 2016. godinu, Služba za poslove sa strancima je prepoznala i kao važan segment uvela vršenje operativnih provjera na terenu s ciljem utvrđivanja činjeničnog stanja postojanja utemeljenosti podnesenih zahtjeva za odobrenje/produljenje privremenog boravka kao vrlo važan segment u suprotstavljanju neregularnim migracijama, posebno kada govorimo o pokušaju određenih zloporaba u smislu zasnivanja bračne ili izvanbračne zajednice s državljanima BiH iz interesa radi ostvarivanja prava na boravak, a zatim i prijama u državljanstvo BiH, a također i otkrivanja pokušaja reguliranja boravka po osnovu radne dozvole u fiktivnim firmama i sl. U ovom izvještajnom razdoblju inspektori za strance su izvršili 17.930 operativnih provjera i tom prilikom su u određenim predmetima utvrđene činjenice da se radi o pokušaju neregularnih migracija u 356 slučajeva. Naime, 114 nepravilnosti je otkriveno tijekom utvrđivanja činjeničnog stanja postojanja utemeljenosti podnesenih zahtjeva za odobrenje/produljenje privremenog boravka ili odobrenja stalnog boravka, te rezultirale odbijanjem zahtjeva za odobrenje/produljenje privremenog boravka, te 242 nepravilnosti su utvrđene tijekom procjene postojanja utemeljenosti podnesenih zahtjeva za ovjeru pozivnog pisma.⁹

Tijekom 2015. godine je realizirano 10.876 operativnih provjera, gdje je u 391 slučaju uočen pokušaj neregularnih migracija.¹⁰

Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja ilegalnog boravka uključuju: otkaz bezviznog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezviznog ili privremenog boravka s protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

Prezentiramo usporedne podatke poduzetih mjeru prema stranim državljanima u 2015. i 2016. godini razvrstane prema vrstama mjeru koja su poduzete prema strancima u BiH.

Tablica 17. Broj poduzetih mjeru u 2015. i 2016. godini razvrstan prema vrstama mjeru

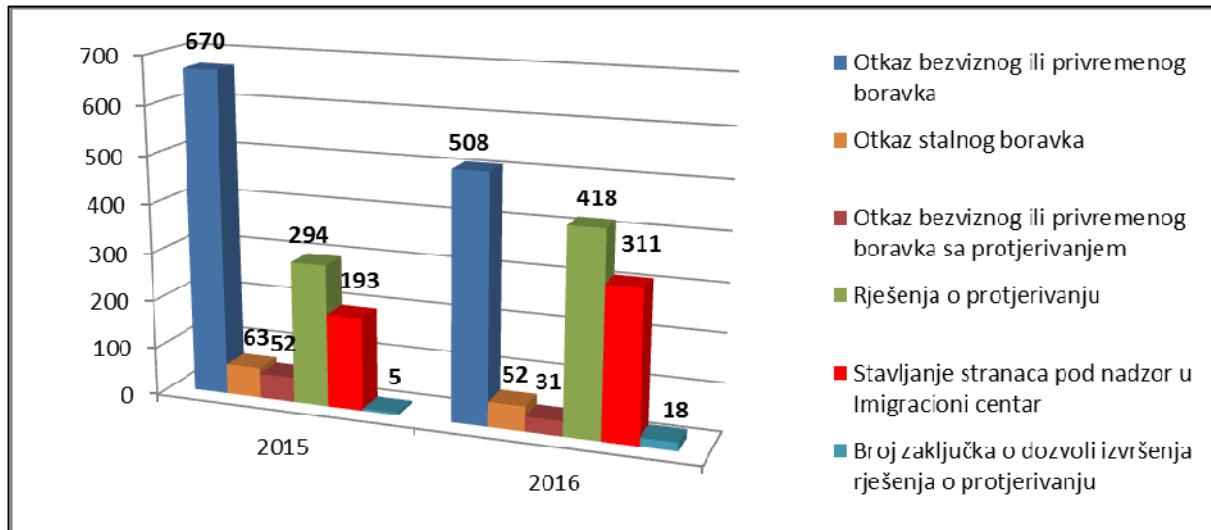
R.br.	Vrsta mjere	2015	2016	% (2016/2015)
1.	Rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka	670	508	-24,18%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	63	52	-17,46%

⁹ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2016. godinu“. Sarajevo, siječanj 2017. godine

¹⁰ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2015. godinu“. Sarajevo, siječanj 2016. godine

3.	Rješenja o otkazu bezviznog ili privr. boravka s protjerivanjem	52	31	-40,38%
4.	Rješenja o protjerivanju	294	418	42,18%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracijski centar	193	311	61,14%
6.	Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	5	18	260,00%
	Ukupno:	1.277	1.338	4,78%

Grafički prikaz poduzetih mjera u 2015. i 2016. godini razvrstan po vrstama mjera

Iz prezentiranih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu veći za 4,78%. Broj izrečenih mjera prema strancima u posljednje dvije godine je rezultat kontinuiranih operativnih aktivnosti inspektora za strance na prikupljanju saznanja i informacija o organizatorima ilegalnih prebacivanja i krijumčarenja osoba, pravcima kretanja ilegalnih migranata, te blagovremenim dostavljanjem informacija drugim sigurnosnim agencijama za provođenje zakona, što je rezultiralo procesuiranjem osoba umiješanih u ilegalno prebacivanja i krijumčarenje stranih državljana, a samim tim i smanjenjem ilegalnih ulazaka stranaca u BiH, također pojačanim aktivnostima agencija za provođenje zakona na sprječavanju i suzbijanju ilegalnih migracija, kao i procesuiranje osoba umiješanih u navedena kaznena djela, dovelo je do toga da pravac i ruta kretanja ilegalnih migranata obilazi područje BiH, a ide preko Srbije prema Mađarskoj i Hrvatskoj i dalje prema zemljama Zapadne Europe.

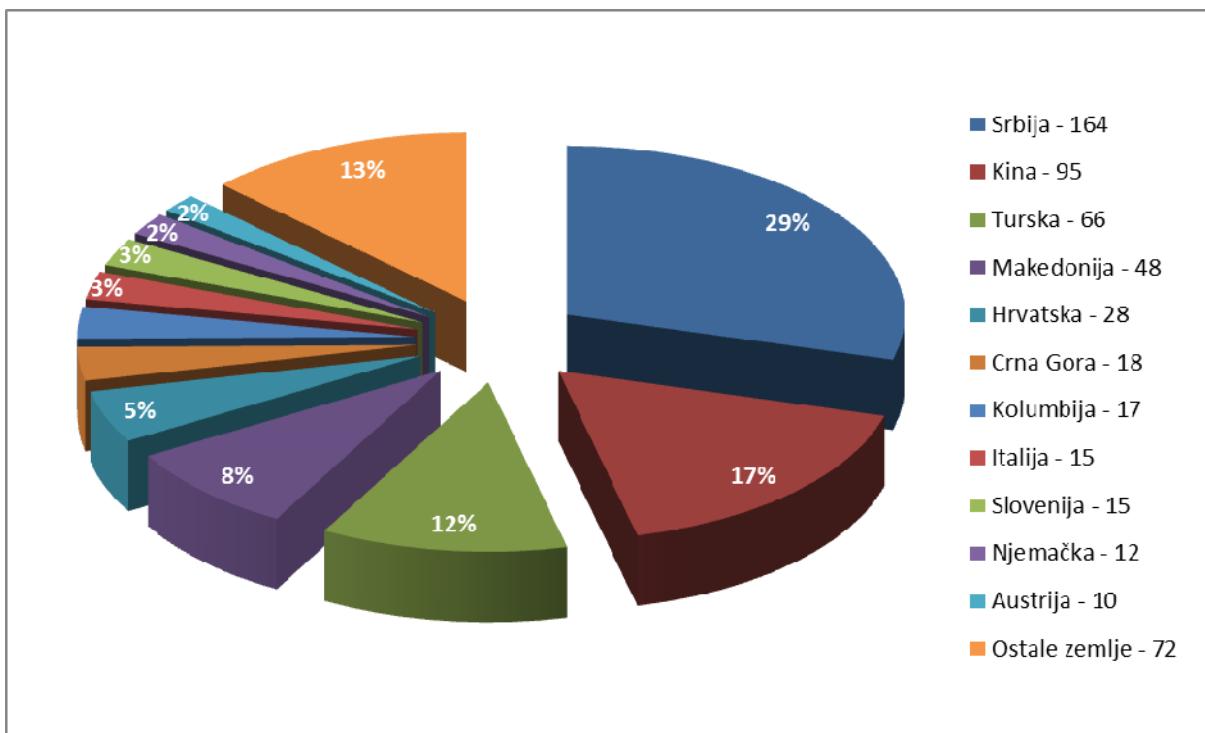
Također, prema navodima iz Izvješća o radu Službe za poslove sa strancima za 2016. godinu bitno je napomenuti da Služba za poslove sa strancima svakodnevno vrši operativne i inspekcijske provjere na terenu, gdje je na temelju prikupljenih informacija i operativnih saznanja prikupljenih opservacijom terena realiziran niz koordiniranih aktivnosti u svrhu kontrole zakonitosti boravka stranih državljana u BiH.

4.1. Otkaz boravka

Tijekom 2015. godine ukupno su otkazana 733 boravaka (670 bezviznih ili privremenih boravaka, te 63 stalna boravaka).

Tijekom 2016. godine, ukupno je otkazano 560 boravka (508 bezviznih ili privremenih i 52 stalna boravaka) što predstavlja značajno smanjenje od 23,60% u odnosu na prethodnu godinu.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezviznog, privremenog i stalnog boravka za 2016. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mјera izrečena.

Najviše rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Srbije, Kine, Turske i Makedonije što predstavlja 66,61% od ukupnog broja otkaza boravka. Općenito, najčešći razlog za donošenje rješenja o otkazu bezviznog boravka je zbog nepoštivanja javnog poretka BiH i obavljanja djelatnosti za koje je potrebna radna dozvola, a istu ne posjeduju. Privremeni boravci su otkazivani najčešće zbog izmjene okolnosti na temelju kojih su odobreni, dok su stalni boravci najčešće otkazivani zbog boravka stranca više od godinu dana izvan BiH, kao i zbog činjenice da su isti izbivali iz BiH kraće od jedne godine, ali se na temelju okolnosti nedvomisleno utvrdilo da nemaju namjeru vraćanja u BiH.¹¹

4.2. Rješenja o protjerivanju

Tijekom 2015. godine, donesena su ukupno 294 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2016. godini iznosio 418 što predstavlja povećanje od 42,18%.

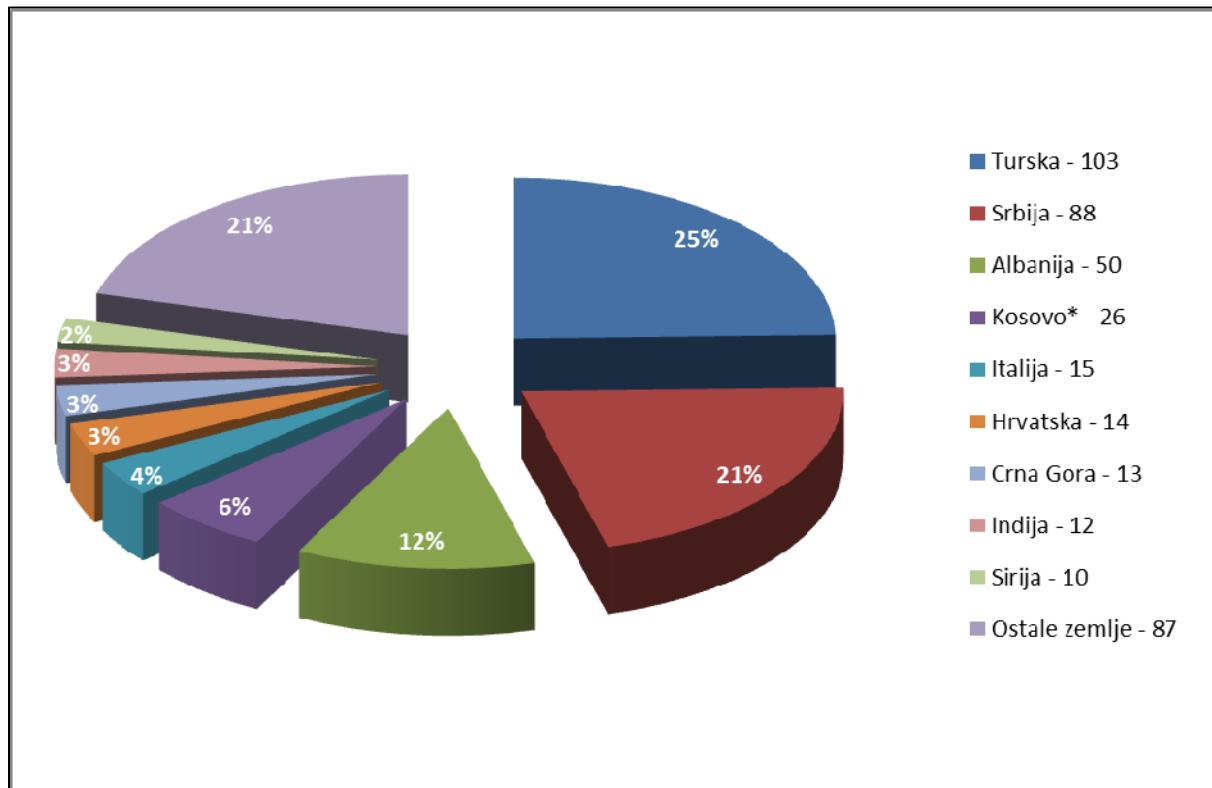
Također, u 2016. godini doneseno je 31 rješenje o otkazu bezviznog ili privremenog boravka s mjerom protjerivanja, dok je taj broj u 2015. godini iznosio 52 što predstavlja smanjenje od 40,38%.

Izrečene mјere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane iz razloga što su prekršili propise o prelasku državne granice ili ostali u BiH nakon razdoblja važenja vize ili

¹¹ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2016. godinu“. Sarajevo, siječanj 2017. godine

odobrenog boravka, osobama prihvaćenim na temelju sporazuma o readmisiji, osobama pravomoćno osuđenim za kaznena djela, osobama kojima je otkazan boravak, a u određenom roku nisu dobrovoljno napustili zemlju, te ostalih propisanih razloga. Mjerom protjerivanja se također strancima zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom razdoblju od 1 do 5 godina.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2016. godinu razvrstan

prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

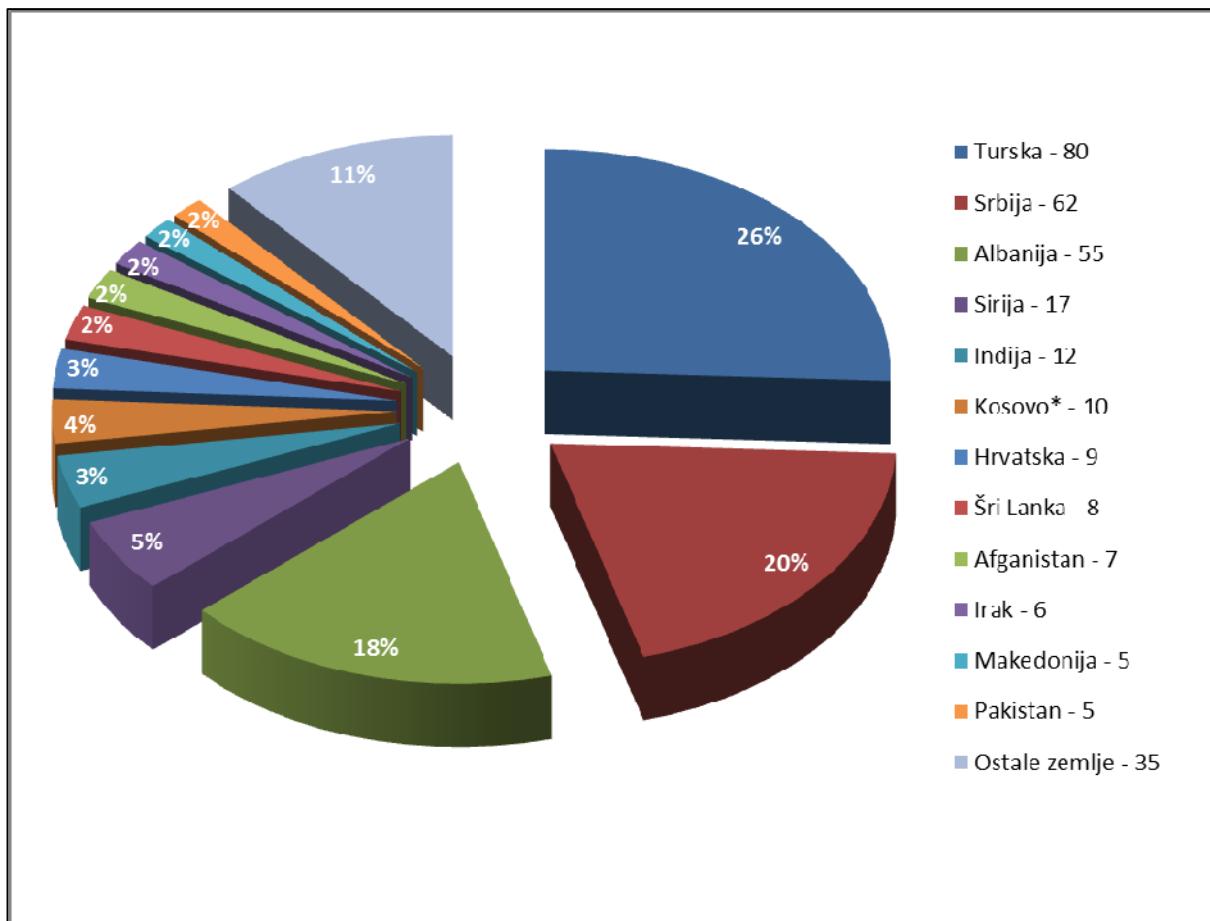
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se na temelju odredbi propisanih Zakonom o strancima donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, a stranac se smješta u Imigracijski centar. Imigracijski centar, u nadležnosti Službe za poslove sa strancima, prvobitnog kapaciteta 40 mesta, stavljen je u funkciju 30.06.2008. godine od kada se mjera stavljanja stranca pod nadzor počela realizirati. Nova zgrada Imigracijskog centra, kapaciteta 80 mesta, otvorena je 23.11.2009. godine. Otvorenjem novog objekta od čvrstog materijala, smještajni kapacitet Imigracijskog centra dodatno je proširen na 120 mesta. Funkcioniranjem Imigracijskog centra stvorene su bitne pretpostavke za sigurni sustav udaljenja stranaca iz zemlje, jer Služba za poslove sa strancima može do konačnog udaljenja smjestiti pod nadzor svakog stranca koji je u neregularnom boravku u BiH, kada je očigledno da stranac neće dobrovoljno napustiti zemlju ili je prihvaćen po osnovu sporazuma o readmisiji, odnosno prijetnja javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti BiH.

Tijekom 2015. godine, ukupno su 193 stranca stavljeni pod nadzor u Imigracijski centar. Najviše ilegalnih migranata bili su državljanji: Srbije, Turske, Albanije, Kosova* i Afganistana. Također, u 2015. godini je 17 osoba smješteno pod nadzor u mjestu boravišta.

Tijekom 2016. godine, ukupno je 311 stranaca stavljeni pod nadzor u Imigracijski centar što predstavlja povećanje od 61,14%. Najviše ilegalnih migranata bili su državljanji: Turske, Srbije i Albanije. Također, u 2016. godini su 2 osobe smještene pod nadzor u mjestu boravišta.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracijski centar za 2016. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjeru izrečena.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjeru koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je strancu donešeno rješenje kojim mu se nalaže napuštanje BiH i isto je postalo izvršno, a stranac u ostavljenom roku u rješenju za dobrovoljno vraćanje ne želi dobrovoljno napustiti BiH. Ova mjeru podrazumjeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima iz Izvješća Službe za poslove sa strancima u 2016. godini je donešeno 18 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je taj broj u 2015. godini iznosio 5 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju. Ovako mali broj prisilnih udaljenja je posljedica odluke stranaca da dobrovoljno i samoinicijativno napuste BiH. Navedeni

pokazatelji ukazuju da se promovira i prioritetno koristi dobrovoljno vraćanje u zemlje podrijetla što je humaniji i efikasniji postupak u odnosu na prisilno vraćanje. Udaljenje stranaca je lakše, brže i ekonomičnije ukoliko se mogu koristiti sporazumi o readmisiji, što podrazumijeva da je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum o readmisiji s državom u koju se stranac udaljava i da je navedeni sporazum stupio na snagu.

5. Vraćanje neregularnih migranata

Vraćanje neregularnih migranata prezentira podatke i analizira kretanja temeljnih parametara u oblastima:

- Dobrovoljno vraćanje bosanskohercegovačkih državljana u BiH uz asistenciju i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM),
- Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a,
- Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima,
- Prihvatanje i vraćanje po sporazumima o readmisiji,
- Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH.

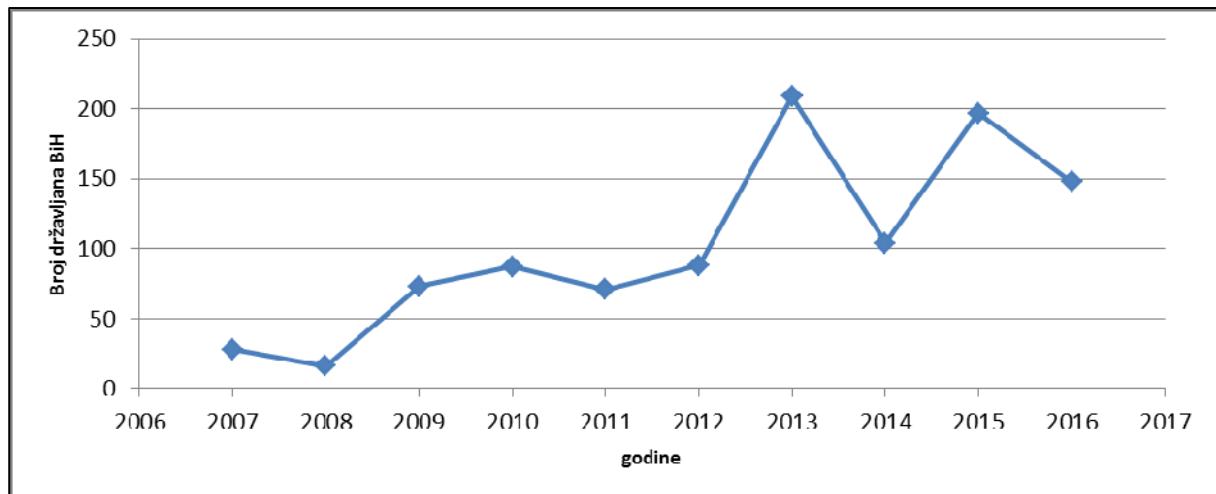
5.1. Dobrovoljno vraćanje bosanskohercegovačkih državljana u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je sudjelovala u programima dobrovoljnih povratak bosanskohercegovačkih državljana iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog vraćanja su realizovani uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

Tablica 18. Ukupan broj bosanskohercegovačkih državljana vraćenih u BiH uz asistenciju IOM-a od 2007. do 2016. god.

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	UKUPNO
Osobe	28	16	73	87	71	88	209	104	197	148	1.021

Grafički prikaz broja vraćenih bh. državljana od 2007. do 2016. godine uz asistenciju IOM-a

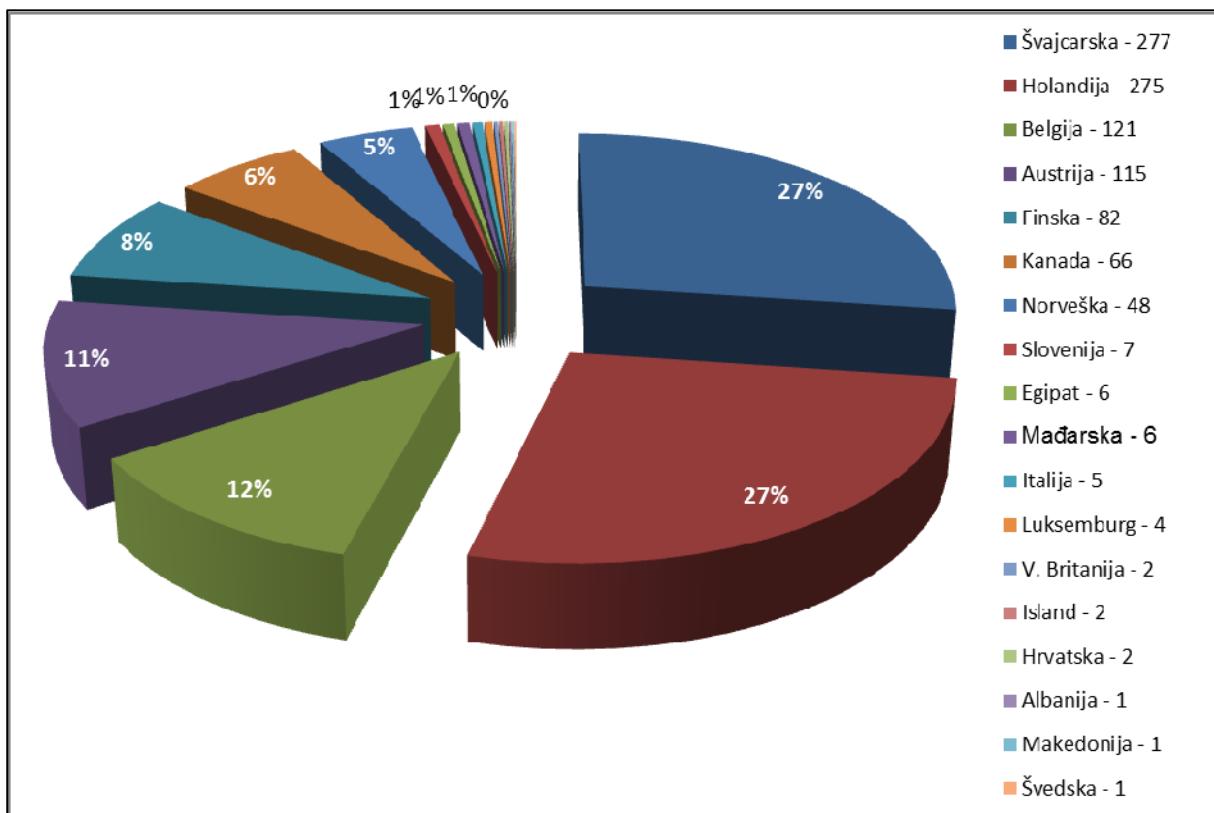
Po programima IOM-a u razdoblju od 2007. godine do 2016. godine dobrovoljno se vratio 1.021 bosanskohercegovački državljanin u Bosnu i Hercegovinu, a prema prezentiranim podacima u razdoblju od 2007. do 2008. godine uočava se opadajući trend bosanskohercegovačkih državljana koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način. Od 2008. godine taj trend je u porastu do 2013. godine, da bi u 2014. godini taj broj bio prepovoljen u odnosu na 2013. godinu. Također je uočen značajan porast broja vraćenih bosanskohercegovačkih državljana od 89% u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, da bi u 2016. godini došlo do ponovnog pada za 25% i iznosio je 148 bosanskohercegovačkih državljana.

Tablica 19. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a

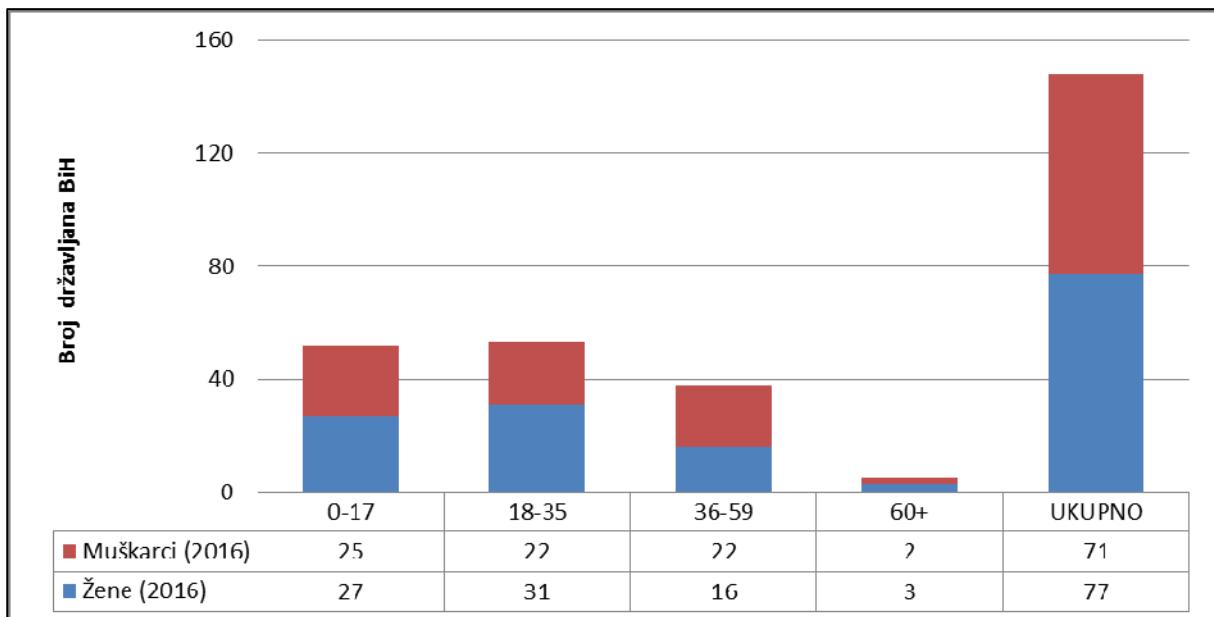
Red. br.	DRŽAVA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ukupno
1.	Švicarska	15	7	56	76	33	28	34	7	11	10	277
2.	Nizozemska	-	-	-	-	-	16	61	25	59	114	275
3.	Belgija	1	-	5	2	20	5	41	29	13	5	121
4.	Austrija	-	-	-	-	-	1	13	-	101	-	115
5.	Finska	-	-	8	4	4	19	25	5	1	16	82
6.	Kanada	-	-	-	-	-	18	24	24	-	-	66
7.	Norveška	12	4	1	1	7	-	7	5	10	1	48
8.	Slovenija	-	-	-	-	-	-	1	5	1	-	7
9.	Egipat	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	6
10.	Mađarska	-	-	-	3	1	1	-	1	-	-	6
11.	Italija	-	1	-	-	-	-	3	1	-	-	5
12.	Luksemburg	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	4
13.	V. Britanija	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2
14.	Island	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
15.	Hrvatska	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
16.	Albanija	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
17.	Makedonija	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
18.	Švedska	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
	Ukupno	28	16	73	87	71	88	209	104	197	148	1.021

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a, u razdoblju od 2007. do 2016. godine, uočava se da je najveći broj vraćanja realiziran iz Švicarske i Nizozemske (po 27%), a zatim Belgije (12%), Austrije (11%), Finske (8%), Kanade (6%), Norveške (5%), dok je navedeno vraćanje iz svih ostalih zemalja iznosilo 4%. Najveće vraćanje državljana BiH u 2016. godini je bilo iz Nizozemske (77%).

Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2007. do 2016. godine po zemljama iz kojih su se vratili

Grafički prikaz broja bosanskohercegovačkih državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2016. godini prema dobi i spolu

U 2016. godini 148 bosanskohercegovačkih državljana se dobrovoljno vratilo u BiH, od toga 71 osoba muškog spola i 77 osoba ženskog spola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u dobi manjoj od 35 godina starosti (71%).

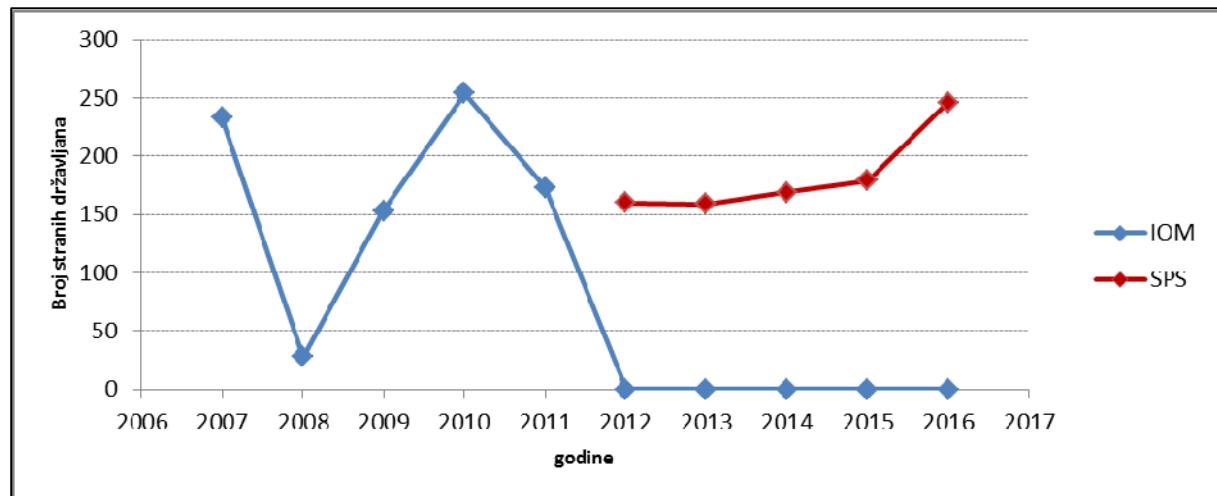
5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)

Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad stranac treba napustiti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja. U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za povratak, može koristiti pomoć IOM-a i realizirati svoje vraćanje po programu „Pomoć pri dobrovoljnem vraćanju neregularnih migranata“ (u daljem tekstu - AVR) koji implementira IOM.

Tablica 20. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	UKUPNO
IOM	233	28	153	254	173	-	-	-	-	-	841
SPS	-	-	-	-	-	160	159	169	179	246	913

Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2007. do 2016. godine

Po programima IOM-a u razdoblju od 2007. godine do 2016. godine dobrovoljno je vraćen 841 strani državljanin iz BiH u zemlje podrijetla. Prema prezentiranim podacima ovaj vid povratka svoj maksimum je imao u 2010. godini kada su vraćena 254 stranca iz BiH. U promatranom razdoblju značajan pad ovog vida dobrovoljnog vraćanja je uočen u 2008.

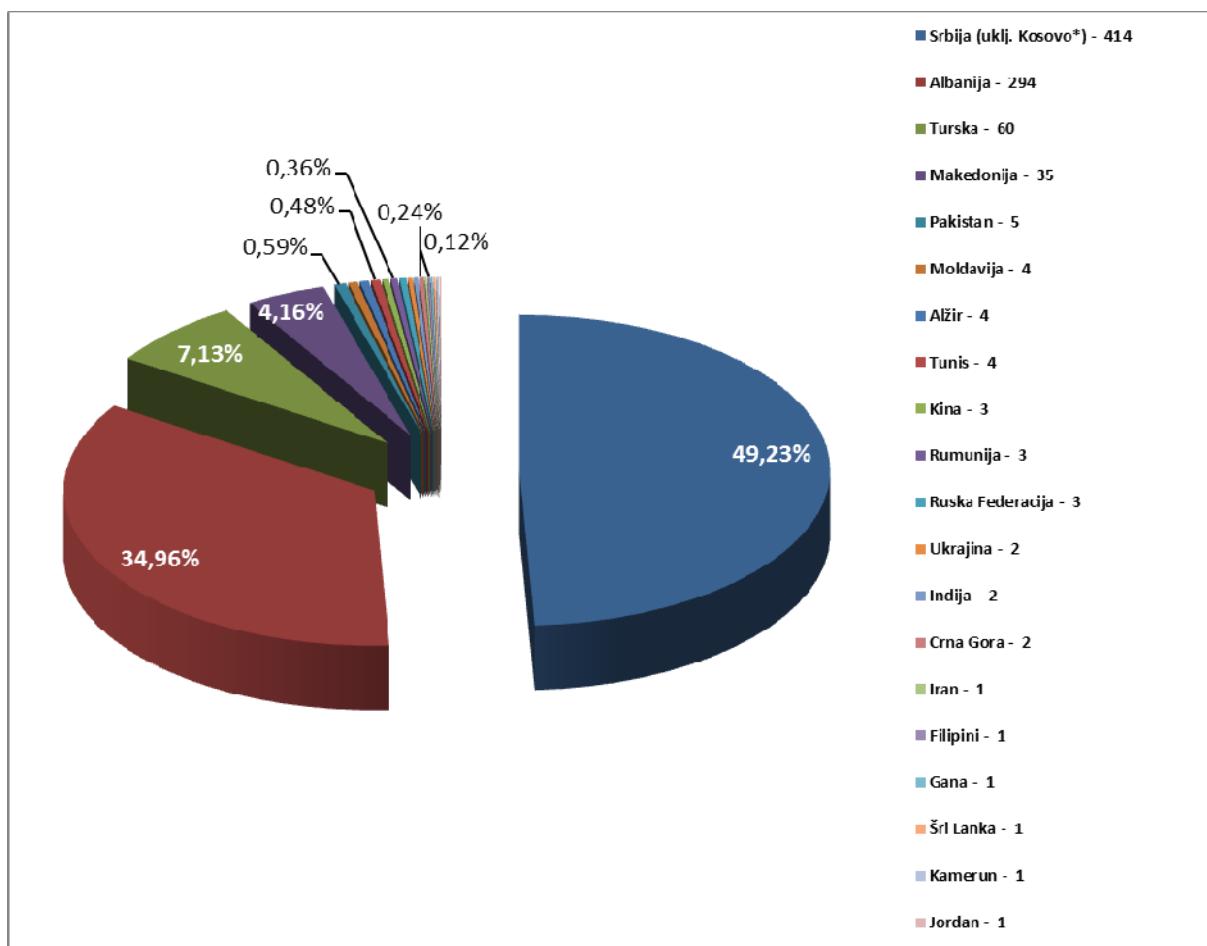
godini što je posljedica nedostatka finansijskih sredstava za AVR program. U 2009. i 2010. godini došlo je do ponovnog porasta broja korisnika AVR programa, s tim da je u 2011. godini uočen pad od nekih 32%. Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u posljednjih pet godina nije organizirao nijedno dobrovoljno vraćanje iz BiH putem AVR programa.

Kad se analizira kontinuitet vraćanja u organizaciji IOM-a uočava se po godinama stalno vraćanja državljana Srbije (uključujući Kosovo*), Albanije, Turske i Makedonije.

Tablica 21. Vraćanje stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama vraćanja uz asistenciju IOM-a

R.Br.	DRŽAVA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ukupno
1.	Srbija (uključujući Kosovo*)	70	9	68	132	135	-	-	-	-	-	414
2.	Albanija	136	18	52	84	4	-	-	-	-	-	294
3.	Turska	13	-	10	14	23	-	-	-	-	-	60
4.	Makedonija	11	1	12	11	-	-	-	-	-	-	35
5.	Pakistan	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	5
6.	Moldavija	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	4
7.	Alžir	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	4
8.	Tunis	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	4
9.	Kina	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	3
10.	Rumunjska	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3
11.	Ruska Federacija	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	3
12.	Ukrajina	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
13.	Indija	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
14.	Crna Gora	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2
15.	Iran	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
16.	Filipini	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
17.	Gana	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
18.	Šri Lanka	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
19.	Kamerun	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
20.	Jordan	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
	Ukupno	233	28	153	254	173	0	0	0	0	0	841

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2007. do 2016. godine po zemljama u koje su vraćeni uz assistenciju IOM-a

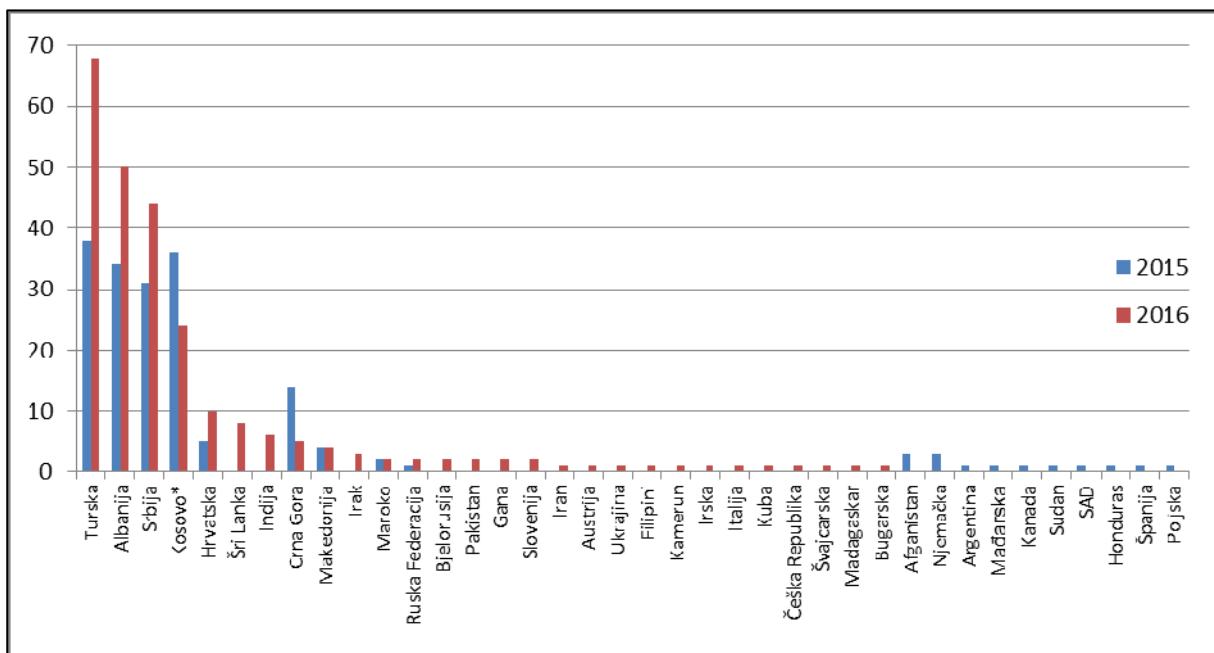
Uz činjenicu da u poslednjih pet godina nije bilo AVR programa za vraćanje stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizirala samostalno dobrovoljno vraćanje. Od 2012. godine Služba za poslove sa strancima organizira i izvršava samostalno dobrovoljno vraćanja stranaca kroz implementaciju projekta „Prevencija ilegalnih migracija u BiH i regiji i dobrovoljno vraćanje ilegalnih migranata“, financiran od strane Vlade Švicarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švicarske agencije za razvoj i suradnju (SDC). U sklopu navedenog Projekta od 2012. do 2016 godine je vraćeno ukupno 913 stranaca. U 2016. godini Služba za poslove sa strancima je organizirala vraćanje za ukupno 246 stranaca što je za 37,43% više nego u 2015. godini. Glavni razlog za izlazak iz Bosne i Hercegovine je donošenje rješenja o protjerivanju (99%) i otkaz bezviznog režima (1%).

U 2015. godini Služba za poslove sa strancima je organizirala i izvršila samostalno dobrovoljno vraćanje za 179 osoba.

Tablica 22. Broj dobrovoljnih vraćanja stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2015. i 2016. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2015	2016
1.	Turska	38	68
2.	Albanija	34	50
3.	Srbija	31	44
4.	Kosovo*	36	24
5.	Hrvatska	5	10
6.	Šri Lanka	-	8
7.	Indija	-	6
8.	Crna Gora	14	5
9.	Makedonija	4	4
10.	Irak	-	3
11.	Maroko	2	2
12.	Ruska Federacija	1	2
13.	Bjelorusija	-	2
14.	Pakistan	-	2
15.	Gana	-	2
16.	Slovenija	-	2
17.	Iran	-	1
18.	Austrija	-	1
19.	Ukrajina	-	1
20.	Filipini	-	1
21.	Kamerun	-	1
22.	Irska	-	1
23.	Italija	-	1
24.	Kuba	-	1
25.	Češka Republika	-	1
26.	Švicarska	-	1
27.	Madagaskar	-	1
28.	Bugarska	-	1
29.	Afganistan	3	-
30.	Njemačka	3	-
31.	Argentina	1	-
32.	Mađarska	1	-
33.	Kanada	1	-
34.	Sudan	1	-
35.	SAD	1	-
36.	Honduras	1	-
37.	Španjolska	1	-
38.	Poljska	1	-
	Ukupno	179	246

Grafički prikaz broja dobrovoljnih vraćanja stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2015. i 2016. godini

5.3. Vraćanje po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji su sporazumi koji olakšavaju i ubrzavaju vraćanje državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorija jedne ugovorne strane izravno otišle na teritorij druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvatanja državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se preko Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, a u dijelu prihvatanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kao i vraćanje iz BiH realizaciju provodi Služba za poslove sa strancima.

5.3.1. Prihvatanje i predaja po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvatanja državljana BiH, u 2016. godini obrađeno je prihvatanje za 2.013 osoba. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH prihvatanje je odobreno za 1.589 osoba koje su bile državljeni BiH što čini povećanje od 84,77% u odnosu na 2015. godinu kada je odobreno prihvatanje za 860 osoba. Od odobrenih zahtjeva za 1.589 osoba, 878 osoba se odnosi na redovite zahtjeve za readmisiju, a 711 osoba se odnosi na readmisiju sukladno članku 6. Sporazuma između BiH i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole. Također je za 424 osobe odbijeno prihvatanje jer iste nisu bili državljeni BiH. Najveći broj prihvatanja državljeni BiH u 2016. godini je realiziran po sporazuju o readmisiji između Vijeća ministara BiH i Vlade Njemačke (78,35%).

Tablica 23. Prihvatanje državljeni BiH u 2015. i 2016. godini po osnovu zahtjeva za readmisiju

R.br.	Država	2015	2016
1.	Njemačka	626	1.245
2.	Švedska	70	96
3.	Francuska	13	83
4.	Austrija	35	50
5.	Švicarska	51	42
6.	Belgija	15	20
7.	Nizozemska	10	15
8.	Crna Gora	12	14
9.	Hrvatska	15	9
R.br.	Država	2015	2016
10.	Srbija	6	4
11.	Slovenija	5	4
12.	Italija	-	2
13.	Mađarska	1	1
14.	Španjolska	-	1
15.	Češka Republika	-	1
16.	Luksemburg	-	1
17.	Velika Britanija	-	1
18.	Finska	1	-
Ukupno		860	1.589

Analizirajući prezentirane podatke koji pokazuju da je po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH odobreno prihvatanje za 1.589 državljeni BiH i podatka iz Izvješća o radu Granične policije BiH za 2016. godinu da je tijekom 2016. godine vraćeno 1.939 državljeni BiH,¹² usporednom analizom podataka iz raspoloživih izvora je evidentno da je 350 osoba izravno vraćeno sukladno članku 6. Sporazuma između BiH i Europske zajednice o readmisiji

¹² Granična policija BiH. „Izvješće o radu Granične policije BiH za 2016. godinu“. Sarajevo, siječanj 2017. godine, str. 19.

osoba koje borave bez dozvole Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Prema godišnjem Izvješću Službe za poslove sa strancima po osnovu sporazuma o readmisiji u ovom razdoblju izvješćivanja ukupno je prihvaćeno 112 stranaca i to: 105 stranaca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit, 4 stranca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit i 3 stranaca po osnovu Sporazuma između BiH i Eropske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvola.¹³

Što se tiče predaje osoba, prema podatcima Službe za poslove sa strancima, po osnovu sporazuma o readmisiji, ukupno je predato 156 stranaca, od čega su 52 stranca predata po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit, 85 stranaca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit, 15 stranaca po osnovu Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara BiH o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit i 4 stranca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Makedonije o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit. Od ukupno 156 stranaca predatih po sporazumima o readmisiji, 134 stranca su vraćena kroz implementaciju projekta „Prevencija ilegalnih migracija u BiH i regiji i dobrovoljno vraćanje ilegalnih migranata“, financiran od strane Vlade Švicarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švicarske agencije za razvoj i suradnju (SDC).

5.3.2. Prihvaćanje po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom

Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum sa Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u Republici Hrvatskoj ili su „po istom osnovu“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorija Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

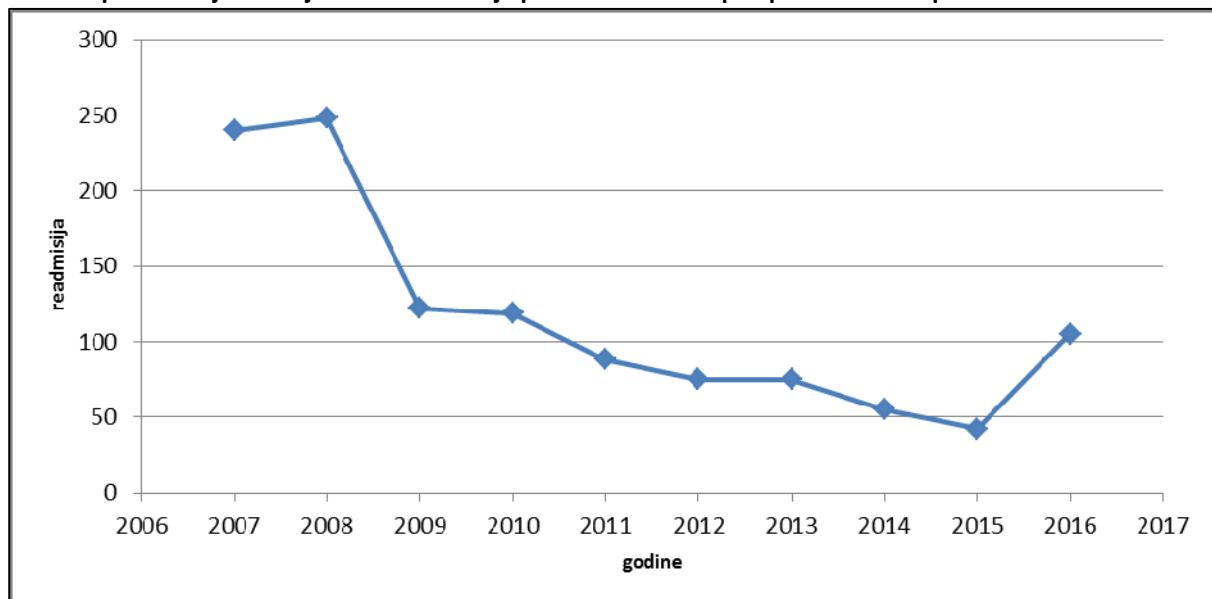
Sporazum o readmisiji s Republikom Hrvatskom je jedan od parametara koji se koristi za praćenje ilegalnih migracija, prvenstveno u domenu prihvaćanja državljana trećih zemalja koji su preko teritorija BiH bilo na temelju legalnog ili ilegalnog ulaska u BiH ilegalno izašli prema Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama zapadne Europe. U cilju prezentiranja navedenog parametra, prema podatcima Granične policije BiH i Službe za poslove sa strancima, prikazujemo prihvaćanje u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu s Republikom Hrvatskom.

Tablica 24. Prihvaćanje državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Prihvati osoba u BiH	240	248	122	119	88	75	75	55	42	105

¹³ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2016. godinu“ Sarajevo, januar 2017.

Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu s Republikom Hrvatskom

Analizirajući trend prihvatanja državljanima trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom uočava se značajan pad u 2009. godini u odnosu na prethodnu godinu, da bi poslije tog razdoblja došlo do konstantnog opadajućeg trenda do 2015. godine. U 2016. godini ovaj broj se značajno povećao što je vjerovatno posljedica migratornih kretanja u regiji.

Do 2015. godine za ovu vrstu podataka su korištena izvješća Granične policije BiH, dok je izvor podataka za 2016. godinu Služba za poslove sa strancima.

Prema podacima Granične policije BiH za 2015. godinu, prihvaćena su 42 strana državljana.¹⁴

Prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca u 2016. godini je iznosio 112 stranaca, i to: po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom 105 stranaca, po Sporazumu o readmisiji sa Crnom Gorom 4 stranca i 3 stranca po Sporazumu između BiH i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvola.¹⁵

Tablica 25. Prihvatanje državljanima trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom za 2015. i 2016. godinu

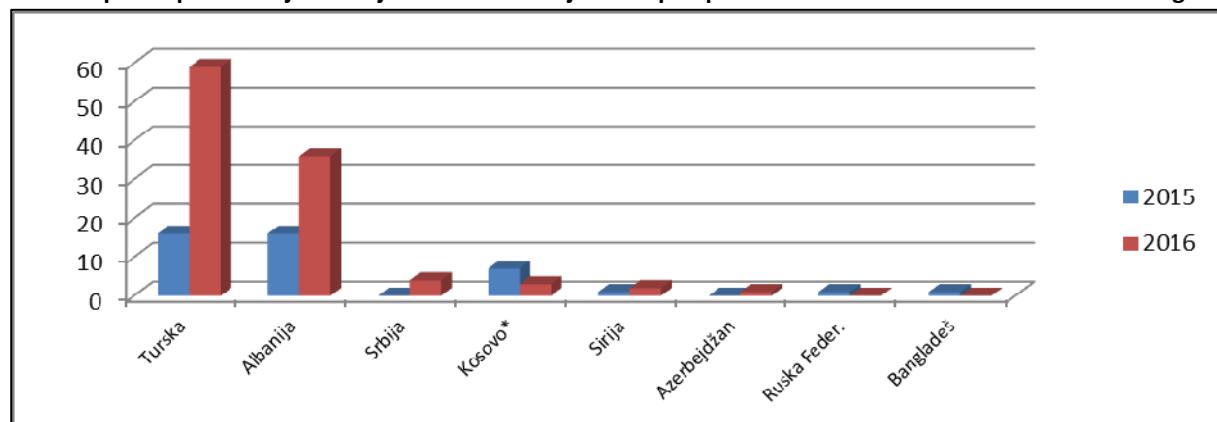
R.br.	Država	2015	2016	%
1.	Turska	16	59	268,75%
2.	Albanija	16	36	125,00%
3.	Srbija	-	4	-
4.	Kosovo*	7	3	-57,14%

R.br.	Država	2015	2016	%
5.	Sirija	1	2	100,00%
6.	Azerbajdžan	-	1	-
7.	Ruska Feder.	1	-	-100,00%
8.	Bangladeš	1	-	-100,00%
Ukupno		42	105	150,00%

¹⁴ Granična policija BiH. „Izvješće o radu Granične policije BiH za 2015. godinu“. Sarajevo, siječanj 2016. godine, str. 14.

¹⁵ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2016. godinu“ Sarajevo, siječanj 2017. godine

Grafički prikaz prihvaćanja državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu s R. Hrvatskom za 2015. i 2016. godinu

Analizom podataka uočava se u 2016. godini značajno povećanje prihvaćanja u BiH po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom državljana Turske i Albanije. Prikazani statistički podaci o prihvaćanju i predaji stranih državljana ukazuju da je BiH još uvijek tranzitno područje s teritorija Republike Srbije ka Republici Hrvatskoj.

5.4. Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH

Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u proteklom razdoblju prezentiramo posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“, u kojim su prikazani podatci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorija BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju podrijetla.

Prema podatcima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2016. godini je iznosio 851 osoba.

Tablica 26. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2015. i 2016. godini

R.br.	Država	2015	2016
1.	Srbija (ukl. Kosovo*)	322	243
2.	Turska	82	179
3.	Kina	103	50
4.	Hrvatska	57	49
5.	Crna Gora	20	41
6.	Italija	22	39
7.	Libija	19	28
8.	Makedonija	18	20
9.	Kolumbija	-	16
10.	Kuvajt	7	16

R.br.	Država	2015	2016
39.	Španjolska	-	2
40.	Švicarska	5	2
41.	Brazil	6	1
42.	Danska	-	1
43.	Etiopija	-	1
44.	Grčka	-	1
45.	Irak	-	1
46.	Iran	-	1
47.	Jemen	1	1
48.	Katar	-	1

11.	Njemačka	16	15
12.	SAD	11	15
13.	Austrija	8	14
14.	Saudijska Arabija	7	9
15.	Velika Britanija	1	8
16.	Albanija	23	7
17.	Slovenija	8	7
18.	Ukrajina	5	6
19.	Egipat	-	5
20.	Francuska	10	5
21.	Nizozemska	4	5
22.	Ruska Federacija	7	5
23.	Bugarska	-	4
24.	Filipini	6	4
25.	Pakistan	-	4
26.	Sirija	3	4
27.	Slovačka	-	4
28.	UAE	-	4
29.	Bjelorusija	-	3
30.	Češka Republika	4	3
31.	Indija	3	3
32.	Rumunjska	5	3
33.	Australija	-	2
34.	Bahrein	-	2
35.	Jordan	-	2
36.	Kanada	-	2
37.	Kuba	-	2
38.	Litva	-	2
49.	Libanon	1	1
50.	Madagaskar	-	1
51.	Meksiko	-	1
52.	Maroko	-	1
53.	Poljska	4	1
54.	Portugal	2	1
55.	Švedska	-	1
56.	Tadžikistan	-	1
57.	Tanzanija	-	1
58.	Afganistan	3	-
59.	Alžir	1	-
60.	Azerbajdžan	2	-
61.	Čile	1	-
62.	Dominikanska Republika	1	-
63.	Eritreja	7	-
64.	Izrael	1	-
65.	Japan	1	-
66.	Južna Afrika	1	-
67.	Kambodža	1	-
68.	Koreja, Republika	6	-
69.	Mađarska	1	-
70.	Malavi	4	-
71.	Norveška	1	-
72.	Obala Bjelokosti	1	-
73.	Palestina	2	-
74.	Singapur	1	-
75.	Sudan	1	-
76.	Tajland	1	-
Ukupno		828	851

Evidentno je povećanje broja vraćanja državljanima Turske i smanjenje broja vraćanja državljanima Kine i Srbije (uključujući Kosovo*).

6. Međunarodna zaštita (azil)

Zahtjeve za azil u BiH, do 30.06.2004. godine, zaprimao je i rješavao UNHCR sukladno svome mandatu i procedurama UNHCR-a. Institucije BiH vođenje postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH, preuzele su 01.07.2004. godine. Zaprimanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH provodi se sukladno zakonodavstvu i procedurama BiH.

Prema trenutno važećem Zakonu o azilu („Sl. Glasnik BiH“, broj 11/16 i 16/16) tijelo koje u prvom stupnju rješava po zahtjevima za azil je Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil. Tijelo koje rješava po tužbama izjavljenim na prвostupanska rješenja, u ovom postupku, je Sud BiH. Stranci su, prema Zakonu o azilu, zaštićeni načelom zabrane vraćanja “*non-*

refoulement“ od vraćanja u zemlju gdje postoji stvarni rizik da će biti podvrgnuti smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. U postupku po zahtjevima azil se, prije svega, ispituje utemeljenost razloga za dodjelu **izbjegličkog statusa** u BiH podnositelju zahtjeva za koga postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se vraćanjem u zemlju podrijetla ili zemlju uobičajenog mesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od smrte kazne ili pogubljenja, mučenja, nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja zbog rase, vjere, nacije, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj skupini. Dalje se, u postupku po zahtjevu za azil u BiH, posebna pozornost poklanja ispitivanju postojanja razloga za poštivanje načela zabrane vraćanja „*non-refoulement*“ u kontekstu dodjele dopunske zaštite, **supsidijarne zaštite**. Uvjete za dodjelu supsidijarne zaštite strancu ispituje Ministarstvo sigurnosti- Sektor za azil, u postupku azila, nakon što utvrdi da stranac ne ispunjava uvjete za dodjelu izbjegličkog statusa. S tim u svezi, supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se vraćanjem u zemlju podrijetla ili zemlju uobičajenog mesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ukoliko strancu nije odobren izbjeglički status ni supsidijarna zaštita zbog primjene klauzula isključenja, ali se u postupku azila utvrdi da postoji ozbiljan rizik da će vraćanjem ili prisilnim udaljenjem u drugu zemlju biti podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, strancu se dozvoljava **ostanak u BiH** sukladno Zakonu o strancima, kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca.

Odluke po zahtjevu za azil koje donosi Ministarstvo sigurnosti- Sektor za azil, kao prvostupansko tijelo, mogu biti:

- a) usvaja se zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja se zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija se zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija se zahtjev i utvrđuje da ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih načelom zabrane vraćanja iz članka 6. (2) Zakona o azilu;
- e) postupak po zahtjevu za azil se obustavlja i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH; ili
- f) odbacuje se zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

U cilju definiranja trenda u oblasti azila prezentiramo podatke o podnešenim zahtjevima za azil u razdoblju od 2007. godine do 2016. godine. U promatranom razdoblju zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil.

Nadležna tijela BiH su od 01.01.2007. godine do 31.12.2016. godine zaprimili 540 zahtjeva za azil. Po osnovu 572 zahtjeva, azil u BiH je zatražilo 1.180 osoba. U navedenom razdoblju nadležno tijelo BiH (Ministarstvo sigurnosti BiH - Sektor za azil) odobrilo je izbjeglički status za 9 osoba, a za 77 osoba je odobrena supsidijarna zaštita.

U 2016. godini nije bilo preseljenja u treće zemlje od strane UNHCR-a dok je u 2015. godini UNHCR organizirao preseljenja u treće zemlje, tako da je ukupno 11 osoba preseljeno u

Kanadu (10 osoba pod supsidijarnom zaštitom koje su posjedovale kartone supsidijarne zaštite Ministarstva sigurnosti BiH i 1 mandatna izbjeglica).¹⁶

Tablica 27. Broj osoba koje su zatražile azil u BiH od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Broj osoba	581	95	71	64	46	53	100	45	46	79

Tablica 27a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ukupno
Broj osoba	-	1	1	-	-	-	2	5	-	-	9

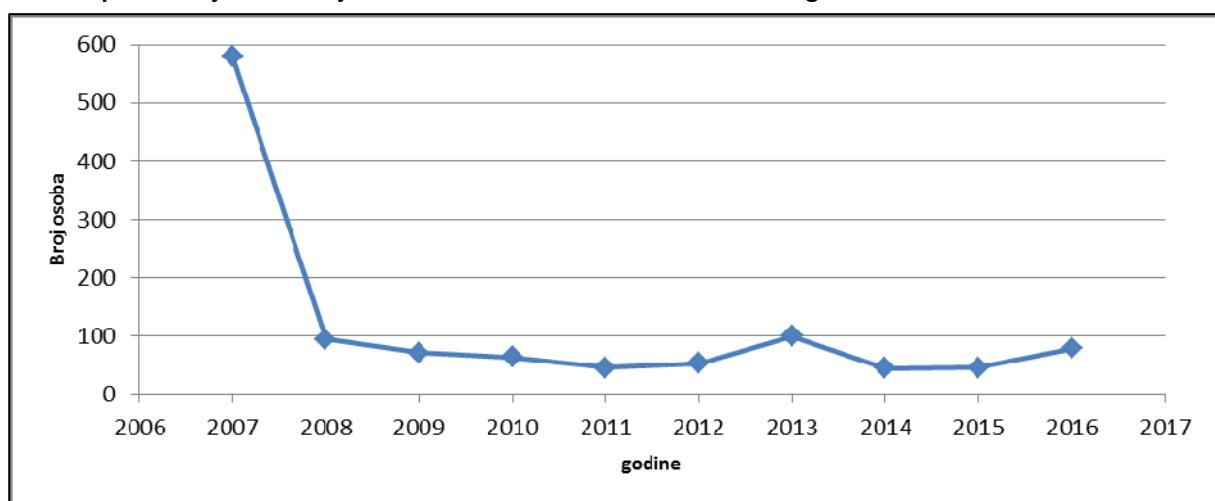
U promatranom razdoblju, od ukupnog broja priznatih izbjeglica, 4 osobe su iz Sirijske Arapske Republike i po jedna osoba iz Crne Gore, Šri Lanke, Kameruna, Palestine i Mijanmara.

Tablica 27b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2007. do 2016. godine

Godine	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ukupno
Broj osoba	-	-	1	4	-	25	28	8	5	6	77

U promatranom razdoblju, od ukupnog broja osoba s priznatom supsidijarnom zaštitom, 60 osoba su iz Sirijske Arapske Republike, 6 iz Iraka, 5 iz Srbije, 3 iz Eritreje, te po jedna iz Egipta, Palestine i Somalije.

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH od 2007. do 2016. godine

Analizom grafičkog prikaza mogu se vidjeti velike razlike u broju osoba koje su zatražile azil u BiH promatran po godinama podnošenja zahtjeva, u odnosu na 2007. godinu, što je posljedica promjene zakonskih rješenja kojima je definirana oblast privremenog prihvaćanja stranaca u situacijama masovnog priljeva.

Promatrajući trend podnošenih zahtjeva za azil uočava se značajan broj zahtjeva u 2007. godini koji je nastao kao posljedica prestanka statusa privremenog prihvaćanja u BiH za

¹⁶ UNHCR Godišnje izvješće - 2015

državljanje Srbije podrijetlom s Kosova*. U tom razdoblju osobe kojima je prestao status privremenog prihvaćanja mogle su podnijeti zahtjev za azil u BiH, što su uglavnom i činile.

Dalje, u 2013. godini dolazi do povećanja broja zahtjeva za azil u BiH u odnosu na 2012. godinu (sa 40 zahtjeva na 73 zahtjeva), dok je broj osoba koje su zatražile azil, u istom razdoblju, povećan za 88,68% (100 osoba u 2013. godini u odnosu na 53 osobe u 2012. godini). Povećanje broja tražitelja azila u BiH, u ovom razdoblju, posljedica je priljeva državljanina Sirijske Arapske Republike zbog ratnih dešavanja u tom području.

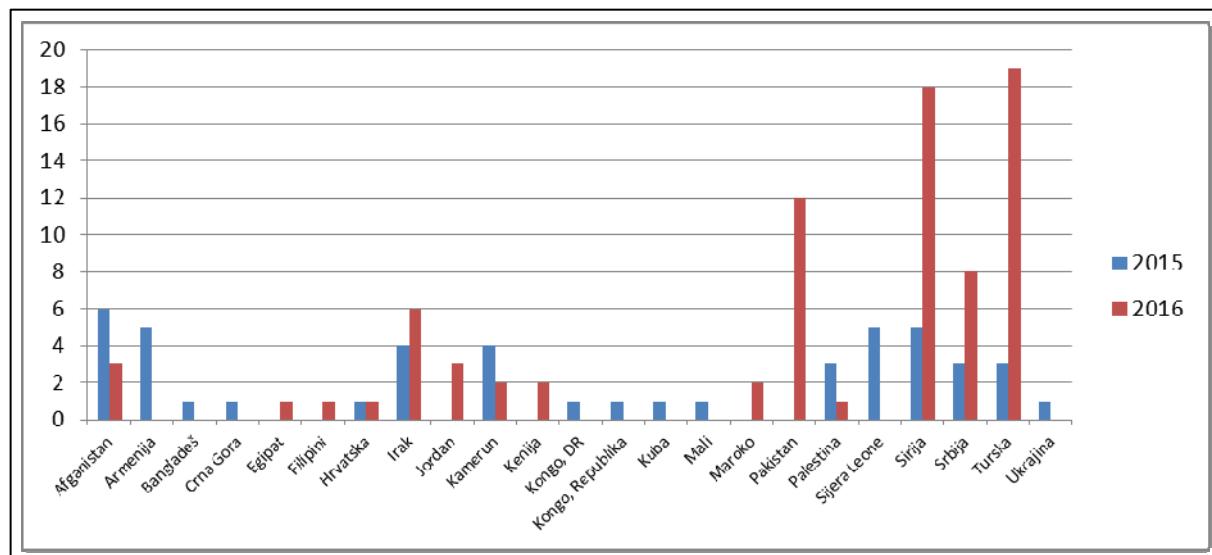
U 2014. godini dolazi do ponovnog smanjenja broja tražitelja azila za 55%, da bi se taj broj zadržao skoro na istoj razini u 2015. godini, dok je u prošloj godini taj broj povećan za 71,74% gdje se evidentira najveći broj iz Turske, Sirijske Arapske Republike i Pakistana.

U cilju analize aktualne situacije u oblasti azila prezentiramo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za azil i broj osoba obuhvaćenih tim zahtjevima u 2015. i 2016. godini.

Tablica 28. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u 2015. i 2016. godini

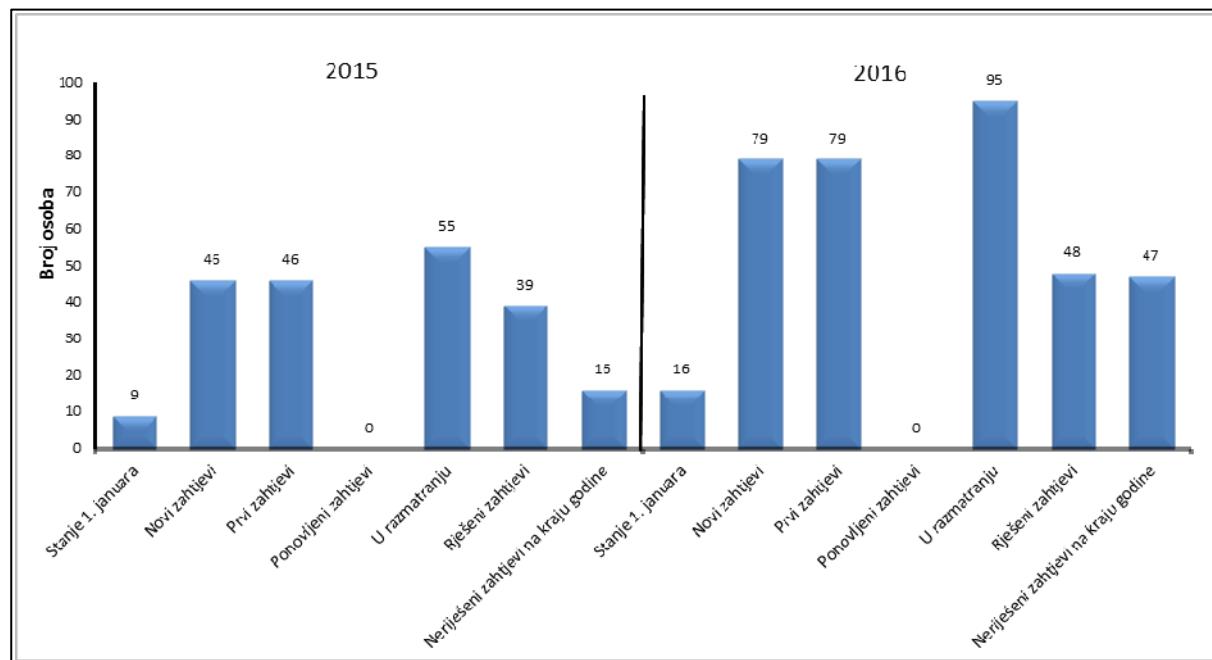
AZIL		2015		2016		%	
R.Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	6	6	3	3	-50,00%	-50,00%
3.	Armenija	2	5	-	-	-100,00%	-100,00%
4.	Bangladeš	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
6.	Crna Gora	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
7.	Egipat	-	-	1	1	-	-
8.	Filipini	-	-	1	1	-	-
9.	Hrvatska	1	1	1	1	0,00%	0,00%
10.	Irak	4	4	4	6	0,00%	50,00%
11.	Jordan	-	-	2	3	-	-
12.	Kamerun	4	4	2	2	-50,00%	-50,00%
13.	Kenija	-	-	2	2	-	-
14.	Kongo, DR	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
15.	Kongo, Republika	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
16.	Kuba	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
17.	Mali	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
18.	Maroko	-	-	2	2	-	-
19.	Pakistan	-	-	11	12	-	-
20.	Palestina	3	3	1	1	-66,67%	-66,67%
21.	Sijera Leone	5	5	-	-	-100,00%	-100,00%
22.	Sirijska Arapska Republika	5	5	17	18	240,00%	260,00%
23.	Srbija	3	3	6	8	100,00%	166,67%
24.	Turska	2	3	13	19	550,00%	533,33%
25.	Ukrajina	1	1	-	-	100,00%	100,00%
Ukupno		42	46	66	79	57,14%	71,74%

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH u 2015. i 2016. godini

Najveći broj tražitelja azila u BiH, u 2016. godini, bili su iz Turske (13 zahtjeva za 19 osoba), zatim slijede državljanini Sirijske Arapske Republike (17 zahtjeva za 18 osoba), Pakistana (11 zahtjeva za 12 osoba), a zatim slijede Srbija (6 zahtjeva za 8 osoba) i Irak (4 zahtjeva za 6 osoba).

U posljednje dvije godine nije bilo zahtjeva za azil podnesenih od strane maloljetnih osoba bez pratnje.

U 2015. godini doneseno je ukupno 38 odluka od kojih je kod 2 zahtjeva za 3 osobe zahtjev za azil povučen, dok je u 2016. godini od 41 donešene odluke, kod 5 zahtjeva za 7 osoba zahtjev povučen.

U cilju preciznog definiranja aktualnog stanja u oblasti azila prezentiramo, uz kratku analizu, usporedne podatke o podnesenim zahtjevima i donešenim odlukama u 2015. i 2016. godini iskazane u broju osoba koje su obuhvaćene zahtjevima.

Prema podatcima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2015. godini podnesena su ukupno 42 zahtjeva za azil u BiH za 46 osoba. Iste godine, u razmatranju je bio 51 zahtjev za 55 osoba uzimajući u obzir i predmete koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (preneseno 9 zahtjeva za 9 osoba). Tijekom 2015. godine priznat je status supsidijarne zaštite za 5 osoba (5 zahtjeva), odbijeno je 10 zahtjeva za 10 osoba, te je postupak obustavljen u 23 zahtjeva za 24 osobe. Na kraju 2015. godine ostalo je 13 neriješenih zahtjeva za 16 osoba.

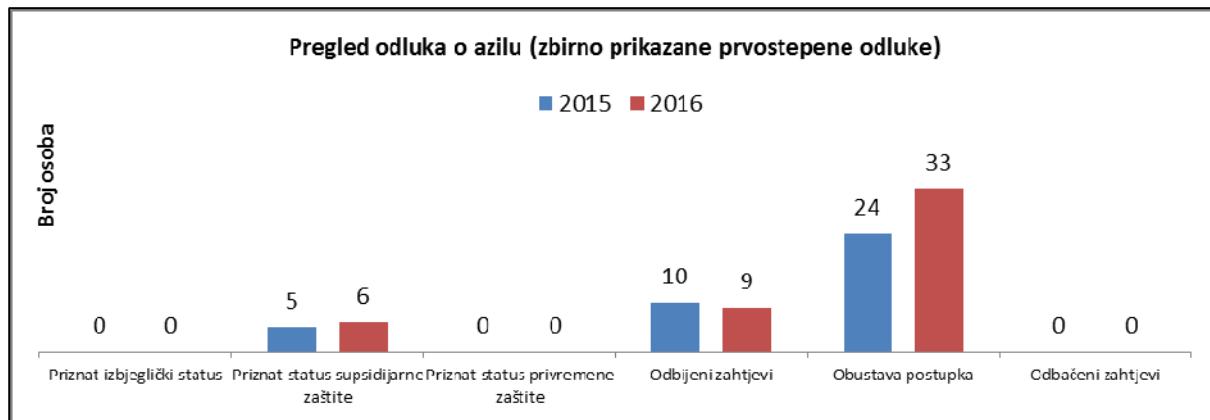
Što se tiče samih razloga za odbijanje zahtjeva za azil (10 zahtjeva za 10 osoba), u 2015. godini, zahtjevi za azil odbijani su prije svega zbog neutemeljenosti prema članku 110. stavak 1. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu po kome se zahtjev ne temelji na razlozima koji predstavljaju osnov za priznavanje statusa međunarodne zaštite. Takvih je u 2015. godini bilo ukupno 4 zahtjeva za 4 osobe. Drugi razlozi za odbijanje zahtjeva su: očigledna obманa ili zloraba postupka (2 zahtjeva za 2 osobe), kontradiktoran, nevjerojatan i nedoslijedan zahtjev (2 zahtjeva za 2 osobe), zahtjev koji se temelji na ekonomskim razlozima (jedan zahtjev za jednu osobu) i isključenje primjene međunarodne zaštite (jedan zahtjev za jednu osobu).

U 2015. godini obustavljena su 23 zahtjeva za 24 osobe iz sljedećih razloga: napustio ili pokušao napustiti BiH (12 zahtjeva za 12 osoba), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (8 zahtjeva za 9 osoba), te neodazivanje na poziv za intervju (3 zahtjeva za 3 osobe).

Ukupno gledajući sve zahtjeve u 2015. godini, kako one koji su zaprimljeni u toj godini tako i one koji su prenešeni iz prethodnih godina, njihovom analizom može se reći da je najviše zahtjeva za azil bilo podneseno od strane državljana Afganistana (20% od ukupnog broja tražitelja azila) i Sirijske Arapske Republike (12,73% od ukupnog broja tražitelja azila), što je posljedica nepromijenjenih ratnih okolnosti u toj zemlji. Zatim slijede državljeni Sijera Leonea i Armenije (po 9,09% od ukupnog broja tražitelja azila), te Iraka i Kameruna (po 7,27% od ukupnog broja tražitelja azila). Prikaz spolne i starosne strukture ukupnog broja osoba (55 osoba) koje su tražile azil u BiH u 2015. godini izgledao bi ovako: 9 žena (16%) i 46 muškarca (84%). Dobna struktura ovih osoba pokazuje da je najzastupljenija dobna skupina od 18 do 35 godina (31 osoba ili 56% od ukupnog broja tražitelja azila), zatim dobna skupina od 36 do 59 godina (17 osoba ili 31%), dobna skupina preko 60 godina (4 osobe ili 7%), te na kraju dobna skupina od 0 do 17 godina (3 osobe ili 6%).

Prema podatcima Ministarstva sigurnosti- Sektora za azil, u 2016. godini, ukupno je podneseno 66 zahtjeva za azil u BiH za 79 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (13 zahtjeva za 16 osoba) vidi se da je Sektor za azil u 2016. godini imao za razmatranje ukupno 79 zahtjeva za 95 osoba. Sektor za azil tijekom prošle

godine priznao je status supsidijarne zaštite u 6 zahtjeva za 6 osoba, odbio je 8 zahtjeva za 9 osoba, dok je postupak obustavljen u 27 zahtjeva za 33 osobe. Nijedan zahtjev nije odbačen tako da je na kraju 2016. godine ostalo neriješeno 38 zahtjeva za 47 osoba.

Temeljni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (8 zahtjeva za 9 osoba) je neutemeljenost prema članku 44. (1) a u svezi s čl. 19. i 22. Zakona o azilu, prema kome se zahtjev ne temelji na razlozima koji predstavljaju osnov za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite.

U 2016. godini obustavljeni su postupci kod 27 zahtjeva za 33 osobe iz sljedećih razloga: ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (22 zahtjeva za 26 osoba) i razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (5 zahtjeva za 7 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimaljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2016. godini je bilo 79 zahtjeva za 95 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državnog Sirijske Arapske Republike (21% od ukupnog broja tražitelja azila, što je posljedica nepromijenjenih ratnih okolnosti u toj zemlji) i Turske (20% od ukupnog broja tražitelja azila). Zatim slijede državljanji Pakistana (13% od ukupnog broja tražitelja azila), te Iraka i Srbije (po 8,5% od ukupnog broja tražitelja azila).

Prikaz spolne i starosne strukture ukupnog broja osoba (95 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2016. godini izgledao bi ovako: 23 žene (24%) i 72 muškarca (76%). Dobna struktura ovih osoba pokazuje da je najzastupljenija dobna skupina od 18 do 35 godina (55 osoba ili 58%), zatim dobna skupina od 36 do 59 godina (23 osobe ili 24%), dobna skupina od 0 do 17 godina (15 osoba ili 16%) i na kraju dobna skupina preko 60 godina (2 osobe ili 2%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2016. godini (66 zahtjeva za 79 osoba) vidi se da je najviše tražitelja azila bilo iz Turske (19 osoba), zatim Sirijske Arapske Republike (18 osoba), Pakistana (12 osoba), Srbije (8 osoba) i Iraka (6 osoba).

Spolna i starosna struktura novozaprimaljениh zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 20 žena (25%) i 59 muškaraca (75%). Najzastupljenija dobna skupina je od 18 do 35 godina (45 osoba ili 57%), zatim dobna skupina od 36 do 59 godina (19 osoba ili 24%), dobna skupina od

0 do 17 godina (13 osobe ili 16%), te na kraju dobna skupina preko 60 godina (2 osobe ili 3%).

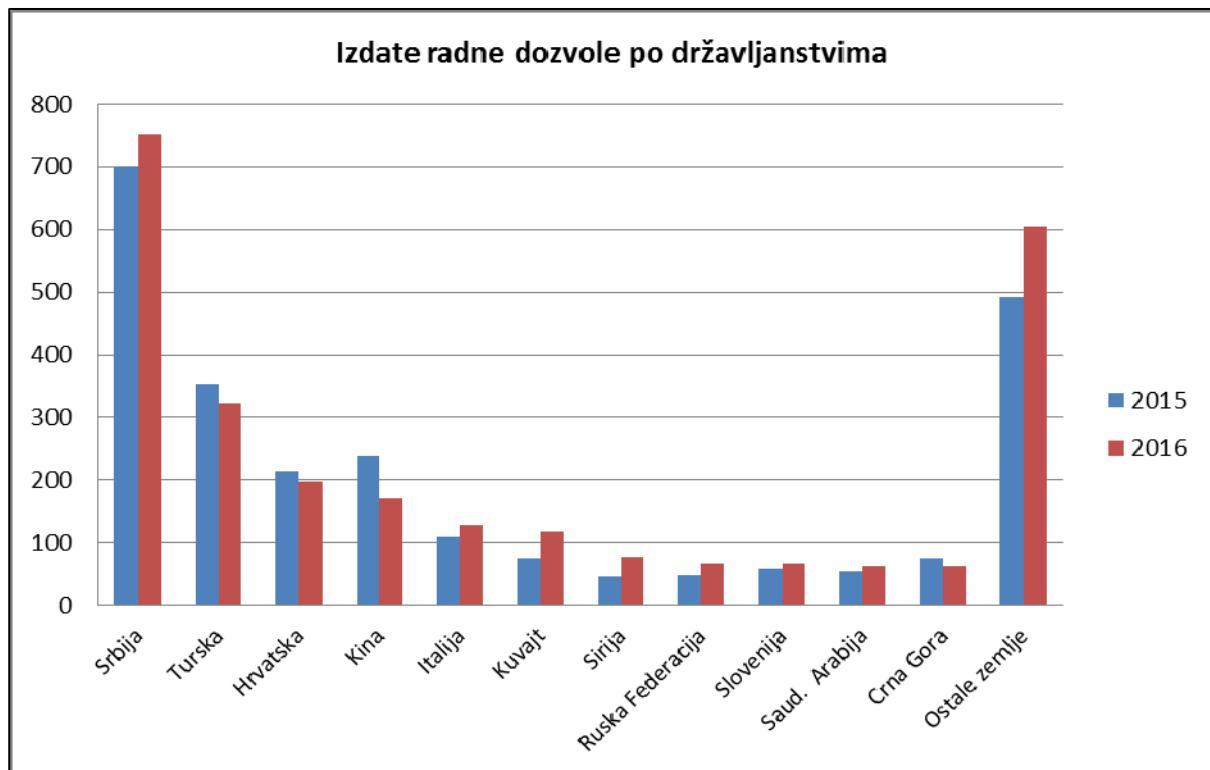
7. Izdate radne dozvole strancima

Prema podatcima iz Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na temelju podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini iznosio je u 2015. godini 2.465, a u 2016. godini 2.628 radnih dozvola, što predstavlja povećanje od 6,61%. Prezentiramo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

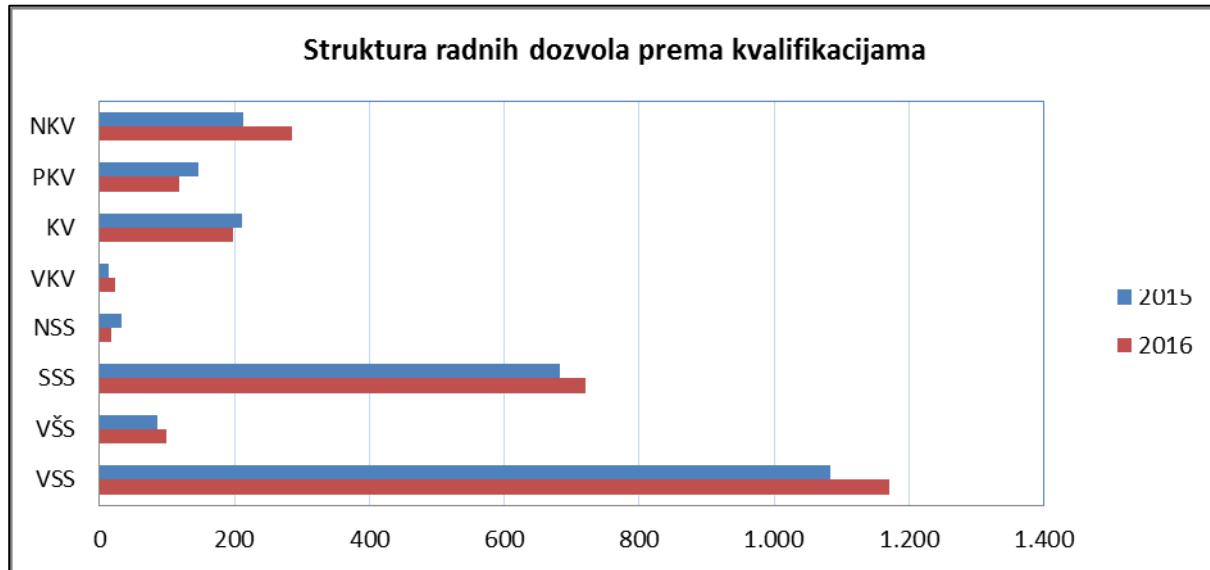
Tablica 29. Izdate radne dozvole strancima razvrstane po državljanstvima za 2015. i 2016. godinu

R.br.	Državljanstvo	2015	2016	%
1.	Srbija	701	752	7,28%
2.	Turska	353	322	-8,78%
3.	Hrvatska	214	197	-7,94%
4.	Kina	238	171	-28,15%
5.	Italija	109	128	17,43%
6.	Kuvajt	75	118	57,33%
R.br.	Državljanstvo	2015	2016	%
7.	Sirija	46	77	67,39%
8.	Ruska Feder.	49	67	36,73%
9.	Slovenija	59	66	11,86%
10.	Saud. Arabija	54	63	16,67%
11.	Crna Gora	74	62	-16,22%
12.	Ostale zemlje	493	605	22,72%
Ukupno		2.465	2.628	6,61%

Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljeni Srbije (28,61%), a nakon njih slijede državljeni Turske (12,25%), Hrvatske (7,50%) i Kine (6,51%). U 2016. godini uočava se, za većinu prezentiranih zemalja, trend rasta izdatih radnih dozvola u BiH u odnosu na 2015. godinu, izuzev državljenja Kine, Turske, Hrvatske i Crne Gore.

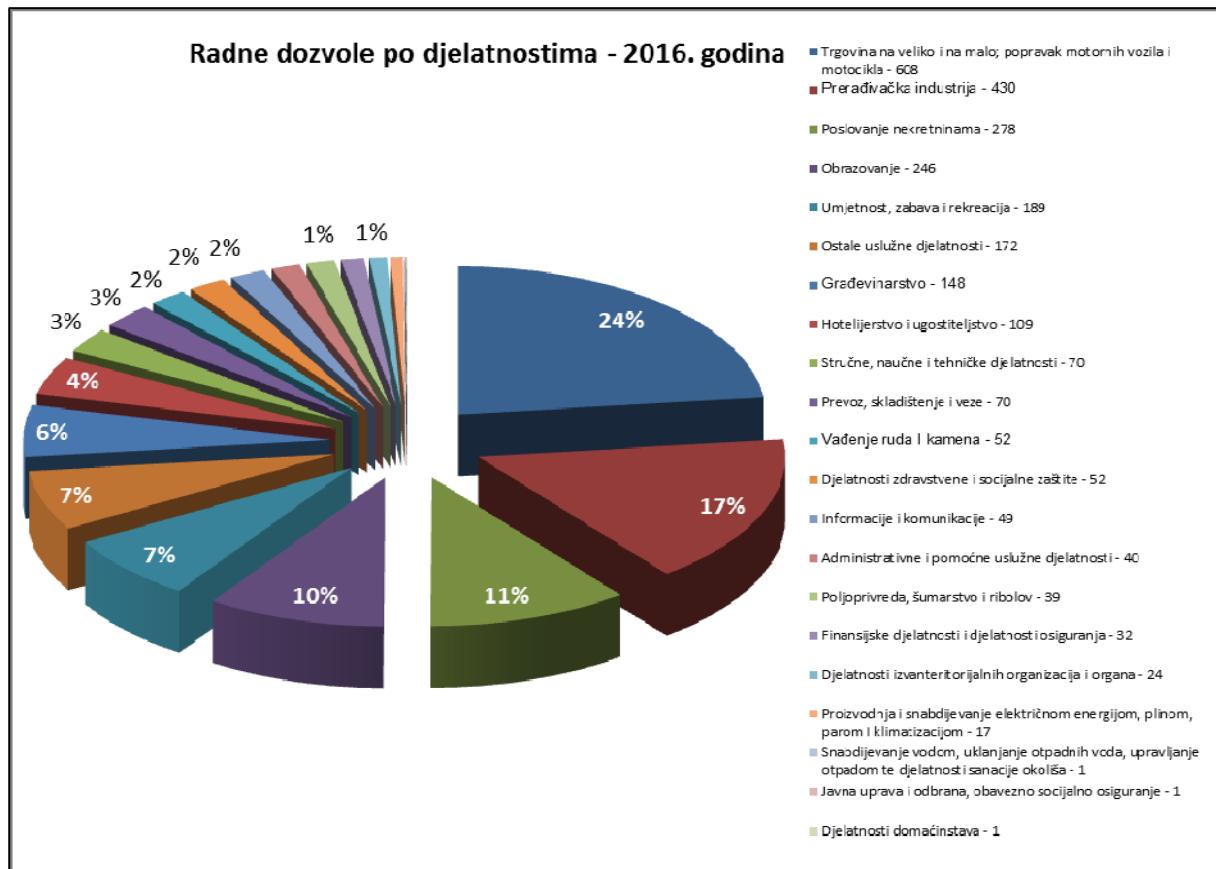
Kvalifikacijska struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2016. godini indicira da najveći broj ima visoku stručnu spremu (44,56%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (27,40%), te nekvalificirani radnici (10,88%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama kada su u pitanju visoka i srednja stručna spremu.

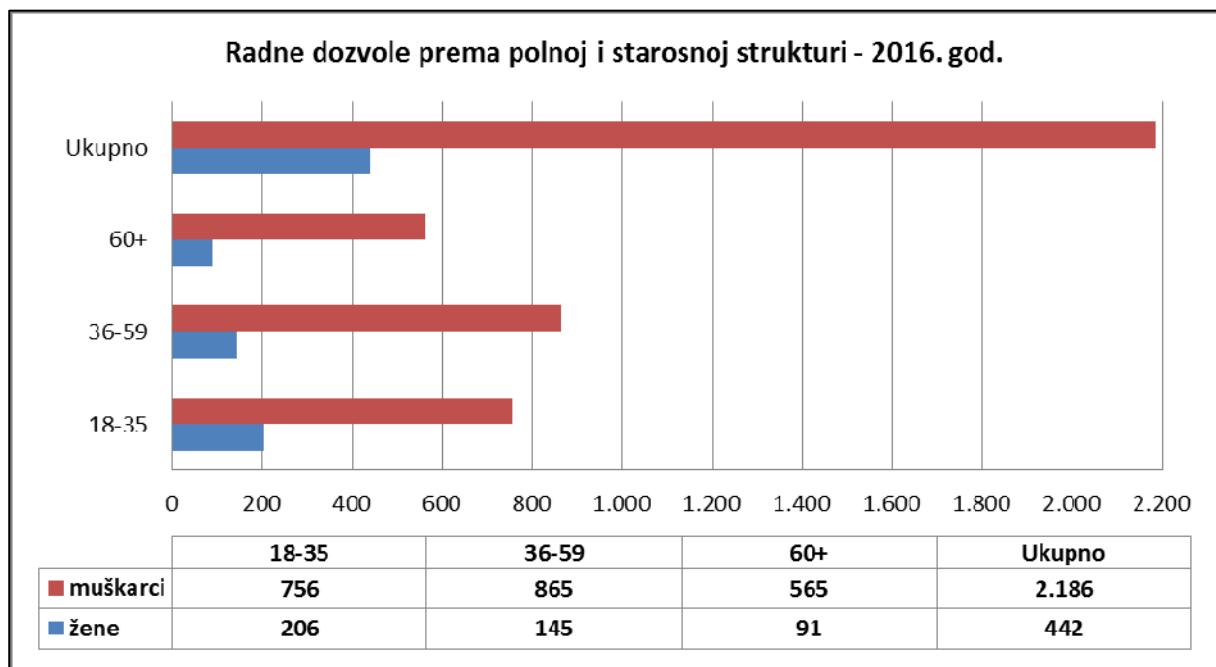
Najveći broj radnih dozvola u 2016. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: trgovini 608 (23%), prerađivačkoj industriji 430 (16%), poslovanje nekretninama 278 (11%) i obrazovanju 246 (9%) radnih dozvola, što predstavlja 59% od ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

Tablica 30. Struktura radnih dozvola u 2016. godini prema djelatnostima

DJELATNOSTI	2016
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	608
Prerađivačka industrija	430
Poslovanje nekretninama	278
Obrazovanje	246
Umjetnost, zabava i rekreacija	189
Ostale uslužne djelatnosti	172
Građevinarstvo	148
Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	109
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	70
Prijevoz, skladištenje i veze	70
Vađenje ruda i kamena	52
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	52
Informacije i komunikacije	49
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	40
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	39
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	32
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	24
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	17
Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	1
Djelatnosti domaćinstava	1
UKUPNO	2.628

Od ukupnog broja u 2016. godini žene su dobile 442 (17%), a muškarci 2.186 (83%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodne dvije godine. Najveći broj radnih dozvola u 2016. godini, ukupno 865 (33%) izdato je muškarcima od 36 do 59 godina starosti.

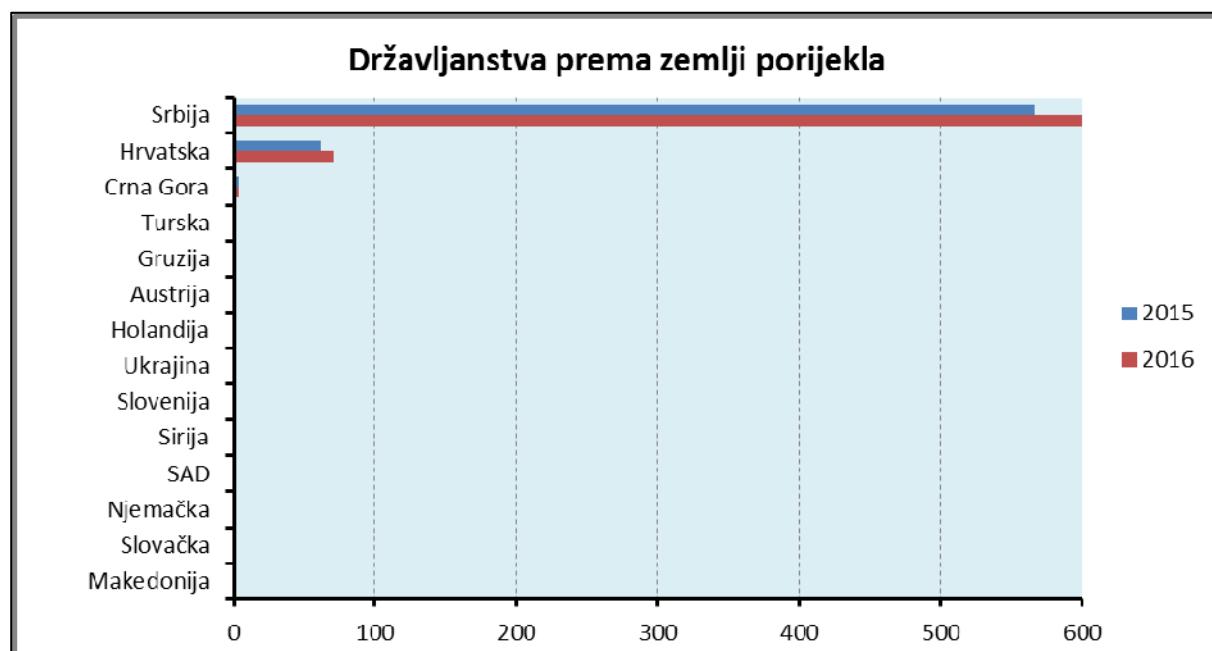
8. Stjecanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, koje je nadležno za izdavanje suglasnosti za stjecanje državljanstva BiH, je zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su do bilo državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnom državljanstvu proslijedilo nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske su dostavili tražene podatke, razvrstane po zemljama podrijetla, spolu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2015. i 2016. godini. Dostavljeni podaci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također, Vijeće ministara BiH donosi Odluke o prijemu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH sukladno članku 13. Zakona o državljanstvu BiH. Za navedene osobe činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuje se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

Tablica 31. Broj odobrenih državljanstava BiH razvrstan prema zemljama podrijetla u 2015. i 2016. godini

R.br.	Prethodno državljanstvo	2015	2016
1.	Srbija	567	602
2.	Hrvatska	62	70
3.	Crna Gora	3	3
4.	Turska	2	1
5.	Gruzija	1	1
6.	Austrija	-	1
7.	Nizozemska	-	1

R.br.	Prethodno državljanstvo	2015	2016
8.	Ukrajina	-	1
9.	Slovenija	-	1
10.	Sirija	-	1
11.	SAD	2	-
12.	Njemačka	2	-
13.	Slovačka	1	-
14.	Makedonija	1	-
Ukupno		641	682

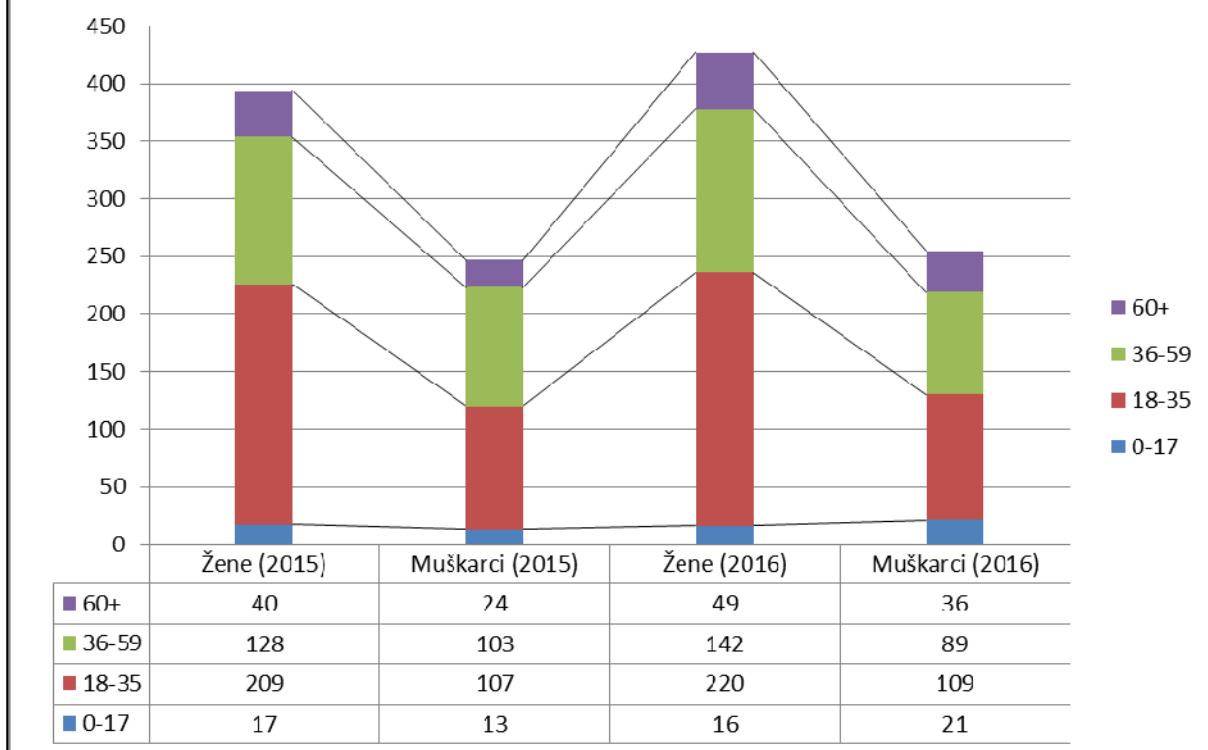
Najviše državljanstava BiH u protekle dvije godine su stekli državljeni Srbije i Hrvatske (88%).

Državljanstvo BiH je u 2015. godini stekla 641 osoba, od čega po osnovu sporazuma o dvojnom državljanstvu 566 osoba. Državljanstvo BiH i Federacije BiH u 2015. godini steklo je 320 osoba, od čega 12 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijamu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnom državljanstvu između BiH i Srbije 308 osoba. Državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2015. godini stekla je 321 osoba, od čega 2 osobe po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijamu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnom državljanstvu između BiH i Srbije 250 osoba i po osnovu Sporazuma o dvojnom državljanstvu između BiH i Hrvatske 8 osoba, te po osnovu naturalizacije 61 osoba.

Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2016. godini iznosio je 682 i veći je za 6,40% u odnosu na 2015. godinu. Od tog broja po osnovu Sporazuma o dvojnom državljanstvu otpada 592 osobe. U 2016. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH steklo je 309 osoba, od čega 5 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijamu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnom državljanstvu između BiH i Srbije 304 osobe, dok je državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2016. godini steklo 373 osobe, od čega 1 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijamu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnom državljanstvu između BiH i Srbije 276 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnom državljanstvu između BiH i Hrvatske 12 osoba, te po osnovu naturalizacije 84 osobe.

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2016. godini prema dobi i spolu ukazuje da je 48% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i da je državljanstvo BiH steklo više žena (63%) nego muškaraca (37%) što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.

Osobe kojima je odobreno državljanstvo BiH razvrstane po dobi i polu

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine je institucija na državnoj razini koja u okviru svoje nadležnosti za iseljeništvo Bosne i Hercegovine, pored ostalog, radi na prikupljanju podataka i raznovrsnih informacija o bosanskohercegovačkoj emigraciji koji se odnose na broj, strukturu, status, zaposlenost, uključenost u obrazovni sustav i uopće njihovu integriranost u državama prijema, novčane doznake i dr. Na temelju zvaničnih podataka nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini, agencija za statistiku zemalja prijama i diplomatsko-konzularnih predstavništva Bosne i Hercegovine, urađena je analiza stanja emigracije/iseljeništva iz Bosne i Hercegovine na godišnjoj razini koja oslikava trendove iseljavanja iz Bosne i Hercegovine.

9.1. Opća procjena migracijskih tokova

Prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijama i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljeništvu, a koje vode podrijetlo iz Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 2 milijuna što čini 56,64% u odnosu na 3.531.159 ukupnog stanovništva u Bosni i Hercegovini.¹⁷

Prema procjenama Svjetske banke taj procenat je nešto manji i iznosi 44,5 % što pozicionira Bosnu i Hercegovinu na 16. mjesto u svijetu po stopi emigracije u odnosu na broj stanovnika

¹⁷ Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, AzSBiH, 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16

u zemlji (od ukupno 214 zemalja i teritorija obuhvaćenih u „*Migration and Remittances Factbook 2016*“). Važno je napomenuti da se podatci Svjetske banke odnose samo na prvu generaciju bosanskohercegovačkih emigranata, te otuda i razlika u ukupnom broju i stopi emigracije u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji.

Bosna i Hercegovina je suočena sa znatno većom emigracijom stanovništva u odnosu na zemlje regije. Prema najnovijim podacima Svjetske banke¹⁸ Bosna i Hercegovina je sa stopom emigracije od 44.5% znatno ispred Srbije (18%) i Hrvatske (20.9%), te čak i ispred Albanije (43.6%) koja je godinama bila vodeća zemlja u Evropi po stopi emigracije u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji.

Emigracija iz BiH je kontinuiran proces, a njeni glavni poslijeratni uzroci su ekonomski prirode. Stopa nezaposlenosti u BiH je iznosila 27,7% u 2015. godini. U pogledu nezaposlenosti, najveći problem u BiH je što je nezaposlenost strukturne prirode. To znači da najveći udio predstavljaju osobe koje su nezaposlene više od godinu dana i čine 82% ukupno nezaposlenih. Prema starosti i nezaposlenost je najkarakterističnija među mladima (62,3%), a prema spolu, nezaposlenost je više zastupljena kod žena (30,7%) nego kod muškaraca (25,8%). Prema *Balkan Barometru 2016*, većina stanovništva BiH je nezadovoljna životom u državi, a 50% stanovništva bi napustilo BiH i radili bi u inozemstvu, što je ujedno i najveći postotak u usporedbi sa zemljama jugoistočne Europe.¹⁹

Kada govorimo o emigraciji iz Bosne i Hercegovine na godišnjoj razini, važno je ukazati na nedostatak podataka koji se vode u Bosni i Hercegovini. Jedini podaci koji se mogu koristiti kao statistika emigracija po godinama su podaci koje vodi Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine o broju osoba koje su se odjavile iz evidencije o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine radi iseljenja u druge države. Prema njihovim podacima, u 2016. godini, 4.034 osobe su odjavile boravak u Bosni i Hercegovini.²⁰

Tablica 32. Broj odjavljenih osoba iz BiH u 2016. godini za osam država odredišta

DRŽAVA ODREDIŠTA	BROJ ODJAVLJENIH OSOBA U 2016
Njemačka	1.196
Austrija	895
Hrvatska	888
Srbija	487
Slovenija	421
Crna Gora	63
Norveška	38
Nizozemska	36
Ostale zemlje	10
UKUPNO:	4.034

¹⁸ Migration and Remittances Factbook 2016

¹⁹ Izvješće o razvoju BiH 2015., DEP

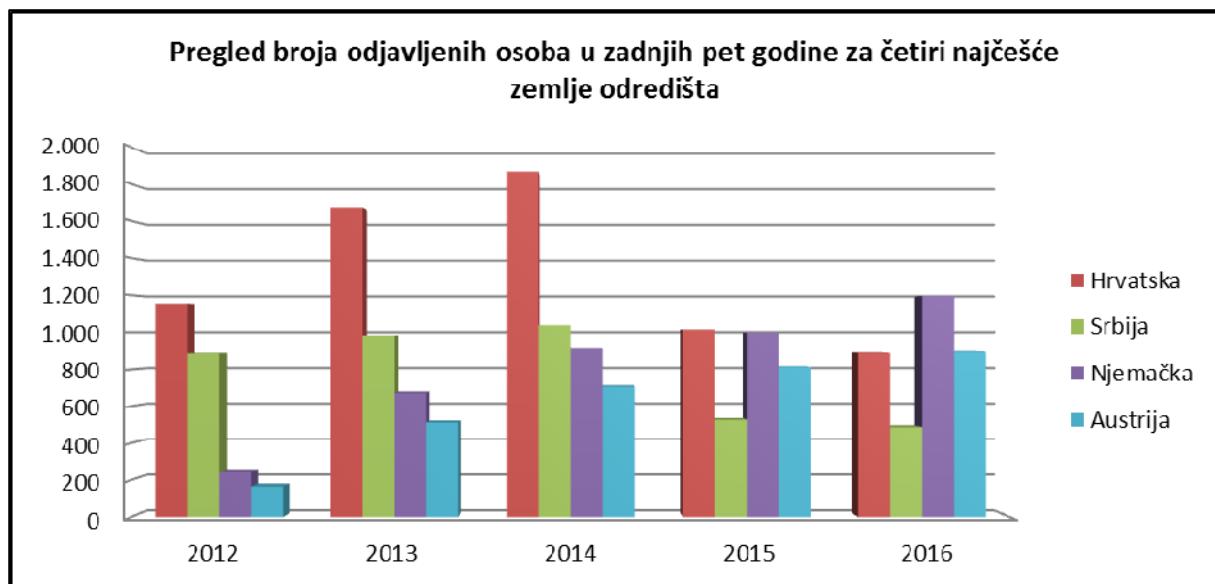
²⁰ Izvor: Akt Agencije za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine broj: 15-03-07-10-77-1/17 od 27.01.2017.godine

U Bosni i Hercegovini ne postoji zakonska obveza odjave prebivališta, tako da značajan broj onih koji napuštaju BiH zbog zaposlenja, studiranja ili nekih drugih razloga ne odjavljuju svoje prebivalište.

Ovi podatci su pokazatelji trenda iseljavanja iz Bosne i Hercegovine iako ne predstavljaju sveukupne podatke o iseljavanju iz BiH. Njemačka, Austrija, Hrvatska i Srbija su već nekoliko godina najčešće zemlje destinacije za emigrante iz Bosne i Hercegovine. U 2016. godini primjetan je trend povećanog odlaska u Njemačku i Austriju u odnosu na prethodne godine, dok se broj osoba koje se iseljavaju u Hrvatsku i Srbiju smanjuje.

Tablica 33. Broj odjavljenih osoba iz BiH na godišnjoj razini za četiri najčešće zemlje odredišta

DRŽAVA PRIJEMA	2012	2013	2014	2015	2016
Hrvatska	1.155	1.675	1.868	1.014	888
Srbija	885	982	1.038	527	487
Njemačka	244	672	910	998	1.196
Austrija	164	512	707	814	895
UKUPNO:	2.448	3.841	4.523	3.353	3.466

U BiH je sve popularniji trend zapošljavanja u inozemstvu. Trenutno su na snazi dva ugovora o zapošljavanju koje Bosna i Hercegovina ima zaključene sa Slovenijom i Njemačkom. U Sloveniji se najviše traže vozači, varioci, bravari, kuhari, ali i ostali radnici sa srednjom stručnom spremom.

Prema podatcima kojima raspolaže Agencije za rad i zapošljavanje BiH²¹ o zaposlenim državljanima BiH u zemljama s kojima BiH ima potpisani sporazum o zapošljavanju, tijekom 2016. godine u Republici Sloveniji se zaposlilo 4.778 državnjana BiH, a u Saveznoj Republici

²¹ Akt Agencije za rad i zapošljavanje BiH broj: 03-14-1-24-2/17 od 30.01.2017. godine

Njemačkoj 1.079 državljana BiH, što je ukupno 5.857 osoba. U odnosu na prethodnu godinu (3.301), ovaj broj je u porastu za 77%.

Stvarni broj zaposlenih državljana BiH u inozemstvu je puno veći s obzirom da ne raspolažemo podacima za sve druge osobe koje su na neki drugi način pronašle zaposlenje u inozemstvu, kroz izravni kontakt s poslodavcima u inozemstvu, putem agencija za regrutiranje i na druge načine. Također, u dosta slučajeva s državljanima BiH koji su dobili zaposlenje u inozemstvu iseljavaju i članovi uže obitelji, o čemu nema dostupnih podataka.

Radne migracije su posljedica visoke stope nezaposlenosti u BiH i nemogućnosti da se pronađe stalno zaposlenje i često su privremenog karaktera. Međutim, ukoliko u skorije vrijeme ne bude nekih promjena u bosanskohercegovačkom društvu, postoji opravdana bojazan da bi privremeni karakter ovih migracija mogao prerasti u trajni.

Prema podatcima UNESCO-a²² ukupan broj međunarodnih studenata iz Bosne i Hercegovine u svijetu u 2015. godini iznosi 10.992.²³ Bosanskohercegovački državljeni studiraju u 37 zemalja svijeta, a najveći broj je upisalo studij u Srbiji - 5.704, Austriji - 2.355 i Njemačkoj - 624. Pored ovih država, značajan broj studenata se odlučuje upisati studij i u Italiji, SAD-u, Turskoj i Sloveniji.

9.2. Broj emigranata

Sektor za iseljeništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice kontinuirano radi na prikupljanju podataka o emigraciji iz Bosne i Hercegovine. Ova vrsta podataka se, uglavnom, prikuplja na temelju podataka koje vode zemlje prijama o imigrantima i njihovim potomcima. Podaci o emigrantima koji iseljavaju iz Bosne i Hercegovine, prema evidenciji i popisima stanovništva zemalja prijama, mogu se razvrstati u tri osnovne skupine: državljeni BiH, osobe rođene u BiH i osobe bosanskohercegovačkog podrijetla (što uključuje i potomke).

Točni statistički podatci o ukupnom broju emigranata rođenih u BiH, bez obzira na njihovo sadašnje državljanstvo, u 51 zemlji svijeta iznosi 1.727.173, od čega u zemljama EU-28 živi oko 60%, odnosno 1.039.236 bosanskohercegovačkih emigranata.

Tablica 34. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 51 zemlji prijama

R. br.	Zemlja prijama	Broj	Izvor podataka i referentna godina	R. br.	Zemlja prijama	Broj	Izvor podataka i referentna godina
1.	Hrvatska	404.874	UN , 2015	27.	Finska	832	UN , 2015
2.	Srbija	335.992	UN , 2015	28.	Novi Zeland	626	UN , 2013
3.	Njemačka	199.837	UN , 2015	29.	Ruska Federacija	515	UN , 2015
4.	Austrija	157.844	Eurostat ²⁴ , 2015	30.	Mađarska	506	Eurostat , 2015
5.	SAD	122.190	UN , 2015	31.	Grčka	440	UN , 2015
6.	Slovenija	105.313	UN , 2015	32.	Slovačka	393	UN , 2015

²² UNESCO: Global Flow of Tertiary- Level Students Data extracted on 08 Feb 2017 from UIS.Stat

²³ U obrazloženju podataka o podrijetlu studenata navedeno je da su u pitanju podatci o osobama iz BiH koje su prešle međunarodnu granicu u svrhu studiranja i upisane su na studij u navedenoj državi prijama

²⁴ Eurostat Database – Population on 1 January 2015 by five year age group, sex and country of birth[migr_pop3ctb], Last update: 05-01-2017

7.	Švedska	58.583	UN , 2015
8.	Švicarska	57.542	UN , 2015
9.	Australija	41.449	UN ²⁵ , 2015
10.	Kanada	39.583	UN , 2015
11.	Crna Gora	34.259	UN , 2015
12.	Albanija	29.077	UN ²⁶ , 2013
13.	Italija	27.726	Eurostat , 2015
14.	Nizozemska	25.440	Stat.godišnjak Holandije 2013
15.	Danska	18.735	UN , 2015
16.	Francuska	13.939	UN , 2015
17.	Norveška	13.343	UN , 2015
18.	Makedonija	8.713	UN , 2015
19.	Ujedinjeno Kraljevstvo	8.469	UN , 2015
20.	Turska	3.507	UN , 2015
21.	Poljska	3.477	UN , 2015
22.	Belgija	3.059	UN , 2015
23.	Republika Češka	2.648	UN , 2015
24.	Luksemburg	2.426	UN , 2015
25.	Španjolska	2.119	UN , 2015
26.	Irska	1.838	Eurostat , 2015
33.	Libija	329	UN , 2015
34.	Lihtenštajn	312	UN , 2015
35.	Malta	191	UN , 2015
36.	Južna Afrika	184	UN , 2015
37.	Island	153	UN , 2015
38.	Bugarska	116	Eurostat , 2015
39.	Portugal	111	Eurostat , 2015
40.	Cipar	96	Eurostat , 2015
41.	Brazil	82	UN , 2015
42.	Egipat	70	UN , 2015
43.	Jordan	64	UN , 2015
44.	Rumunjska	60	Eurostat , 2015
45.	Izrael	53	UN , 2015
46.	Venecuela	24	UN , 2015
47.	Čile	12	UN , 2015
48.	Bolivija	10	UN , 2015
49.	Dominikanska Republika	5	UN , 2015
50.	Latvija	5	UN , 2015
51.	Estonija	2	Eurostat , 2015
UKUPNO		1.727.173	

Procjena je da je ukupni broj osoba bosanskohercegovačkog podrijetla u svijetu oko 2 milijuna. Ovaj broj uključuje osobe rođene u BiH koje su napustile svoju domovinu i procjenjeni broj njihovih potomaka rođenih u zemljama prijama bez obzira koje državljanstvo imaju, a ne uključuje tzv. *staru emigraciju*. Ministarstvo raspolaže samo djelimičnim podacima o broju potomaka, a procjene broja osoba bosanskohercegovačkog podrijetla u svijetu su sačinjene na temelju tih podataka i podataka i procjena kojima raspolažu diplomatsko-konzularna predstavništva BiH, te agencije za statistiku i zavodi za popis stanovništva zemalja prijama.

9.3. Status emigranata

Status bosanskohercegovačkih iseljenika riješen je velikim dijelom kroz stjecanje državljanstva zemlje prijama, stalnu ili privremenu dozvolu boravka.

Iako je od ratnih dešavanja prošlo više od dvadeset godina i mnoge su se izbjeglice vratile u Bosnu i Hercegovinu ili riješile svoj status u državama prijama, često se i danas bosanskohercegovački iseljenici nazivaju izbjeglicama. U većini država već dulji niz godina nema registriranih osoba iz Bosne i Hercegovine s izbjegličkim statusom. U državama u kojima još uvijek ima registriranih osoba iz Bosne i Hercegovine s izbjegličkim statusom, taj

²⁵ United Nations, Department of Economic and Social Affairs. Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin - **2015 revised** (United Nations database), pristupljeno 29.1.2017

²⁶ United Nations, Department of Economic and Social Affairs (2013). Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin (United Nations database), pristupljeno 29.1.2017

broj je svake godine sve manji. Prema podatcima UNHCR-a²⁷ u svijetu je početkom 2015. godine registrirano ukupno 21.897 osoba iz Bosne i Hercegovine s izbjegličkim statusom, dok je već krajem iste godine taj broj smanjen na 18.769 osoba.

Najveći broj registriranih izbjeglica iz Bosne i Hercegovine krajem 2015. godine se nalazi u Srbiji (9.287), zatim Francuskoj (4.055), Hrvatskoj (oko 4.000) i Njemačkoj (1.412).

Broj državljana Bosne i Hercegovine, sa stalnim ili privremenim boravištem, prema dostupnim podatcima za četrnaest država prijama, iznosi 448.451, što je predstavljeno u Tablici 35. Ovaj broj predstavlja bosanskohercegovačke državljanje koji imaju samo državljanstvo Bosne i Hercegovine i koji nisu stekli državljanstvo države prijama, niti imaju dvojno državljanstvo.

Tablica 35. Broj državljanina BiH u 14 zemalja prijama (ne uključuje osobe koje pored državljanstva BiH imaju i neko drugo državljanstvo)

ZEMLJA PRIJAMA	Broj državljanina BiH	Zavod za statistiku zemlje prijama za referentnu godinu
Njemačka	167.975	2016
Austrija	93.973	2016
Slovenija	44.885	2015
SAD	43.547	2013
Švicarska	31.905	2015
Italija	27.199	2016
Danska	10.815	2016
Hrvatska	6.733	2011
Švedska	6.415	2015
Crna Gora	5.209	2011
Norveška	3.586	2016
Kanada	2.690	2011
Nizozemska	2.119	2016
Australija	1.400	2011
UKUPNO:	448.451	

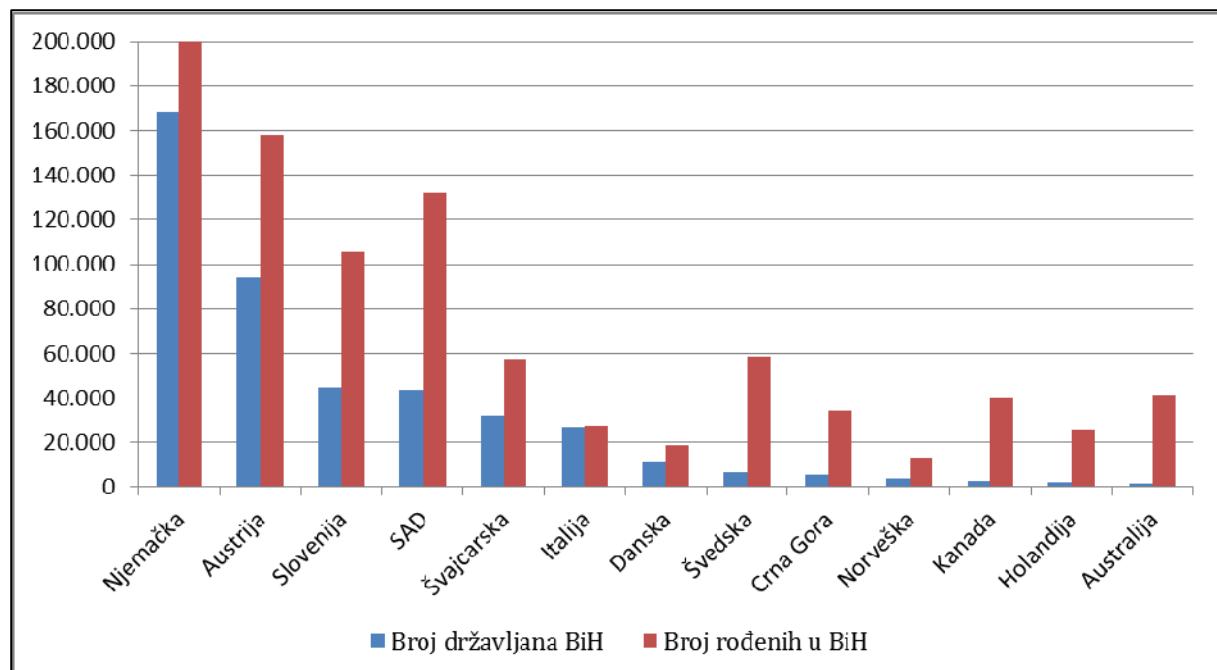
Podatci pokazuju da je u nekim zemljama i dalje u porastu broj državljanina Bosne i Hercegovine. Naprimjer, u SR Njemačkoj broj bosanskohercegovačkih državljanina je tijekom 2016. godine povećan za 4.456 osoba u odnosu na prethodnu godinu, a u Austriji je u istome razdoblju povećan za 1.445 osoba.

Važno je napomenuti da podatci o broju državljanina BiH koji po osnovu Sporazuma o dvojnom državljanstvu posjeduju dvojna državljanstva s Hrvatskom, Srbijom i Švedskom nisu dostupni. Podaci o bosanskohercegovačkim državljanima u Hrvatskoj i Švedskoj navedeni u tablici 35 odnose se samo na one bosanskohercegovačke državljanine koji nisu stekli državljanstvo

²⁷ Izvor: UNHCR, Global Trends, 2015 Global Trends Annex Tables, 20 June 2016, <http://www.unhcr.org/global-trends-2015.html>

zemlje prijama, dok za Srbiju nije dostupna ni ova vrsta podataka o bosanskohercegovačkim državljanima.

Usporedni prikaz broja emigranata rođenih u BiH i broja državljana BiH u istoj državi prijama

Stopa naturalizacije bosanskohercegovačkih iseljenika u određenoj zemlji prijama se jasno vidi u odnosu između broja osoba koje imaju državljanstvo BiH i broja osoba koje su rođene u BiH. U većini zemalja broj državljanina BiH je puno manji u odnosu na broj onih koji su rođeni u BiH. Najveća razlika u odnosu ova dva broja je u Australiji, Kanadi i Nizozemskoj. U sve tri ove zemlje, preko 90% bosanskohercegovačkih iseljenika je naturalizirano, odnosno riješili su svoj status kroz stjecanje državljanstva zemlje prijama.

Najveći broj emigranata iz BiH koji su stekli državljanstvo zemlje prijama i dalje posjeduje državljanstvo BiH kao dvojno državljanstvo, jer država prijama svojim zakonom o državljanstvu daje takvu mogućnost ili je to uređeno sporazumom o dvojnom državljanstvu zaključenim između Bosne i Hercegovine i te države. Prema podatcima Ministarstva civilnih poslova BiH²⁸, u 2016. godini državljanstva Bosne i Hercegovine se odreklo 4.298 osoba. Najveći broj bosanskohercegovačkih državljana odrekao se državljanstva Bosne i Hercegovine radi stjecanja državljanstva SR Njemačke, Austrije i Slovenije. Ukupno, u razdoblju od 01.01.1998. godine do danas, državljanstva Bosne i Hercegovine se odreklo 73.587 osoba.

²⁸ Akt Ministarstva civilnih poslova BiH broj 06-1-30-2-77/17 od 19.01.2017. godine

Podatci o broju naturaliziranih bosanskohercegovačkih iseljenika su izuzetno bitni kada se govori o stupnju integriranosti bosanskohercegovačkih iseljenika u državama prijama, a u isto vrijeme ukazuju i na karakter migracija, odnosno na činjenicu da se radi o dugoročnim migrantima.

9.4. Novčane doznake

Podatke o novčanim doznakama iz inozemstva vodi Centralna banka Bosne i Hercegovine. Procjene novčanih doznaka iz inozemstva za sva četiri kvartala 2016. godine iznose 2.396,8 milijuna KM. Međutim, procjena ukupnih transfera iz inozemstva, koji uključuju i inozemne mirovine, za 2016. godinu iznosi 3.608,4 miliona KM.

Tablica 36. Transferi iz inozemstva za 2016. godinu²⁹

Izraženo u milijunima KM	2016 1. kvartal	2016 2. kvartal	2016 3. kvartal	2016 ³⁰ 4. kvartal(p)	2016 ukupno(p)
Personalni transferi (Novčane doznake iz inozemstva)	513,8	627,6	658,8	596,6	2.396,8
Ostali tekući transferi (uglavnom penzije/mirovine)	251,7	289,4	299,0	371,4	1.211,5
Ukupno tekući transferi (Ostali sektori)	765,6	917,0	957,8	968,0	3.608,4

Procjene Svjetske banke o novčanim doznakama iz inozemstva za Bosnu i Hercegovinu u 2016. godini iznose 3.338,4 mil KM.³¹

Prema podatcima Svjetske banke za 2015. godinu, sudjelovanje novčanih doznaka u BDP-u Bosne i Hercegovine je 11,1%, što Bosnu i Hercegovinu pozicionira kao 23. zemlju u svijetu, odnosno 4. u Evropi (od 214 zemalja i teritorija).³²

Priljev novčanih doznaka u Bosnu i Hercegovinu prema zemlji prijama iseljenika pokazuje da je najviše doznaka u 2015. godini (preko 50%), kao i prethodne godine, stiglo od pošiljatelja iz Hrvatske, Srbije i Njemačke.³³

²⁹ CB BiH - Izvješće o Platnoj bilanci BiH do Q3 2016

³⁰ Izvor: Dopis CBBiH od 12.01.2017.god – Transferi_2006-Q3_2016 i procjena za Q4 2016 god. sačinjena na temelju priljeva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

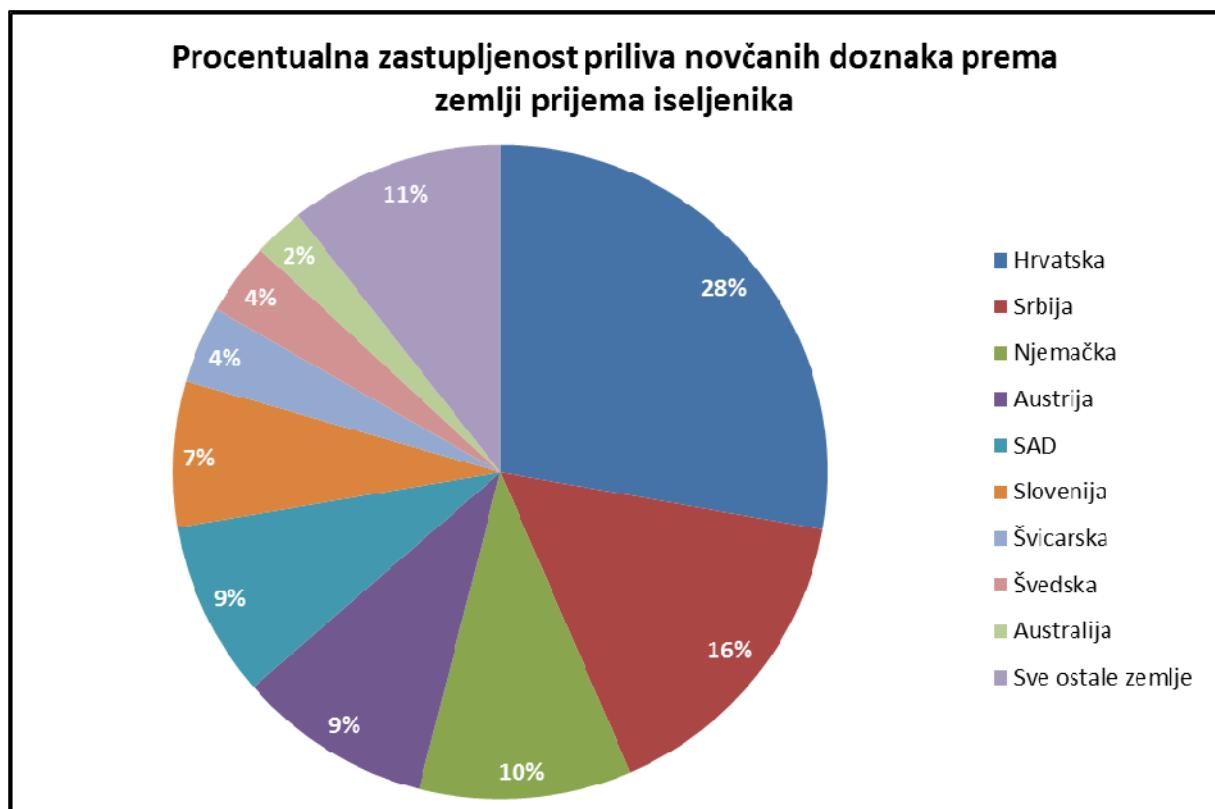
³¹ Migration and Remittances Data, listopad 2016, Svjetska banka

³² Migration and Remittances Data, listopad 2016, Svjetska banka

³³ Procjene priljeva novčanih doznaka po državama za 2015. godinu, listopad 2016, Svjetska banka

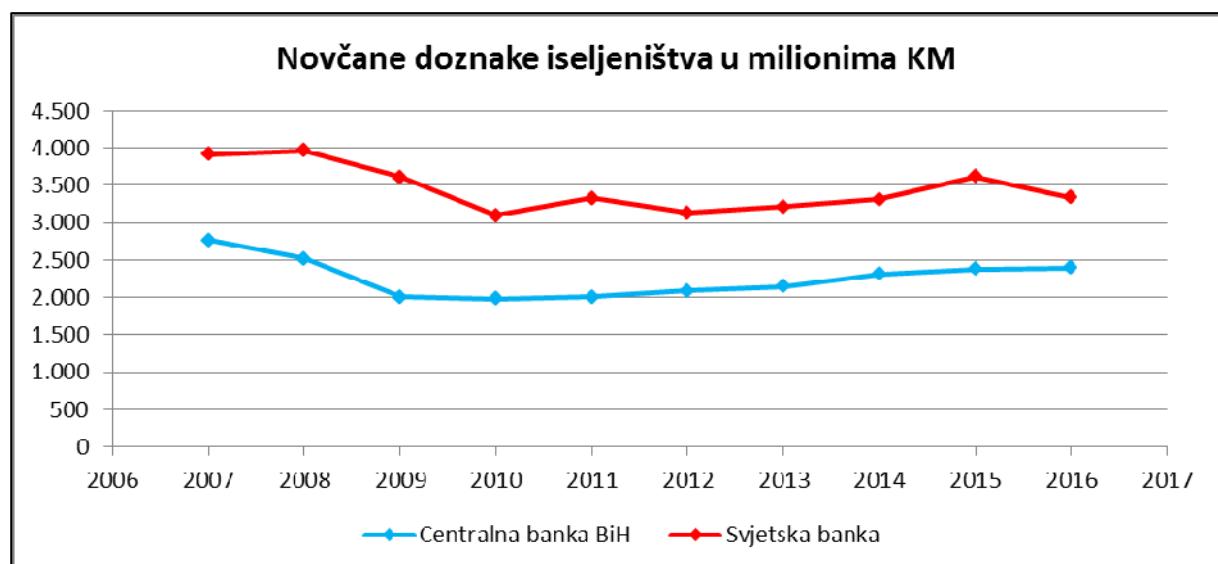
Tablica 37. Procjena priljeva novčanih doznaka prema zemljama prijama bosanskohercegovačkih emigranata za 2015. godinu

ZEMLJA PRIJAMA	Iznos poslanih novčanih doznaka u milijunima KM	Iznos poslanih novčanih doznaka u %
Hrvatska	898	27,8%
Srbija	506	15,7%
Njemačka	340	10,5%
Austrija	311	9,6%
SAD	280	8,7%
Slovenija	233	7,2%
Švicarska	122	3,8%
Švedska	116	3,6%
Australija	82	2,5%
Sve ostale zemlje	342	10,6%
UKUPNO:	3.230	100%

Tablica 38. Novčane doznake iseljeništva od 2007. do 2016. godine³⁴

Novčane doznake iseljeništva		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ³⁵ (procjene)
Centralna banka BiH	KM u mil.	2.771	2.522	2.010	1.984	2.008	2.093	2.145	2.311	2.378	2.396
	EUR u mil.	1.417	1.289	1.027	1.014	1.026	1.070	1.096	1.181	1.215	1.225
Svjetska banka	KM u mil.	3.914	3.966	3.615	3.097	3.328	3.134	3.218	3.313	3.617	3.338
	EUR u mil.	2.001	2.028	1.848	1.583	1.701	1.843	1.645	1.693	1.849	1.706

Prezentirani podatci pokazuju da novčane doznake predstavljaju jedan stabilan izvor prihoda Bosni i Hercegovini. Uočljiva razlika u podatcima Centralne banke BiH i Svjetske banke je zbog toga što podatci Centralne banke BiH obuhvaćaju samo "personalne transfere", dok prema definiciji Svjetske banke novčane doznake predstavljaju zbroj "personalnih transfera" i "kompenzacije uposlenih".

³⁴ Novčane doznake za 2015. godinu su ažurirane u odnosu na procjenu u Migracijskom profilu za 2015. godinu sukladno trenutnim podatcima Centralne banke BiH o novčanim doznakama za to razdoblje

³⁵ Vrijednost novčanih doznaka za 2016. godinu predstavlja procjene.

10. Imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir

Politika i reguliranje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se sukladno članku III, stavak (1), točka f), Ustava Bosne i Hercegovine nalazi u nadležnosti institucija na državnoj razini.

10.1. Imigracijska politika

Podatci iz 2000. godine o ilegalnoj migraciji stranih državljana koji preko teritorija Bosne i Hercegovine nastoje prijeći u zemlje Zapadne Europe su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organiziranog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila u kojoj je prezentirano činjenično stanje iz ove oblasti, identificirani tipovi ilegalne migracije, uzroci koji su doveli do postojećeg stanja kao i prijedlog mjera za prevladavanje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu ilegalnih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definirao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.
- Drugi dokument koji je definirao politiku i razvoj imigracijskog i azilantskog sustava je Akcijski plan u oblasti imigracija i azila koji je usvojilo Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, u kojem su definirane oblasti viza, granice, imigracija i azila i svaka razvijena odvojeno, s jasno postavljenim ciljevima, definiranim zadatcima i nositeljima realizacije istih.
- Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila bila je definirana Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcijskim planom 2008 – 2011., koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokument prezentira razvoj imigracijskog i azilantskog sustava, trenutno stanje, definira ciljeve, aktivnosti, rokove i nositelje realizacije za oblasti: viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima. Vijeće ministara BiH je donijelo 19.03.2009. godine Odluku o imenovanju Koordinacijskog tijela za praćenje implementiranja strategije u oblasti imigracije i azila i Akcijskog plana za razdoblje 2008. - 2011. godina („Službeni glasnik BiH“ broj 32/09).
- Također, Vijeće ministara BiH je dana 12.06.2012. godine usvojilo narednu Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2012 – 2015. godina. Ova Strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir, kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktualnih nastojanja ka što bržem integriranju naše države u članstvo Europske unije. Vijeće ministara BiH je donijelo 23.01.2013. godine Odluku o

formiranju Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 10/13, 64/13 i 1/14).

- U 2016. godini je urađena nova Strategija u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2016 – 2020. godina. Vijeće ministara BiH je na svojoj 50. sjednici održanoj 30. 03. 2016. godine razmotrilo i usvojilo Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcijski plan 2016 - 2020. godina.

10.2. Pravni okvir

Od 2000. godine do 2016. godine doneseno je pet zakona koji reguliraju oblast imigracija i azila u BiH.

- Prvi propis kojim su na razini Bosne i Hercegovine regulirana pitanja imigracije i azila bio je **Zakon o imigraciji i azilu BiH** koji je stupio na snagu krajem 1999. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99).
- Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se reguliraju pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem **Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu**, krajem 2003. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 29/03 i 4/04 i 53/07).
- Razvojem *acquis-a* Europske unije pojavila se i potreba promjena ili dopuna značajnog broja odredaba zakona donesenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo zakonodavstvo BiH u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Europske unije i Šengenskim sporazumom, kao i rješili nedostatci koji su se pojavili u primjeni važećeg zakona, donesen je novi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu koji je stupio na snagu u svibnju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08). Ovaj Zakon je izmjenjen i dopunjen u studenome 2012. godine donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 87/12).
- Također su u 2014. godini otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. **Zakon o strancima** je usvojen 10. studenoga 2015. godine i stupio je na snagu 25.11.2015. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 88/15), a **Zakon o azilu** je usvojen 9. veljače 2016. godine i stupio je na snagu 27.02.2016. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 11/16).

Sukladno odredbama Zakonu o strancima (“Službeni glasnik BiH”, broj 88/15) i Zakona o azilu (“Službeni glasnik BiH”, broj 11/16) doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“ br. 25/16),
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 28/16),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima („Službeni glasnik BiH“ broj 79/16),

- Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracijskog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 51/16),
- Pravilnik o registriranju biometrijskih karakteristika stranaca („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),
- Odluka o utvrđivanju opravdanih razloga humanitarne prirode za produljenje privremenog boravka državljanima Sirijske Arapske Republike („Službeni glasnik BiH“ broj 89/16),
- Pravilnik o azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 69/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, („Službeni glasnik BiH“ broj 64/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 41/16),
- Pravilnik o putnom listu za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu („Službeni glasnik BiH“ broj 100/15),
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnim za izdržavanje stranaca za vrijeme namjeravanog boravka u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 95/16),
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prijelaza u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize (Službeni glasnik BiH broj 66/16).

Sukladno odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08 i 87/12) na snazi su još sljedeći podzakonski akti koji se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih propisa po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu:

- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor („Službeni glasnik BiH“ broj 2/09),
- Pravilnik o obvezama prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja („Službeni glasnik BiH“ broj 17/09 i 69/13),
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 30/10 i 78/13),
- Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 86/09),
- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15),
- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“ broj 104/08),
- Pravilnik o izdavanju kratkoročne vize (Viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (Viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 69/13),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 83/08),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 67/08),

- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 3/09).

10.3. Institucionalni okvir

A. Tijela na državnoj razini

A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

Podrazumijeva tripartitno rotirajuće Predsjedništvo, koje je odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, uključujući zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz suglasnost Parlamentarne skupštine, ratificiranje takvih ugovora, te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i europskim organizacijama i institucijama.

A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je tijelo izvršne vlasti, a čine ga predsjedatelj i predstavnici devet državnih ministarstava i djeluje na državnoj razini kao centralna Vlada BiH. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nadležno za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacrta i prijedloga zakona, analiza, informacija, strategijskih dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima svog zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su izravno odgovorna za upravljanje migracijama:

A2.1. Ministarstvo sigurnosti

Ministarstvo sigurnosti utemeljeno je 2003. godine, a nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutarnjih graničnih prijelaza i reguliranje prometa na graničnim prijelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinitelja kaznenih djela terorizma, trgovine drogom, krivotvorena domaće i strane valute i trgovine ljudima i drugih kaznenih djela s međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu suradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka značajnih za sigurnost BiH, organizaciju i usuglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutarnjih poslova i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u ostvarivanju sigurnosnih zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u svezi kretanja i boravka stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostupanske odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostupansko odlučivanje po žalbama stranaca u svezi ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostupanska rješenja koja donosi Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH sukladno Zakonu o strancima.

• Granična policija Bosne i Hercegovine

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je utemeljena 2000. godine, kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH što podrazumijeva osiguranje nepovrijedivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinitelja, sprječavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu

sigurnost. Od utemeljenja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

Granična policija BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative kontrolira kretanje stranaca preko granice BiH, sukladno Zakonu o strancima i Zakonu o azilu, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uvjete za ulazak u BiH i pod definiranim uvjetima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u iznimnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, vrši poništenje ili skraćenje roka važenja vize i Graničnoj policiji BiH stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, utemeljena radi obavljanja upravnih i inspekcijskih poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se reguliraju prava, obveze i druga pitanja u svezi s kretanjem i boravkom stranaca. Služba za poslove sa strancima je utemeljena Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je s operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, utemeljena radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definiranih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom kaznenih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je, u sadašnjem kapacitetu, započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je „Državnu agenciju za informacije i zaštitu“.

A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)

Obavještajno sigurnosna agencija u oblasti imigracijskog zakonodavstva nadležna je za sigurnosnu provjeru za strance u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH.

A2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i temeljnih sloboda, kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obveza BiH u pogledu prijama u euroatlanske integracije, a posebno u svezi s primjenom Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izrada informacija o standardima i aktivnostima u oblastima ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvatanje i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; kreiranje i provođenje politike u BiH u oblasti vraćanja izbjeglica i raseljenih osoba u BiH, projekata rekonstrukcije i osiguranje drugih uvjeta za održivo vraćanje, te kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

A2.4. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provođenje utvrđene politike BiH, te za razvoj međunarodnih odnosa, zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama i međunarodnim organizacijama; suradnju s međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu Bosne i Hercegovine učlanjenje, odnosno sudjelovanje BiH u radu međunarodnih organizacija; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; vršenje poslova u svezi s boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH na stalnom i privremenom boravku u inozemstvu i domaćih pravnih osoba u inozemstvu, te poticanje, razvijanje i koordinacija suradnje s iseljeničtvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracijske legislative priprema Vijeću ministara BiH, prijedoge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, prijedloge odluka za države čiji državljeni mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim putovnice, kao i prijedloge odluka oslobođanja od pribavljanja vize nositelja posebnih vrsta putnih isprava.

Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizira migracijsku politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, te u sjedištu odlučuje o produljenju vize za kratkoročni boravak (Vize C) u iznimnim, Zakonom o strancima, propisanim razlozima.

A2.5. Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde nadležno je za administrativne funkcije vezano za pravosudna tijela na državnoj razini; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu suradnju; osiguranje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim razinama budu sukladni obvezama BiH koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma; suradnju s Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opće djelovanje kao centralno koordinirajuće tijelo za osiguranje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sustava među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te za pitanja udruga građana, vođenje registara udruga građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriju BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih tijela, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

A2.6. Ministarstvo civilnih poslova

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu osobnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, osobne isprave, putne isprave, te druge poslove propisane zakonom.

U oblasti imigracija zaduženo je za definiranje putnih isprava za strance.

A2.7. Direkcija za europske integracije

Direkcija za europske integracije utemeljena je Zakonom o vijeću ministara BiH 2002. godine, sa zadatkom koordiniranja procesa integracije Bosne i Hercegovine u Europsku uniju. Direkcija je preuzeila nadležnosti bivšeg Ministarstva za europske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za europske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sustava BiH sa standardima za pristupanje EU (acquis communautaire).

A2.8. Sud Bosne i Hercegovine

Sud BiH ima jurisdikciju nad kaznenim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su ista predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod

implementiranja zakona. On može i presuđivati kod predmeta koji se odnose na međunarodne ugovore kao i pitanja o provođenju međunarodnog i domaćeg kaznenog zakona.

U okviru svoje kaznene nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine je nadležan za kaznena djela utvrđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan odlučivati po tužbama protiv konačnih upravnih akata, donesenih u vršenju javnih ovlaštenja. U okviru apelacijske nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan odlučivati po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Kazneno ili Upravno odjeljenje ovog suda, izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

Sud BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative odlučuje, kao drugostupansko tijelo, po tužbama stranaca na rješenja Ministarstva sigurnosti u postupcima po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracijskog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti su podložne sudskom preispitivanju.

A2.9. Ustavni sud BiH

Ustavni sud BiH djeluje na državnoj razini te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine kao i nadležnost odlučivati jeli bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu. Apelacijska jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustanovnom odredbom po kojoj Sud "ima apelacijsku nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na temelju presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud je nadležan utvrditi kompatibilnost zakona s Ustavom BiH, s Europskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava.

B. Tijela na entitetskoj razini

Davanje većih nadležnosti državnim tijelima za upravljanje migracijama imalo je izravan utjecaj na ulogu entitetskih tijela. Prije osnivanja Granične policije BiH (ranije Državna granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutarnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti kod upravljanja migracijama, uključujući obveze granične kontrole i djelovanje „Odjela za strance“ unutar svakog ministarstva unutarnjih poslova. Trenutno, obveza provođenja upravljanja migracijama unutar teritorija prebačena je s kantonalne/regionalne razine ministarstava unutarnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i utemeljena s ciljem izmjene situacije nedovoljnog financiranja i decentralizacije sustava u kojem su djelovali inspektorji za strance i koja je rezultirala neučinkovitošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlasti inspektora varirale su u ovisnosti o relevantnoj kantonalnoj/entitetskoj razini zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela rezultirala je manjkavostima kako u harmoniziranju aktivnosti tako i u centraliziranju podataka.

B1. Republika Srpska

B1.1. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske

Nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske uključuju, između ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, potporu državnim tijelima nadležnim za upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža potporu u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u svezi zahtjeva za povratak bosanskohercegovačkih državljana po sporazumima o readmisiji.

B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, osobno ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove sukladno zakonu i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

B2. Federacija BiH

B2.1. Ministarstvo unutarnjih poslova Federacije BiH

Ministarstvo unutarnjih poslova Federacije BiH nadležno je, za sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštene trgovine drogom i organiziranog kriminala, pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, suradnju s nadležnim tužiteljstvima u svezi obrade kaznenih slučajeva, poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutarnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracijskog zakonodavstva dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti potporu Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vršiti poslove provjere identiteta i državljanstva u svezi zahtjeva za vraćanje bosanskohercegovačkih državljana po sporazumima o readmisiji.

B2.2. Kantonalna ministarstva unutarnjih poslova

Kantonalna ministarstva unutarnjih poslova u oblasti imigracijskog prava nadležna su za potporu Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima na potporu u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrše poslove provjere identiteta i državljanstva u svezi zahtjeva za vraćanje bosanskohercegovačkih državljana po sporazumima o readmisiji.

B3. Brčko distrikt BiH

Policija Brčko distrikta BiH u oblasti imigracijskog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti potporu Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u svezi zahtjeva za vraćanje bosanskohercegovačkih državljana po sporazumima o readmisiji.

ANEKSI

- ANEKS 1. ZBIRNI PREGLED MIGRACIJSKIH KRETANJA**
- ANEKS 2. IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARnim PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2015. I 2016. GODINI**
- ANEKS 3. IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2015. I 2016. GODINI**
- ANEKS 4. ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2015. I 2016. GODINI**
- ANEKS 5. OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2015. I 2016. GODINI**
- ANEKS 6. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2015. I 2016. GODINU**
- ANEKS 7. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2015. I 2016. GODINU**
- ANEKS 8. IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2016. GODINI**
- ANEKS 9. PODNESENI ZAHTJEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVnim TIJELIMA OD 2007. DO 2016. GODINE**
- ANEKS 10. BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2015. I 2016. GODINU**

ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

ANEKS 1.

POKAZATELJI / GODINE	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Broj izdatih viza u DKP-ima	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862
Broj izdatih viza na granici	735	684	345	327	248	150	93	58	120	66
Broj odbijenih ulazaka u BiH	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243
Broj nezakonitih prelazaka državne granice	851	543	381	322	324	389	228	189	179	218
Ulazaka	497	368	188	180	203	283	164	116	133	141
Izlazaka	354	175	193	142	121	106	64	73	46	77
Broj privremenih boravaka	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519
Broj stalnih boravaka	136	215	359	315	308	401	713	763	808	799
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka	229	484	530	397	364	947	430	817	670	508
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka s protjerivanjem				73	104	182	123	59	52	31
Broj otkaza stalnih boravaka	20	32	36	106	191	54	57	83	63	52
Broj rješenja o protjerivanju	822	787	474	410	309	562	279	380	294	418
Broj stranaca stavljenih pod nadzor		198	191	354	266	520	274	251	210	313
Imigracijski centar		198	191	312	218	453	236	218	193	311
Na određeno područje ili mjesto				42	48	67	38	33	17	2
Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	75	172	22	19	8	14	1	5	5	18
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji			87	101	81	292	117	57	29	156
Dobrovoljno vraćanje iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima						160	159	169	179	246
Broj dobrotoljnih vraćanja migranata (uz pomoć IOM-a)	261	44	226	341	244	88	209	104	197	148
Državljanina BiH	28	16	73	87	71	88	209	104	197	148
Stranih državljanina iz BiH	233	28	153	254	173	0	0	0	0	0
Prihvatanje stranaca po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom	240	248	122	119	88	75	75	55	42	105
Broj osoba koje su zatržile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH	581	95	71	64	46	53	100	45	46	79
Broj izdatih radnih dozvola strancima tijekom godine	2.696	2.993	2.592	2.325	2.607	2.573	2.563	2.197	2.465	2.628
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH	1.190	1.159	945	827	718	817	649	676	641	682
Broj emigranata koji vode podrijetlo iz BiH što uključuje potomke bh. iseljenika rođene u zemlji domaćina (procjena Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH)								2.000.000		
Populacija u BiH (Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, Agencija za statistiku BiH, 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16)								3.531.159		

U 2015. I 2016. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
1	Afganistan	41	27	-34,15%
2	Alžir	33	15	-54,55%
3	Armenija		26	-
4	Azerbajdžan	9	1	-88,89%
5	Bahami	2		-100,00%
6	Bahrein	22		-100,00%
7	Bangladeš	31	44	41,94%
8	Benin	2		-100,00%
9	Bjelorusija	31	42	35,48%
10	Botsvana		2	-
11	Brazil		5	-
12	Burkina Faso	1	3	200,00%
13	Burundi	1		-100,00%
14	Butan	1		-100,00%
15	Centralna Afrička Republika		1	-
16	Čad		1	-
17	Dominikanska Republika	11	6	-45,45%
18	Džibuti	12	4	-66,67%
19	Egipat	478	557	16,53%
20	Ekvador	4		-100,00%
21	Eritreja	12	16	33,33%
22	Etiopija	52	60	15,38%
23	Filipini	264	382	44,70%
24	Gambija		1	-
25	Gana	10	13	30,00%
26	Grenada	1	2	100,00%
27	Gruzija	160	93	-41,88%
28	Gvajana		1	-
29	Gvineja		1	-
30	Haiti	1	2	100,00%
31	Indija	438	537	22,60%
32	Indonezija	359	316	-11,98%
33	Irak	141	122	-13,48%
34	Iran	276	231	-16,30%
35	Istočni Timor	1		-100,00%
36	Izrael	2		-100,00%
37	Jamajka	2	3	50,00%
38	Jemen	138	204	47,83%
39	Jordan	577	1.011	75,22%
40	Južna Afrika	126	47	-62,70%
41	Kambodža		2	-
42	Kamerun	9	12	33,33%
43	Kape Verde	1		-100,00%
44	Kazahstan	163	20	-87,73%
45	Kenija	28	22	-21,43%
46	Kina	971	497	-48,82%
47	Kirgistan	70	26	-62,86%
48	Kolumbija	14	488	3385,71%
49	Komori	178	246	38,20%
50	Kongo Demokratska Republika	3	8	166,67%
51	Koreja, DNR	2		-100,00%

U 2015. I 2016. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
52	Kosovo*	793	734	-7,44%
53	Kostarika		3	-
54	Kuba	4	12	200,00%
55	Kuvajt		1	-
56	Laos	4	1	-75,00%
57	Lesoto	7	2	-71,43%
58	Libanon	4.390	5.066	15,40%
59	Libija	647	250	-61,36%
60	Madagaskar	4		-100,00%
61	Malavi	6		-100,00%
62	Maldivi		2	-
63	Malezija		1	-
64	Mali	1	1	0,00%
65	Maroko	39	41	5,13%
66	Mauritanija		4	-
67	Mijanmar	1	3	200,00%
68	Moldavija	93	19	-79,57%
69	Mongolija	29	10	-65,52%
70	Mozambik		2	-
71	Namibija		1	-
72	Nepal	36	32	-11,11%
73	Nepoznato državljanstvo	266	350	31,58%
74	Niger	2		-100,00%
75	Nigerija	8	20	150,00%
76	Obala Bjelokosti	3	8	166,67%
77	Pakistan	131	149	13,74%
78	Palestina	216	138	-36,11%
79	Peru	5	123	2360,00%
80	Ruanda		2	-
81	Ruska Federacija	117	89	-23,93%
82	Samoa	1		-100,00%
83	Sao Tome i Principe		1	-
84	Saudijska Arabija	4.386	10.023	128,52%
85	Senegal	2	2	0,00%
86	Sijera Leone	16	1	-93,75%
87	Sirijska Arapska Republika	465	246	-47,10%
88	Somalija	7	26	271,43%
89	Sudan	65	49	-24,62%
90	Sveta Lucija	2	1	-50,00%
91	Šri Lanka	51	83	62,75%
92	Tadžikistan	33	13	-60,61%
93	Tajland	46	29	-36,96%
94	Tanzanija	4	2	-50,00%
95	Togo	2		-100,00%
96	Tokelau	1		-100,00%
97	Trinidad i Tobago	9	5	-44,44%
98	Tunis	35	37	5,71%
99	Turkmenistan	27	4	-85,19%
100	Uganda	42	14	-66,67%
101	Ujedinjeni Arapski Emirati	22		-100,00%
102	Ukrajina	41	24	-41,46%
103	Uzbekistan	54	34	-37,04%

**IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARnim PREDSTAVNIŠTVIMA BIH
U 2015. I 2016. GODINI**

ANEKS 2.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
104	Vijetnam	172	101	-41,28%
105	Zambija	4		-100,00%
106	Zimbabve	3	6	100,00%
UKUPNO:		16.970	22.862	34,72%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2015. I 2016. GODINI

ANEKS 3.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
1	Alžir	19		-100,00%
2	Armenija	26		-100,00%
3	Bahrein	7		-100,00%
4	Bangladeš		1	-
5	Benin		1	-
6	Burundi	1		-100,00%
7	Egipat	4		-100,00%
8	Etiopija		1	-
9	Filipini	1		-100,00%
10	Gana		3	-
11	Gruzija	3	3	0,00%
12	Haiti	1		-100,00%
13	Indonezija		1	-
14	Irak	1	5	400,00%
15	Iran		3	-
16	Jemen	2		-100,00%
17	Jordan	3		-100,00%
18	Južna Afrika	6	3	-50,00%
19	Kamerun	3	6	100,00%
20	Kazahstan	4	4	0,00%
21	Kenija		2	-
22	Kina		1	-
23	Kirgistan	1		-100,00%
24	Kolumbija		2	-
25	Kongo, DR		4	-
26	Libanon		1	-
27	Liberija	1		-100,00%
28	Libija		1	-
29	Mali		2	-
30	Maroko	5		-100,00%
31	Mianmar	2		-100,00%
32	Mauritanija	1		-100,00%
33	Moldavija	2		-100,00%
34	Mozambik	3		-100,00%
35	Namibija		3	-
36	Nepal	1		-100,00%
37	Nigerija	1	5	400,00%
38	Obala Bjelokosti	2		-100,00%
39	Pakistan		2	-
40	Palestina	1	1	0,00%
41	Peru	9		-100,00%
42	Saudijska Arabija		1	-
43	Sijera Leone	1	1	0,00%
44	Sirijska Arapska Republika	2		-100,00%
45	Šri Lanka	1		-100,00%

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2015. I 2016. GODINI

ANEKS 3.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
46	Tadžikistan		1	-
47	Tajland	1	3	200,00%
48	Tanzanija	1		-100,00%
49	Tunis	2	1	-50,00%
50	Uganda	1	4	300,00%
51	Uzbekistan	1		-100,00%
UKUPNO:		120	66	-45,00%

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2015. I 2016. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
1	Afganistan	1		-100,00%
2	Albanija	19	42	121,05%
3	Armenija	2		-100,00%
4	Australija		3	-
5	Austrija	71	72	1,41%
6	Azerbajdžan	1	1	0,00%
7	Bangladeš		14	-
8	Belgija	1	6	500,00%
9	Benin	1		-100,00%
10	Bez državljanstva	2		-100,00%
11	Bjelorusija	17	16	-5,88%
12	Brazil	1		-100,00%
13	Bugarska		3	-
14	Burkina Faso	1		-100,00%
15	Crna Gora	34	34	0,00%
16	Češka Republika	1	3	200,00%
17	Danska	6	1	-83,33%
18	Dominikanska Republika	6	8	33,33%
19	Egipat	2	6	200,00%
20	Ekvador	1	2	100,00%
21	Filipini	2	3	50,00%
22	Finska	2		-100,00%
23	Francuska	9	7	-22,22%
24	Gana		1	-
25	Grčka		3	-
26	Gruzija	2	2	0,00%
27	Hrvatska	343	383	11,66%
28	Indija	2	6	200,00%
29	Indonezija	2	2	0,00%
30	Irak	2	1	-50,00%
31	Iran		3	-
32	Irska	2	1	-50,00%
33	Istočni Timor		9	-
34	Italija	19	19	0,00%
35	Izrael		1	-
36	Jemen	1		-100,00%
37	Jordan	10	1	-90,00%
38	Južna Afrika	2	4	100,00%
39	Kanada	2	1	-50,00%
40	Katar		1	-
41	Kazahstan	34	16	-52,94%
42	Kina	11	2	-81,82%
43	Kirgistan		1	-
44	Kolumbija	4	147	3575,00%
45	Komori	1		-100,00%
46	Kongo Demokratska Republika	2	1	-50,00%
47	Kosovo*	698	644	-7,74%
48	Kuba	2	11	450,00%
49	Latvija	1		-100,00%

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2015. I 2016. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
50	Libanon	4	9	125,00%
51	Libija	7	3	-57,14%
52	Litva	1	1	0,00%
53	Mađarska	16	9	-43,75%
54	Makedonija	57	26	-54,39%
55	Malta	1		-100,00%
56	Maroko	4	2	-50,00%
57	Moldavija	69	4	-94,20%
58	Nepoznato državljanstvo	9	13	44,44%
59	Nizozemska	10	4	-60,00%
60	Norveška	4	4	0,00%
61	Njemačka	93	79	-15,05%
62	Obala Bjelokosti		1	-
63	Pakistan	1	6	500,00%
64	Palau		1	-
65	Palestina	6	3	-50,00%
66	Peru	2	51	2450,00%
67	Poljska	22	31	40,91%
68	Portugal	1		-100,00%
69	Rumunjska	6	1	-83,33%
70	Ruska Federacija	6	1	-83,33%
71	Saudijska Arabija	6	21	250,00%
72	Sirijska Arapska Republika	2	4	100,00%
73	Sjedinjene Američke Države	2	3	50,00%
74	Slovačka	3	2	-33,33%
75	Slovenija	44	35	-20,45%
76	Srbija	165	104	-36,97%
77	Sudan	1	5	400,00%
78	Španjolska	5	18	260,00%
79	Šri Lanka		3	-
80	Švedska	4	3	-25,00%
81	Švicarska	15	10	-33,33%
82	Tadžikistan		1	-
83	Tajland	1	1	0,00%
84	Trinidad i Tobago	1	4	300,00%
85	Tunis	6	5	-16,67%
86	Turska	531	286	-46,14%
87	Uganda		1	-
88	Ujedinjeni Arapski Emirati	5		-100,00%
89	Ujedinjeno Kraljevstvo	1	4	300,00%
90	Ukrajina	1	1	0,00%
91	Vijetnam		1	-
92	Zambija		1	-
UKUPNO:		2.432	2.243	-7,77%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELACI GRANICE BIH
U 2015. I 2016. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
1	Afganistan	4		-100,00%
2	Albanija	8	7	-12,50%
3	Armenija	3		-100,00%
4	Azerbajdžan		1	-
5	Belgija		16	-
6	Bosna i Hercegovina	77	52	-32,47%
7	Crna Gora	8	6	-25,00%
8	Finska	1		-100,00%
9	Francuska		2	-
10	Hrvatska	13	16	23,08%
11	Indija		4	-
12	Irak	3	1	-66,67%
13	Iran		2	-
14	Irska		1	-
15	Italija		9	-
16	Jordan		1	-
17	Kina	1		-100,00%
18	Kolumbija		5	-
19	Kongo, DR	1		-100,00%
20	Kosovo*	3	16	433,33%
21	Kuba		2	-
22	Libanon		1	-
23	Mađarska	1		-100,00%
24	Maroko		2	-
25	Nepoznato državljanstvo	6		-100,00%
26	Nizozemska		3	-
27	Njemačka		2	-
28	Pakistan	1	8	700,00%
29	Palestina		1	-
30	Sirijska Arapska Republika		7	-
31	Slovenija		1	-
32	Srbija	14	19	35,71%
33	Šri Lanka		8	-
34	Turska	35	25	-28,57%
UKUPNO:		179	218	21,79%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2015. I 2016. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
1	Afganistan	5	2	-60,00%
2	Albanija	34	37	8,82%
3	Alžir	6	9	50,00%
4	Argentina	2	2	0,00%
5	Armenija	3	3	0,00%
6	Australija	25	33	32,00%
7	Austrija	376	388	3,19%
8	Azerbejdžan	13	12	-7,69%
9	Bahrein	2	7	250,00%
10	Bangladeš	3	5	66,67%
11	Barbados		2	-
12	Belgija	13	4	-69,23%
13	Bjelorusija	9	11	22,22%
14	Bolivija	1	1	0,00%
15	Brazil	17	18	5,88%
16	Bugarska	26	31	19,23%
17	Burkina Faso	2	1	-50,00%
18	Cipar	1	1	0,00%
19	Crna Gora	736	718	-2,45%
20	Čad	3	2	-33,33%
21	Češka Republika	31	36	16,13%
22	Čile	3	3	0,00%
23	Danska	12	17	41,67%
24	Dominikanska Republika	1	1	0,00%
25	Egipat	96	116	20,83%
26	Ekvador	1	1	0,00%
27	Estonija	1	1	0,00%
28	Etiopija	4	3	-25,00%
29	Filipini	9	14	55,56%
30	Finska	6	7	16,67%
31	Francuska	66	55	-16,67%
32	Gambija		1	-
33	Gana	5	9	80,00%
34	Grčka	20	33	65,00%
35	Gruzija	2	2	0,00%
36	Gvatemala	1	2	100,00%
37	Gvineja Bisao	1		-100,00%
38	Honduras	1	1	0,00%
39	Hong Kong	2	1	-50,00%
40	Hrvatska	1.142	1.038	-9,11%
41	Indija	30	38	26,67%
42	Indonezija	9	15	66,67%
43	Irak	11	15	36,36%
44	Iran	27	36	33,33%
45	Irska	5	7	40,00%
46	Island	3	2	-33,33%
47	Italija	263	244	-7,22%
48	Izrael	7	10	42,86%
49	Jamajka	1	1	0,00%
50	Japan	3	3	0,00%
51	Jemen	4	12	200,00%
52	Jordan	49	65	32,65%
53	Južna Afrika	9	7	-22,22%
54	Kamerun	1		-100,00%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2015. I 2016. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
55	Kanada	36	33	-8,33%
56	Katar	10	23	130,00%
57	Kenija	3	8	166,67%
58	Kina	1.097	503	-54,15%
59	Kirgistan	5	3	-40,00%
60	Kolumbija	4	6	
61	Kongo Demokratska Republika	1	2	100,00%
62	Koreja, Republika	13	6	-53,85%
63	Kostarika	8		-100,00%
64	Kuba		1	-
65	Kuvajt	72	109	51,39%
66	Latvija	3	2	-33,33%
67	Libanon	16	17	6,25%
68	Libija	248	191	-22,98%
69	Litva	6	2	-66,67%
70	Luksemburg	1		-100,00%
71	Madagaskar	3	1	-66,67%
72	Mađarska	27	11	-59,26%
73	Makedonija	658	629	-4,41%
74	Malavi	1		-100,00%
75	Malezija	16	5	-68,75%
76	Malta	1	1	0,00%
77	Maroko	11	16	45,45%
78	Mauritanija	4	2	-50,00%
79	Meksiko	6	6	0,00%
80	Mijanmar	1	1	0,00%
81	Moldavija	29	25	-13,79%
82	Mongolija	2		-100,00%
83	Namibija		2	-
84	Nepal	2	5	150,00%
85	Nepoznato državljanstvo	2	6	200,00%
86	Niger	1	1	0,00%
87	Nigerija	2	1	-50,00%
88	Nikaragva	1	1	0,00%
89	Nizozemska	54	51	-5,56%
90	Norveška	11	12	9,09%
91	Novi Zeland	2	4	100,00%
92	Njemačka	391	381	-2,56%
93	Obala Bjelokosti	1	1	0,00%
94	Oman		10	-
95	Pakistan	28	25	-10,71%
96	Palestina	44	28	-36,36%
97	Paragvaj		1	-
98	Peru	2	1	-50,00%
99	Poljska	39	49	25,64%
100	Portugal	5	5	0,00%
101	Rumunjska	38	30	-21,05%
102	Ruska Federacija	212	187	-11,79%
103	Saudijska Arabija	56	79	41,07%
104	Singapur	2	1	-50,00%
105	Sirijska Arapska Republika	116	166	43,10%
106	Sjedinjene Američke Države	252	255	1,19%
107	Slovačka Republika	31	31	0,00%
108	Slovenija	153	177	15,69%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2015. I 2016. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
109	Somalija	1	2	100,00%
110	Srbija	2.544	2.239	-11,99%
111	Sudan	21	14	-33,33%
112	Svazilend	3	1	-66,67%
113	Španjolska	30	42	40,00%
114	Šri Lanka	2	1	-50,00%
115	Švedska	16	21	31,25%
116	Švicarska	55	49	-10,91%
117	Tadžikistan	5	3	-40,00%
118	Tajland	3	3	0,00%
119	Tanzanija	4	2	-50,00%
120	Tunis	10	11	10,00%
121	Turska	2.919	2.727	-6,58%
122	Uganda	3	2	-33,33%
123	Ujedinjeni Arapski Emirati	11	35	218,18%
124	Ujedinjeno Kraljevstvo	83	99	19,28%
125	Ukrajina	80	64	-20,00%
126	Uzbekistan	10	6	-40,00%
127	Venecuela	1	1	0,00%
128	Zambija	1		-100,00%
129	Zimbabve	1	1	0,00%
UKUPNO:		12.633	11.519	-8,82%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH
ZA 2015. I 2016. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
1	Albanija	2	2	0,00%
2	Alžir	2	1	-50,00%
3	Austrija	33	39	18,18%
4	Azerbajdžan		1	-
5	Bjelorusija	3	3	0,00%
6	Belgija		2	-
7	Brazil	1		-100,00%
8	Bugarska	9	4	-55,56%
9	Crna Gora	107	50	-53,27%
10	Češka Republika	7	5	-28,57%
11	Egipat	12	14	16,67%
12	Eritreja	1		-100,00%
13	Estonija	1		-100,00%
14	Filipini		1	-
15	Finska	1		-100,00%
16	Francuska	3	4	33,33%
17	Grčka		3	-
18	Gruzija	3		-100,00%
19	Hrvatska	108	92	-14,81%
20	Indija	1	3	200,00%
21	Indonezija	1	1	0,00%
22	Irak	1	1	0,00%
23	Iran	12	17	41,67%
24	Italija	14	9	-35,71%
25	Jordan	7	11	57,14%
26	Južna Afrika	1		-100,00%
27	Kanada		1	-
28	Kazahstan	1	1	0,00%
29	Kina	94	161	71,28%
30	Kirgistan	1	1	0,00%
31	Koreja, DR		1	-
32	Koreja, Republika	3	2	-33,33%
33	Kuvajt		1	-
34	Latvija		1	-
35	Libanon	1	2	100,00%
36	Libija	1	2	100,00%
37	Litvanija	2	1	-50,00%
38	Mađarska	3	1	-66,67%
39	Makedonija	63	59	-6,35%
40	Malezija	1	3	200,00%
41	Maroko	2	4	100,00%
42	Meksiko	1	1	0,00%
43	Moldavija	9	6	-33,33%
44	Nizozemska	5	8	60,00%
45	Njemačka	57	41	-28,07%
46	Pakistan	6	3	-50,00%
47	Palestina	2	5	150,00%
48	Peru		1	-
49	Poljska	4	5	25,00%
50	Rumunjska	6	16	166,67%
51	Ruska Federacija	36	23	-36,11%
52	Saudijска Arabija	2	1	-50,00%
53	Sirijska Arapska Republika	12	8	-33,33%
54	Sjedinjene Američke Države	8	14	75,00%
55	Slovačka Republika	7	6	-14,29%
56	Slovenija	16	9	-43,75%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH
ZA 2015. I 2016. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
57	Srbija	9	6	-33,33%
58	Sudan	9	8	-11,11%
59	Španjolska		3	-
60	Švedska	2	0	-100,00%
61	Švicarska	7	8	14,29%
62	Tajland		1	-
63	Tunis		2	-
64	Turska	88	75	-14,77%
65	Ujedinjeno Kraljevstvo	7	7	0,00%
66	Ukrajina	12	36	200,00%
67	Uzbekistan	1	2	100,00%
UKUPNO:		808	799	-1,11%

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2016. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka s protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracijski centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan				3	7
2	Albanija	4			50	55
3	Austrija	9	1		2	1
4	Azerbajdžan				1	2
5	Belgija	1				
6	Brazil	1				
7	Bugarska	3	1		3	
8	Crna Gora	17	1	1	13	1
9	Češka Republika	6			1	2
10	Danska	1			1	
11	Egipat	2			3	1
12	Etiopija				1	
13	Filipini				3	
14	Francuska	1				
15	Gana				1	2
16	Hrvatska	26	2	3	14	9
17	Indija				12	12
18	Irak				4	6
19	Iran				3	3
20	Irska				1	1
21	Italija	15			15	1
22	Japan	1				
23	Jordan				1	1
24	Južna Afrika	1				
25	Kamerun				1	1
26	Kanada	1				
27	Kina	63	32			
28	Kolumbija	17			5	1
29	Koreja, Republika	1				
30	Kosovo*				26	10
31	Kostarika	1				
32	Kuba					2
33	Kuvajt				2	
34	Libanon	1		1	1	
35	Litva				1	
36	Madagaskar				1	1
37	Mađarska	1				
38	Makedonija	42	6		4	5
39	Maroko					2
40	Moldavija		1			
41	Nepoznato državljanstvo				3	
42	Nigerija	1				

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2016. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka s protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracijski centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
43	Nizozemska	2			2	
44	Njemačka	11	1		2	2
45	Pakistan				3	5
46	Palestina				3	3
47	Poljska		1		1	
48	Portugal	1				
49	Rumunjska	6	1		1	
50	Ruska Federacija	5		1	4	3
51	SAD	7			5	
52	Saudska Arabija				7	
53	Sirijska Arapska Republika	1			10	17
54	Slovačka	6				
55	Slovenija	15		1	1	2
56	Srbija	163	1	20	88	62
57	Španjolska	6			1	
58	Šri Lanka				8	8
59	Švedska	1			1	
60	Švicarska	4		1		1
61	Tanzanija					1
62	Turska	63	3	3	103	80
63	Ujedinjeni Arapski Emirati				1	
64	Ujedinjeno Kraljevstvo	1				
65	Ukrajina		1		1	1
UKUPNO:		508	52	31	418	311

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**PODNESENI ZAHTJEVI ZA AZIL
NADLEŽNIM DRŽAVnim ORGANIMA OD 2007. DO 2016. GODINE**

ANEKS 9.

Red. Br.	DRŽAVA	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		UKUPNO	
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1	Afganistan					11	11	2	2			6	6	10	10	6	6	3	3	38	38		
2	Alžir			1	1	1	1	10	10	2	2	8	8	3	3					25	25		
3	Armenija											1	1	3	3	2	5			6	9		
4	Bangladeš	1	1									6	6	2	2	1	1			10	10		
5	Bez državljanstva										1	1								1	1		
6	Brazil	1	1																	1	1		
7	Centralna Afrička Republika													1	1					1	1		
8	Crna Gora	2	2							1	1					1	1			3	3		
9	Egipat									3	3					1	1			1	1	3	3
10	Eritreja																			3	3		
11	Etiopija			3	3	1	1							1	1					5	5		
12	Filipini																		1	1	1	1	
13	Francuska			1	1															1	1		
14	Gruzija			1	1															1	1		
15	Haiti					1	1													1	1		
16	Hrvatska		2	2	1	1											1	1	1	1	5	5	
17	Indija		6	6																6	6		
18	Irak			3	3	2	2					1	1	4	4	4	4	4	4	6	18	20	
19	Iran	2	2			1	3	2	3	1	1	2	2	1	1					9	12		
20	Jordan																		2	3	2	3	
21	Kamerun		1	1	1	1	1	2	1	2				1	1	4	4	4	2	2	11	13	
22	Kazahstan							1	1											1	1		
23	Kenija																		2	2	2	2	
24	Kina	3	3			1	1	1	1											5	5		
25	Kongo DR													1	1	1	1			2	2		
26	Kongo, Republika														1	1				1	1		
27	Kuba														1	1				1	1		
28	Libija									2	2									2	2		
29	Litva	1	1																	1	1		
30	Mađarska											1	1							1	1		
31	Makedonija	1	1	4	7															5	8		
32	Mali																1	1		1	1		
33	Maroko							5	6	2	2				2	2			2	2	11	12	
34	Mijanmar									1	1									1	1		
35	Moldavija								1	1										1	1		
36	Nigerija			1	1			1	1			1	1							3	3		
37	Njemačka			1	1	1	1													2	2		
38	Pakistan	2	2	1	1			1	1	4	4			2	2				11	12	21	22	
39	Palestina		1	2				4	4	2	2	1	1	1	1	3	3	1	1	13	14		
40	Poljska		1	1																1	1		
41	Rumunjska					1	1													1	1		
42	Ruska Federacija				1	1														1	1		
43	SAD														1	1				1	1		
44	Sijera Leone																5	5		5	5		
45	Sirijska Arapska Republika	1	1			1	2	1	1			22	35	36	59	4	4	5	5	17	18	87	125
46	Somalija								1	1			1	1	2	2				4	4		
47	Srbija	132	564	28	73	17	55	12	35	7	9	3	3	4	8	1	1	3	3	6	8	213	759
48	Sudan														4	4				4	4		
49	Šri Lanka	3	3	1	1							1	1	1	1					6	6		
50	Tunis					1	1			2	2	1	1							4	4		
51	Turska			1	1	1	1					1	1			2	3	13	19	18	25		
52	Ukrajina													1	1	1	1			2	2		
UKUPNO:		149	581	46	95	32	71	38	64	41	46	40	53	73	100	45	45	42	46	66	79	572	1.180

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2015. I 2016. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
1	Albanija	2	3	50,00%
2	Alžir	1	3	200,00%
3	Australija	1	3	200,00%
4	Austrija	43	37	-13,95%
5	Azerbajdžan	1	5	400,00%
6	Bahrein	5	6	20,00%
7	Bangladeš	1	2	100,00%
8	Belgija	2	3	50,00%
9	Bjelorusija	3	2	-33,33%
10	Bolivija	1	2	100,00%
11	Brazil	9	5	-44,44%
12	Bugarska	6	12	100,00%
13	Crna Gora	74	62	-16,22%
14	Češka Republika	8	11	37,50%
15	Danska	1		-100,00%
16	Egipat	37	53	43,24%
17	Etiopija	1	2	100,00%
18	Finska		1	-
19	Francuska	9	8	-11,11%
20	Gana	4		-100,00%
21	Grčka	6	3	-50,00%
22	Hrvatska	214	197	-7,94%
23	Indija	13	15	15,38%
24	Irak	11	10	-9,09%
25	Iran	6	14	133,33%
26	Irska	3	2	-33,33%
27	Italija	109	128	17,43%
28	Izrael	2	4	100,00%
29	Japan	1	1	0,00%
30	Jemen	1	7	600,00%
31	Jordan	9	16	77,78%
32	Južna Afrika	1	1	0,00%
33	Kamerun	4		-100,00%
34	Kanada	9	6	-33,33%
35	Katar	13	32	146,15%
36	Kenija		1	-
37	Kina	238	171	-28,15%
38	Kirgistan	1	1	0,00%
39	Kolumbija		1	-
40	Koreja, Demokratska Republika	1	1	0,00%
41	Koreja, Republika	1	3	200,00%
42	Kuba		1	-
43	Kuvajt	75	118	57,33%
44	Libanon	2	8	300,00%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2015. I 2016. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2015	2016	+/- (%) (2016/2015)
45	Libija	25	31	24,00%
46	Litva	2		-100,00%
47	Mađarska	10	4	-60,00%
48	Makedonija	43	51	18,60%
49	Malezija	3	1	-66,67%
50	Maroko		2	-
51	Nepal	1	1	0,00%
52	Nigerija	2	2	0,00%
53	Nizozemska	17	14	-17,65%
54	Nizozemski Antili	1		-100,00%
55	Norveška	1		-100,00%
56	Novi Zeland	1		-100,00%
57	Njemačka	45	40	-11,11%
58	Obala Bjelokosti	1	1	0,00%
59	Oman	2	5	150,00%
60	Pakistan	3	8	166,67%
61	Palestina	2	2	0,00%
62	Poljska	10	8	-20,00%
63	Portugal	1		-100,00%
64	Rumunjska	8	6	-25,00%
65	Ruska Federacija	49	67	36,73%
66	Saudijска Arabija	54	63	16,67%
67	Sirijska Arapska Republika	46	77	67,39%
68	Sjedinjene Američke Države	23	33	43,48%
69	Slovačka	9	9	0,00%
70	Slovenija	59	66	11,86%
71	Srbija	701	752	7,28%
72	Svazilend	1		-100,00%
73	Španjolska	11	13	18,18%
74	Šri Lanka		1	-
75	Švedska	3	4	33,33%
76	Švicarska	5	5	0,00%
77	Tadžikistan		1	-
78	Turska	353	322	-8,78%
79	Ujedinjeni Arapski Emirati	24	55	129,17%
80	Ujedinjeno Kraljevstvo	9	13	44,44%
81	Ukrajina	10	10	0,00%
82	Vijetnam	1		-100,00%
UKUPNO:		2.465	2.628	6,61%